

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

2004

MONETĀRAIS APSKATS • MONETARY REVIEW

1•2004

Izdevumā "Monetārais Apskats. Monetary Review" izmantoti Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes, Finanšu ministrijas, Finanšu un kapitāla tirgus komisijas, Rīgas Fondu biržas un Latvijas Bankas dati.

Grafiskajos attēlos (sk. 4., 6., 7., 12., 13. un 15.–17. att.) ar punktiem atzīmēts rādītāja faktiskais lielums, ar līnijām – šo rādītāju aproksimējošā līkne. Rādītāja katras dienas mērījumu aproksimējošā līkne ir vairāk izcelta nekā faktiskā lieluma līkne (sk. 32. att.). Grafiskos attēlus sagatavojot, izmantoti Reuters (1.–3. att.), Centrālās statistikas pārvaldes (4.–7. att.), Finanšu ministrijas (8. un 9. att.), Latvijas Bankas (10.–30. un 32.–39. att.) un Rīgas Fondu biržas (31. att.) dati.

Tabulas sagatavojot, izmantoti Latvijas Bankas (1., 3.–28. un 35.–38. tabula), Rīgas Fondu biržas (1. tabula), Finanšu ministrijas (2.ab tabula) un Centrālās statistikas pārvaldes (2.ab un 29.–34. tabula) dati.

Dažos gadījumos skaitļu noapaļošanas rezultātā komponentu summa atšķiras no kopsummas.

FOB cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz eksportētājvalsts robežai.

CIF cena ir preces cena, kuru veido preces vērtība, ieskaitot transporta un apdrošināšanas izmaksas līdz importētājvalsts robežai.

– attiecīgajā periodā nav darījumu.

x dati nav pieejami, rādītājus nav iespējams aprēķināt vai respondentu skaits ir nepietiekams informācijas publiskošanai.

The Bank of Latvia's publication *Monetārais Apskats. Monetary Review* is based on data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, the Ministry of Finance, the Financial and Capital Market Commission, the Riga Stock Exchange and the Bank of Latvia.

For Charts 4, 6, 7, 12, 13 and 15–17, the dots indicate the actual data, and the lines reflect the smoothing approximation of the data. For Chart 32, the smoothing approximation of the daily data is more distinguished than the curve of the actual data. Data sources for charts are Reuters (Charts 1–3), the Central Statistical Bureau of Latvia (Chart 4–7), the Ministry of Finance (Charts 8 and 9), the Bank of Latvia (Charts 10–30 and 32–39) and the Riga Stock Exchange (Chart 31).

Data sources for tables are the Bank of Latvia (Tables 1, 3–28 and 35–38), the Riga Stock Exchange (Table 1), the Ministry of Finance (Table 2ab) and the Central Statistical Bureau of Latvia (Tables 2ab and 29–34).

Details may not add because of rounding-off.

FOB value is the price of a commodity on the border of the exporting country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

CIF value is the price of a commodity on the border of the importing country, including the transportation and insurance costs only up to the border.

– no transactions in the respective period.

x no data available, no computation of indicators possible or insufficient number of respondents to publish information.

SATURS

Ievads	4
Ārējā ekonomiskā vide	4
Ārējā sektora attīstība	8
Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja	8
Maksājumu bilance	9
Iekšzemes ekonomiskā aktivitāte	11
Kopējais pieprasījums	11
Kopējais piedāvājums	12
Nodarbinātība un darba samaksa	13
Cenu dinamika	14
Fiskālais sektors	15
Monetārā politika un finanšu sektors	16
Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas	16
Naudas rādītāju dinamika	18
Procentu likmes	25
Procentu likmju statistikas metodoloģija	25
Procentu likmju raksturojums	27
Vērtspapīru un valūtas tirgus attīstība	28
Banku darbība	30
Latvijas maksājumu statistika	31
Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi	31
Maksāšanas līdzekļu lietošana	32
Banku un mazumtirdzniecības kartes, bankomāti un norēķinu karšu pieņemšanas vietas un tīkli	34
Latvijas Bankas pamatuzdevumu izpildes normatīvās aktualitātes	35
Statistiskā informācija	69

CONTENTS

Introduction	36
External Economic Environment	36
External Sector Developments	40
Foreign Trade and Competitiveness	40
Balance of Payments	41
Domestic Economic Activity	43
Aggregate Demand	43
Aggregate Supply	44
Employment, Wages and Salaries	45
Price Dynamics	46
Fiscal Sector	47
Monetary and Financial Developments	48
Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations	48
Dynamics of Monetary Aggregates	50
Interest Rates	57
Methodology for Interest Rate Statistics	57
Interest Rate Characteristics	59
Securities and Foreign Exchange Market	60
Banking Sector	62
Latvia's Payment Statistics	63
Number of Non-Bank Accounts and Their Balances	63
Payment Instruments	64
Bank and Retail Payment Cards, Automated Teller Machines and Points of Sale and Their Networks	66
Highlights of Resolutions and Regulations Adopted in Pursuit of the Bank of Latvia's Main Tasks	67
Statistics	69

IEVADS

2004. gada 1. ceturksnī Latvija turpināja gatavoties iestājai NATO (29. martā) un ES (1. maijā), joprojām nodrošinot stabili ekonomisko izaugsmi. Straujais kredītēšanas pieauguma temps veicināja iekšzemes pieprasījumu. Palielinoties arī ārējam pieprasījumam, iekšzemes kopprodukts (IKP) salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 8.8% (2003. gada 4. ceturksnī – par 7.5%).

Lai gan pieprasījuma kāpums atsevišķos Latvijas eksporta tirgos palielināja eksporta pieauguma tempu, tomēr 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eksporta kāpuma temps palielinājās līdzīgi importa pieauguma tempam (kāpums – attiecīgi 23.6% un 24.8%).

Palielinājās gan naudas piedāvājuma (no 21.1% decembrī līdz 22.7% martā), gan iekšzemes kredītu atlikuma (attiecīgi no 37.5% līdz 40.1%) gada kāpuma temps. Dominēja hipotēku kredīta atlikums (1. ceturksnī tā kāpums sasniedza 54.9% no kredītu atlikuma pieauguma kopsummas). Ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars kredītu kopapjomā gandrīz nemainījās (1.5%).

Prognozēto līmeni pārsniedza patēriņa cenu kāpums, ko noteica ne tikai administratīvi regulējamo un naftas produktu cenu pieaugums un netiešo nodokļu pārmaiņas atbilstoši ES normatīvo aktu prasībām, bet arī inflācijas gaidas un neparedzēti augsts atsevišķu preču pieprasījums. Tādējādi gada inflācija palielinājās no 3.6% decembrī līdz 4.8% martā.

2004. gada pirmajos trīs mēnešos valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums sasniedza 38.7 milj. latu (2.8 reizes vairāk nekā 2003. gada 1. ceturksnī). Valsts ārējā parāda refinansēšanai marta beigās notika Latvijas 10 gadu eiroobligāciju emisija 400 milj. eiro apjomā, un pārdoto obligāciju ienesīguma likme bija 4.288%.

Lai veicinātu vienmērīgu Latvijas tautsaimniecības ilgtermiņa attīstību un nepieļautu esošo makroekonomisko risku palielināšanos un papildu risku veidošanos, Latvijas Banka ar 11. martu paaugstināja refinansēšanas likmi par 0.5 procentu punktiem (līdz 3.5%).

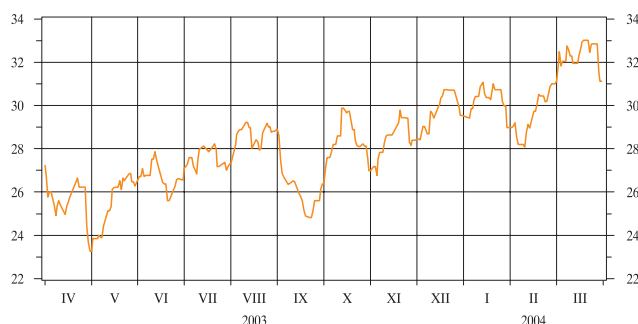
ĀRĒJĀ EKONOMISKĀ VIDE

1. ceturksnī piepildījās prognozes par pasaules ekonomiskās aktivitātes kāpumu. Izaugsmi veicināja gan iekšējie, gan ārējie faktori, un aktivitāte pieauga gan Āzijas reģiona valstīs (t.sk. Ķīnā un Japānā) un ASV, gan ES pievienošanās valstīs. Savukārt eiro zonas tautsaimniecības attīstībā valstu un sektoru dalījumā neiezīmējās skaidras tendences.

1. ceturksnī valūtas kursu, akciju cenu un obligāciju ienesīguma dinamiku joprojām noteica ģeopolitiskā nestabilitāte. Naftas un degvielas cenu pārmaiņas ietekmēja gan pieprasījuma kāpums sakarā ar straujo Ziemeļamerikas un Āzijas reģiona ekonomiskās aktivitātes izaugsmi, gan cenu pieaugumu veicinoša politiskā nestabilitāte Venecuēlā februārī un notikumi Irākā martā, kā arī Naftas eksportētāju valstu organizācijas (OPEC) plānotais naftas ieguves apjoma samazinājums. OPEC naftas groza cenas ilgāku laiku pārsniedza agrāk noteikto cenu līmeni (22–28 ASV dolāri par barelu), saglabājot pieauguma tendenci un marta beigās sasniedzot 31–33 ASV dolārus par barelu (sk. 1. att.).

Pasaules akciju tirgos 2004. gada sākumā bija vērojams mērens attīstības temps. Janvārī turpinājās cenu kāpuma tendence, ko galvenokārt veicināja labāki korporatīvā sektora finanšu rezultāti un gaidas par pasaules tautsaimniecības izaugsmes

1. attēls

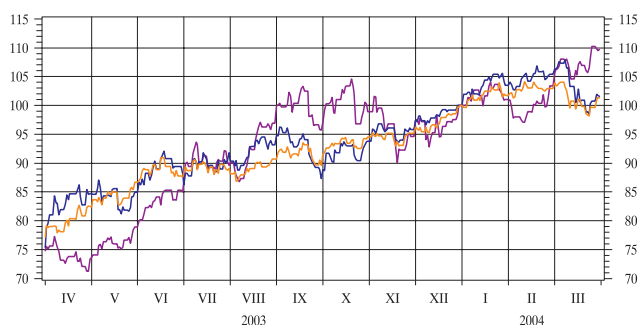
OPEC NAFTAS CENAS
(ASV dolāri par barelu)

tempa paātrināšanos. Tomēr ilgāk par mēnesi ASV un Eiropas valstu akciju tirgus indeksu dinamiku ietekmēja neskaidrība par turpmāko šo reģionu ekonomisko attīstību, atspoguļojoties pretrunīgu datu un viedokļu paušanā un neļaujot pieaugt akciju indeksiem. Ceturkšņa otrajā pusē, saasinoties politiskajai situācijai Tuvajos Austrumos un sakarā ar terora aktiem Spānijā akciju tirgus indeksu kāpuma temps saruka. ASV akciju tirgus indekss S&P 500 1. ceturksnī palielinājās tikai par 1.3%, *Dow Jones EuroStoxx 50* – tikai par 1.6%, bet Japānas NIKKEI 225 kāpums sasniedza 9.7% (sk. 2. att.). Tehnoloģiskā sektora uzņēmumu indekss *NASDAQ composite* samazinājās par 0.5%.

2. attēls

PASAULES AKCIJU TIRGU INDEKSI
(2004. gada 1. janvāris = 100)

— *Dow Jones EuroStoxx 50* (Eiropa)
— S&P 500 (ASV)
— NIKKEI 225 (Japāna)

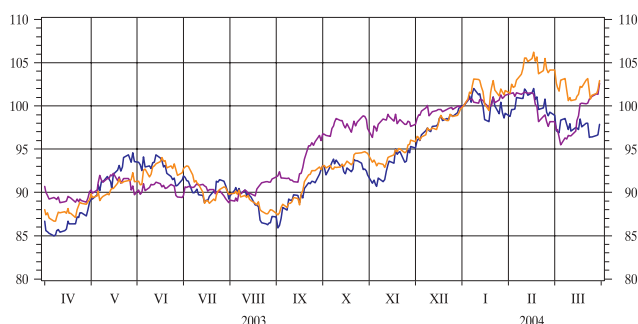

Valūtas tirgos 1. ceturkšņa pirmajā pusē ASV dolāra kurss attiecībā pret nozīmīgākajām pasaules valūtām saruka, bet ceturkšņa vidū situācija valūtas tirgos mainījās un ASV dolāra kurss sāka augt. Kaut arī tā kursu negatīvi ietekmējošie pamatfaktori būtiski nemainījās, tirgus dalībnieku viedoklis par ASV darba tirgus un tautsaimniecības atveseļošanu bija optimistiskāks un noteica ASV dolāra kursa pieaugumu (sk. 3. att.). Ceturkšņa beigās ASV ekonomisko izaugsmi apliecināja arī publicētie dati, ļaujot turpināties ASV dolāra kursa kāpuma tendencei. Japānas jenas kursu 1. ceturksnī ietekmēja ne tikai pamatfaktori, bet arī Finanšu ministrijas un centrālās bankas līdz pat ceturkšņa beigām veiktās liela mēroga intervences, lai vājinātu jenu, gatavojoties finanšu gada noslēgumam un veidojot izdevīgāku valūtas kursu Japānas uzņēmumu bilanču uzlabošanai.

3. attēls

ASV DOLĀRA KURSS
(2004. gada 1. janvāris = 100)

— EUR/USD
— GBP/USD
— JPY/USD

Joprojām saglabājās eiro zonas valstu un ASV bāzes likmju starpība, jo ne Eiropas Centrālā banka (ECB), ne ASV Federālo rezervju sistēma bāzes likmes (attiecīgi 2% un 1%) 1. ceturksnī nemainīja. Vērtspapīru tirgū obligāciju ienesīgums nedaudz samazinājās. Tā, piemēram, ASV valdības 2 gadu obligāciju ienesīgums saruka par 21 procentu punktu, bet Vācijas valdības 2 gadu obligāciju ienesīgums – par 35 procentu punktiem.

ASV IKP 1. ceturksnī palielinājās par 4.5%, kāpumam nedaudz pārsniedzot iepriekšējā gada 4. ceturksņa pieauguma tempu. IKP kāpumu galvenokārt noteica privātais un valdības patēriņš, kā arī eksports. Nelielās IKP pieauguma tempa pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni bija saistītas ar importa apjoma kritumu un valdības izdevumu un privātā patēriņa kāpumu, savukārt eksporta apjoms auga lēnāk nekā iepriekšējā ceturksnī. Privātais patēriņš palielinājās par 4.1% (iepriekšējā ceturksnī – par 3.6%). Lēnāku, nekā prognozēts, IKP pieauguma tempu 1. ceturksnī noteica straujais elektroenerģijas cenu kāpums, samazinot mājsaimniecību pirkspēju, nelabvēlīgie laika apstākļi, kā rezultātā saruka aktivitāte būvniecības sektorā, un mazāki, nekā bija gaidīts, nodokļu atvieglojumi. Aktivitātes kāpums bija vērojams rūpnieciskās ražošanas sektorā. Par to liecināja gan optimistiskie uzņēmējdarbības apsekojumu rezultāti, gan arī statistiskie dati. Lai gan rūpnieciskās ražošanas apjoms martā nedaudz kritās, 1. ceturksnī tas pieauga par 6.6%. Arī patērētāju konfidence bija visai augsta. Sākās sen gaidītais jauno darba vietu radīšanas process – martā to skaita pieauguma temps bija straujākais pēdējo četru gadu laikā.

1. ceturksnī eiro zonas valstu IKP salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 1.3%. Saskaņā ar dažādu apsekojumu rezultātiem rūpnieciskās ražošanas sektora rādītāji bija stabili vai nedaudz uzlabojās, liecinot par to, ka aktivitāte rūpnieciskās ražošanas sektorā, lai gan mēreni, tomēr turpināja augt. Eiropas Komisijas noteiktais rūpnieciskās ražošanas sektora konfidences rādītājs nemainījās, apstiprinot, ka terora akts Madridē ražotāju konfidenci būtiski neietekmēja. Atšķirībā no Eiropas Komisijas apsekojumiem rūpnieciskās ražošanas sektora indikatora PMI nedaudz uzlabojās. Pakalpojumu sektorā konfidences līmenis saskaņā ar PMI apsekojumiem nedaudz saruka, bet Eiropas Komisijas apsekojumi liecināja, ka uzņēmēju konfidence šajā sektorā nav mainījusies. Patērētāju konfidence eiro zonas valstīs arī nemainījās. Ekonomiski nozīmīgākās eiro zonas valsts – Vācijas – mazumtirdzniecības apgrozījums 1. ceturksnī saruka par 8.4%, negatīvi ietekmējot ne tikai Vācijas, bet arī visas eiro zonas IKP. Tālākā tautsaimniecības attīstības tendence eiro zonā vēl bija neskaidra, apgrūtinot ECB lēmumu pieņemšanu par bāzes likmes lielumu. No vienas puses, globālā ekonomiskā situācija turpināja uzlaboties, daļēji palielinot inflācijas spiedienu dažās eiro zonas valstīs – piemēram, inflācijas pieaugums Vācijā martā –, bet, no otras puses, privātais patēriņš eiro zonā joprojām bija zems.

Lielbritānijas IKP pieauga par 0.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni un par 3.4% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. 1. ceturksnī IKP pieauguma temps bija mazliet lēnāks nekā iepriekšējā gada 4. ceturksnī. Anglijas Banka 2004. gada 5. februārī paaugstināja bāzes likmi par 25 bāzes punktiem (līdz 4%), motivējot šādu rīcību ar inflācijas spiediena palielināšanos straujākas ekonomiskās izaugsmes dēļ.

Japānas IKP 1. ceturksnī palielinājās par 5.6%. Pēdējie statistiskie dati liecina par būtisku privātā patēriņa uzlabošanos. Janvārī un februārī strauji pieauga gan mazumtirdzniecības apgrozījums, gan mājsaimniecību izdevumi. Tiek prognozēts, ka Japānas tautsaimniecībā drīz beigsies arī deflācijas tendence. Tomēr Japānas Banka saglabās savu nulles procentu likmes monetāro politiku līdz brīdim, kamēr nebūs pārliecināšu pierādījumu par deflācijas tendences beigām.

Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu makroekonomiskā izaugsme turpinājās, tomēr atsevišķu valstu tautsaimniecības attīstība gada sākumā mazinājās, liecinot, ka šo valstu ekonomiskie rādītāji joprojām nav stabili. Pirms gaidāmās pievienošanās ES palielinājās atsevišķu šā reģiona valstu politiskā nestabilitāte. Vairākās no tām bija augsts bezdarba līmenis un zema uzticība valdībai. Vienlaikus vairākumā valstu makroekonomiskā attīstība bija pozitīva – turpinājās straujš eksporta un ražošanas apjoma pieaugums, palielinājās iekšzemes pieprasījums un saglabājās zema inflācija. Baltijas valstīs bija vērojama straujākā ekonomiskā attīstība reģionā. Lielākajā daļā Centrālās Eiropas un Austrumeiropas valstu saglabājās zems inflācijas līmenis.

Turpinājās Polijas tautsaimniecības strauja izaugsme. Būtisku rūpnieciskās ražošanas pieaugumu (1. ceturksnī gada kāpums – 18.7%) veicināja eksporta apjoma palielināšanās. Tomēr Polijā joprojām saglabājās augsts bezdarba līmenis (20.5% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita). Arī Ungārijā eksporta pieaugums – īpaši elektriskās un optiskās aparatūras izvedums – veicināja rūpnieciskās ražošanas apjoma kāpumu.

Igaunijas IKP 1. ceturksnī pieauga par 6.8%. Igaunijas ekonomisko aktivitāti veicināja augošais iekšzemes pieprasījums Somijā un Zviedrijā, atspoguļojoties straujā eksporta pieaugumā (20.0% salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni). Arī privātais patēriņš bija augsts, par ko liecināja mazumtirdzniecības apgrozījuma kāpums (14.7%). Igaunijas patēriņa cenu inflācija turpināja samazināties, ko galvenokārt noteica sakaru pakalpojumu un transporta pakalpojumu cenu kritums. Savukārt Lietuvas ekonomiskā aktivitāte 1. ceturksnī mazinājās, būtiski sarūkot gan eksporta, gan rūpnieciskās ražošanas pieauguma tempam, bet to noteica arī augstā bāze. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni Lietuvā par 4.3% vairāk tika pārdota degviela. 1.3 milj. tonnu naftas produktu 1. ceturksnī tika eksportēti caur Klaipēdas ostu uz Rietumeiropas valsti, ASV, Kanādas un citu valstu tirgiem (par 45.6% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā). 1. ceturksnī Lietuvas IKP pieauga par 7.7%. Iekšzemes pieprasījums Lietuvā saglabājās augsts, par ko liecināja privātā patēriņa kāpums. Turpināja samazināties bezdarba līmenis (martā – 7.9%).

Pozitīvās tendences 2004. gada sākumā turpinājās arī Krievijas tautsaimniecībā. Krievijas IKP 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 7.4%. Pieaugumu veicināja iekšējā pieprasījuma, eksporta un rūpnieciskās ražošanas apjoma kāpums. Rūpnieciskās produkcijas apjoms 1. ceturksnī pieauga par 7.6%. Lielākais kāpums reģistrēts investīcijas piesaistošajās nozarēs – būvmateriālu ražošanā (11.8%) un mašīnbūvē un metālapstrādē (17.5%) –, bet naftas un ķīmijas rūpniecībā produkcijas apgrozījums palielinājās par 10.7%. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni inflācija Krievijā samazinājās (to noteica skaidrās naudas apgrozījuma palēnināšanās, ekonomiskās aktivitātes pieaugums un nacionālās valūtas pieprasījuma palielināšanās), bet vidējā mēneša darba alga pieauga par 15.8%. Krievijas rubļa nostiprināšanās un iedzīvotāju ienākumu palielināšanās veicināja importa pieauguma tempa kāpumu. Lai gan sasniegts būtisks progress pārejā no plānveida tautsaimniecības, notiek tautsaimniecības pārstrukturēšana un attīstās pakalpojumu sektors, tomēr valstī joprojām saglabājas neefektīva esošo resursu sadale un pārāk liela atkarība no naftas un gāzes cenām. Lai gan naftas cenas ir augstas, gaidāms, ka Krievijas tautsaimniecības izaugsme palēnināsies. Starptautiskais Valūtas fonds prognozē, ka Krievijas IKP 2004. gadā pieaugs par 6.0% (Krievijas valdības prognoze – 6.4%).

ĀRĒJĀ SEKTORA ATTĪSTĪBA

Ārējā tirdzniecība un konkurētspēja

Straujā ārējās tirdzniecības izaugsme 2004. gada sākumā liecināja par augstu ekonomisko aktivitāti iekšzemē un augošu pieprasījumu ārvalstīs, lai gan ekonomiskā attīstība Eiropā joprojām bija mērena. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu preču eksports palielinājās par 23.6%, bet imports – par 24.8%, un ārējās tirdzniecības negatīvais saldo palielinājās. Latvijas eksporta konkurētspējas noturību apliecina pēdējie pieejamie dati par 2003. gadu – saglabāta vai pat palielinājusies Latvijas eksportētāju tirgus daļa nozīmīgāko ES tirdzniecības partnervalstu un kaimiņvalstu tirgos (Lielbritānijā, Somijā, Dānijā un Igaunijā).

1. ceturksnī lata reālā efektīvā kursa indekss nedaudz pieauga, tomēr bija mazliet zemāks nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa samazinājumu galvenokārt noteica lata nominālā kursa pārmaiņas (kritums – 5.0%), savukārt relatīvo cenu pārmaiņu indekss paaugstinājās par 2.7%. Lai arī mēnešu dalījumā vērojams neliels lata reālā efektīvā kursa indeksa kāpums, tomēr citi konkurētspējas rādītāji liecina par iespējamu eksportētāju pozīciju uzlabošanu ārējā tirgū.

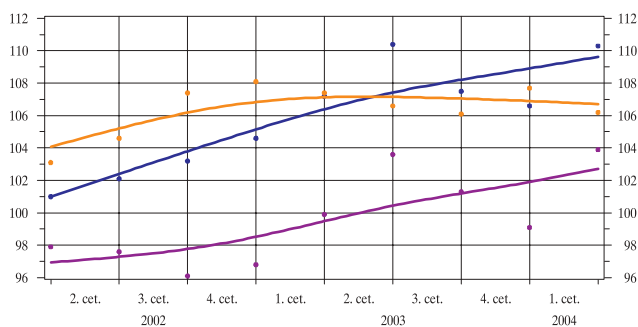
Tirdzniecības nosacījumi 1. ceturksnī uzlabojās par 3.9%, eksporta vienības vērtības pieaugumam salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apsteidzot importa vienības vērtības kāpumu (attiecīgi 10.3% un 6.2%). Tas veicināja eksporta ienākumu palielināšanos. Eksporta un importa fiziskais apjoms pieauga attiecīgi par 12.1% un 17.6%. Salīdzinājumā ar 2003. gada 4. ceturksni eksporta un importa vienības vērtības kāpums nebija tik straujš (attiecīgi 7.5% un 4.1%; sk. 4. att.).

4. attēls

EKSPORTA UN IMPORTA VIENĪBAS VĒRTĪBAS INDEKSI UN TIRDZNICĪBAS NOSACĪJUMI

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, %)

— Eksporta vienības vērtības indekss
— Importa vienības vērtības indekss
— Ārējās tirdzniecības nosacījumi

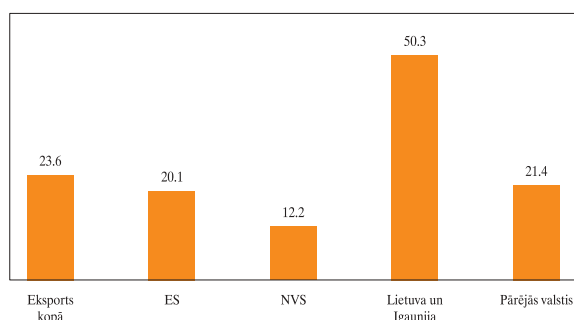
Ārējās tirdzniecības norēķinos arī 1. ceturksnī turpināja augt eiro īpatsvars, sasniedzot 57.0%, un līdz 22.3% samazinājās ASV dolāra īpatsvars. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu eiro, Zviedrijas kronas un Lielbritānijas sterliņu mārciņas kurss attiecībā pret latu paaugstinājās, pozitīvi ietekmējot Latvijas eksportu uz Eiropas valstīm, bet vienlaikus arī sadārdzinot preču importu no Eiropas.

Latvijas eksports uz ES valstīm 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 46.5 milj. latu jeb 20.1%, bet šo valstu īpatsvars eksporta kopapjomā nedaudz samazinājās (līdz 60.8%). Vairāk eksports pieauga uz Zviedriju, Lielbritāniju un Dāniju. Strauji eksports palielinājās uz pārējām valstīm (par 35.3%, galvenokārt uz Igauniju, Lietuvu un ASV), bet eksporta kāpums uz NVS valstīm bija neliels (sk. 5. att.). Izveduma pieaugumā uz minētajām ES valstīm dominēja koksne un tās izstrādājumi, uz ASV – metāli un to izstrādājumi, savukārt uz Igauniju un Lietuvu – visas nozīmīgākās preces. Uz sešām lielākajām partnervalstīm (Vāciju, Lielbritāniju, Zviedriju, Lietuvu, Igauniju un Dāniju) Latvija izveda gandrīz divas trešdaļas no eksporta kopapjoma. Eksporta pieaugumam apsteidzot importa kāpumu, Latvijas ārējās tirdzniecības bilance ar Zviedriju, Norvēģiju un

5. attēls

EKSPORTA PIEAUGUMS

(2004. gada 1. cet.; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Īriju kļuva pozitīva, savukārt pozitīvā bilance ar Lielbritāniju, Dāniju un ASV būtiski uzlabojās salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

Latvijas eksportā dominēja koksne un tās izstrādājumi, tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi, metāli un to izstrādājumi. Gandrīz pusi no eksporta pieauguma nodrošināja koksne – zāģmateriāli, koka izstrādājumi, finieris un saplāksnis, kam ir augstāka pievienotā vērtība. Lai gan būtiski (par 11.3%) palielinājās koksnes un tās izstrādājumu eksporta cenas, eksporta pieaugumā dominēja fiziskā apjoma kāpums. Reālais pieaugums noteica arī mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas izveduma palielināšanos, savukārt cenas – pārtikas rūpniecības produktu, dažādu rūpniecības preču (mēbeļu) un metālu un to izstrādājumu eksporta pieaugumu.

Importa straujo kāpumu ietekmēja joprojām augstais iekšzemes pieprasījums un strauji augošais eksports. 2004. gada sākumā importa kāpumu ietekmēja arī gaidāmā Latvijas pievienošanās ES, jo uzņēmēji veidoja lielākus uzkrājumus pirms 1. maija sakarā ar gaidāmo ievadumtarifu un vairāku preču grupu nodokļu pieaugumu. Tāpat kā iepriekšējā gadā, visvairāk palielinājās transportlīdzekļu, mašīnu un mehānismu, elektrisko iekārtu, metālu un to izstrādājumu un ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcijas imports. Lai gan cenas pieauga, importa kāpumu galvenokārt noteica importā dominējošo preču fiziskā apjoma palielināšanās. Vienīgi minerālo produktu ievadums 1. ceturksnī nedaudz samazinājās, pagājušā gada atbilstošā perioda augstās bāzes dēļ kritoties elektroenerģijas un dabasgāzes importam. Strauji auga koksnes un tās izstrādājumu imports, liecinot par vietējo izejvielu nepietiekamību ražošanas jaudu pilnīgākai izmantošanai.

Latvijas nozīmīgākās partnervalstis importā bija Vācija, Krievija, Lietuva, Igaunija, Somija un Zviedrija, no kurām ievada vairāk nekā pusi no importa kopapjoma. Visvairāk pieauga imports no Vācijas un Zviedrijas (transportlīdzekļi, mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas), Lietuvas (minerālie produkti, mašīnas un mehānismi, elektriskās iekārtas), Igaunijas (transportlīdzekļi, metāli un to izstrādājumi) un Polijas (metāli un to izstrādājumi, ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija).

Maksājumu bilance

Maksājumu bilances tekošā konta negatīvais saldo 1. ceturksnī bija 152.2 milj. latu jeb 9.5% no IKP (2003. gada 1. ceturksnī – 71.3 milj. latu jeb 5.0%). Tekošā konta negatīvā saldo kāpumu salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu noteica preču negatīvā saldo pieaugums. Preču eksports palielinājās par 19.2%, bet preču imports – par 23.8%. Importa straujo kāpumu veicināja joprojām augstais iekšzemes pieprasījums un strauji augošais eksports, kā arī uzņēmēju veiktā lielāku uzkrājumu izveide pirms 1. maija, kad bija paredzams ievadumtarifu un nodokļu paaugstinājums vairākās preču grupās. Nedaudz samazinājās pakalpojumu

pozitīvais saldo, ienākumu saldo kļuva negatīvs, bet kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo ievērojami pieauga.

Pakalpojumu pozitīvais saldo 1. ceturksnī, samazinoties pārvadājumu pakalpojumu pozitīvajam saldo un braucienu pakalpojumu negatīvajam saldo, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu saruka par 12.2 milj. latu. Pakalpojumu eksportā joprojām dominēja pārvadājumu pakalpojumi (58.7% no pakalpojumu eksporta; iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 65.5%). Sniegto citu pakalpojumu un braucienu pakalpojumu īpatsvars pakalpojumu eksportā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga attiecīgi no 26.3% līdz 30.6% un no 8.2% līdz 10.7%. Attiecīgi 38.4% un 33.6% no pakalpojumu importa kopapjoma veidoja no nerezidentiem saņemtie citi pakalpojumi un pārvadājumu pakalpojumi.

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu par 19.9 milj. latu samazinoties sniegto kravu pārvadājumu pakalpojumu apjomam jūras transportā, saruka pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo. Jūras transporta kravu pārvadājumu pakalpojumu samazinājums skaidrojams ar rezidentiem piederošo veco tankkuģu frakts likmju kritumu pasaules tirgos, kā arī rezidentu īpašumā esošo kuģu skaita samazināšanos. Taču jau 2. ceturksnī paredzama vairāku modernu tankkuģu iegāde. Pārējo pārvadājumu pakalpojumu veidu saldo būtiski nemainījās – nedaudz pieauga ar ostu darbību saistīto citu jūras transporta pārvadājumu pozitīvais saldo, samazinājās dzelzceļa pārvadājumu pakalpojumu pozitīvais saldo un pieauga autotransporta pārvadājumu (galvenokārt kravu) pakalpojumu pozitīvais saldo.

Braucienu pakalpojumu negatīvais saldo, galvenokārt pieaugot nerezidentu tēriņiem Latvijā, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu samazinājās par 4.9 milj. latu. Latvijas Republikas Centrālās statistikas pārvaldes dati liecina, ka 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieaudzis Latviju apmeklējušo personu skaits, kā arī vidējie viena cilvēka tēriņi brauciena laikā. Visvairāk palielinājās Igaunijas, Dānijas, ASV, Baltkrievijas un Vācijas rezidentu tēriņi Latvijā.

Citu pakalpojumu pozitīvais saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nemainījās (pieauga gan saņemto, gan nerezidentiem sniegto pakalpojumu apjoms). Visvairāk pieauga nerezidentiem sniegto būvniecības un finanšu starpniecības pakalpojumu apjoms, bet saņemto citu pakalpojumu pieaugumu noteica augstāks saņemto sakaru pakalpojumu un citu komercdarbības pakalpojumu apjoms.

Ienākumu saldo salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu, pieaugot nerezidentu gūtajiem ienākumiem Latvijā, pasliktinājās par 18.2 milj. latu un kļuva negatīvs. Nerezidenti guva ievērojami augstākus tiešo investīciju ienākumus (pieaugums bija 25.1 milj. latu), taču gandrīz visi gūtie tiešo investīciju līdzdalības ienākumi tika reinvestēti. Lielākos tiešo investīciju ienākumus 1. ceturksnī nerezidenti guva no finanšu starpniecības un no operācijām ar nekustamo īpašumu, nomas un citas komercdarbības. Rezidentu ārvalstīs gūtie ienākumi palielinājās par 4.9 milj. latu, galvenokārt augot ārvalstīs nodarbināto atlīdzībai (kāpums – 20.7%).

Kārtējo pārvedumu pozitīvais saldo, galvenokārt pieaugot citu sektoru (t.sk. privātpersonu) saņemto pārvedumu apjomam, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu palielinājās par 21.5 milj. latu.

Kapitāla un finanšu konta pozitīvais saldo 1. ceturksnī bija 166.5 milj. latu. Finanšu resursi galvenokārt ieplūda ārvalstu tiešo investīciju veidā, kā arī bankām saņemot aizņēmumus (piesaistot termiņnoguldījumus) un samazinot ieguldījumus parāda vērtspapīros (portfeļieguldījumu aktīvos).

Tiešo investīciju pozitīvais saldo bija 58.2 milj. latu un sedza 38.2% no tekošā konta negatīvā saldo. Rezidenti 1. ceturksnī veica ievērojamus tiešo investīciju

ieguldījumus ārvalstīs (15.9 milj. latu), savukārt Latvijā veikto ārvalstu tiešo investīciju apjoms sasniedza 74.1 milj. latu. Lielāko veikto ieguldījumu daļu veidoja ieguldītāju reinvestētā peļņa (54.7% no veiktajām tiešajām investīcijām) un no ārvalstu investoriem saņemtie aizņēmumi (tirdzniecības kredīti; 30.8%). Visvairāk tiešo investīciju tika veikts finanšu starpniecībā, tirdzniecībā (galvenokārt tirdzniecības kredītu veidā) un elektroenerģijas, gāzes un ūdens apgādes nozarē.

Sarūkot portfeļieguldījumu aktīviem ārvalstīs un pieaugot nerezidentu ieguldījumiem rezidentu emitētajos līdzdalības vērtspapīros, portfeļieguldījumu saldo bija pozitīvs (45.6 milj. latu). Bankas 1. ceturksnī samazināja to īpašumā esošo ārvalstu obligāciju un parādzīmju apjomu par 38.0 milj. latu. Nerezidentu īpašumā nonākot rezidentu emitētajiem līdzdalību apstipriņojamiem vērtspapīriem un samazinoties nerezidentu īpašumā esošo valdības emitēto obligāciju apjomam, portfeļieguldījumu pasīvi palielinājās par 9.4 milj. latu.

Citu ieguldījumu pozitīvais saldo bija 44.6 milj. latu. Bankas no nerezidentiem citu ieguldījumu veidā saņēma 69.1 milj. latu. Bankas veica aizņēmumus (piesaistīja termiņnoguldījumus) 48.7 milj. latu apjomā, kā arī piesaistīja pieprasījuma noguldījumus un nedaudz lielākā apjomā izvietoja pieprasījuma noguldījumus ārvalstīs. Bankas arī samazināja aizdevumu apjomu nerezidentiem. Uzņēmumu (citu sektoru) citu ieguldījumu saldo bija negatīvs (22.9 milj. latu). Uzņēmumi palielināja nerezidentiem izsniegto tirdzniecības kredītu apjomu un samazināja noguldījumu un aizdevumu apjomu ārvalstīs.

Rezerves aktīvi 1. ceturksnī samazinājās par 19.2 milj. latu. Latvijas Banka izpildīja valūtas mijmaiņas darījumu saistības pret bankām un atmaksāja no tām iepriekš saņemto ārvalstu valūtu. Martā, banku kotētajam ASV dolāra un eiro kursam attiecībā pret latu tuvojoties Latvijas Bankas intervenču koridora apakšējai robežai, Latvijas Banka veica arī intervences, valūtas tirgū no bankām pērkot ārvalstu valūtu.

IEKŠZEMES EKONOMISKĀ AKTIVITĀTE

Kopējais pieprasījums

Latvijas Republikas Centrālā statistikas pārvalde pārrēķinājusi IKP un tā komponentus atbilstoši 1995. gada Eiropas kontu sistēmas (*European System of Accounts*) prasībām. Metodoloģiskās pārmaiņas ietekmēja datus par privāto patēriņu – nosacīti novērtētās īres maksas (*imputed rent*) un investīcijas (pamatkapitāla patēriņu valdības sektorā un bezpeļņas organizācijas, kas apkalpo māsaimniecības). Galvenokārt mainījās vērtības indeksi un nedaudz – fiziskā apjoma indeksi.

Arī 2003. gada 4. ceturksnī IKP izaugsmi galvenokārt veicināja stabils un augstais iekšzemes pieprasījums. Lai gan pasaules ekonomiskā aktivitāte joprojām bija samērā neliela, Latvijas eksporta apjoma pieaugums turpinājās.

Iekšzemes pieprasījuma kāpumu galvenokārt noteica privātā patēriņa pieaugums (9.3%), ko veicināja darba algas, nodarbināto skaita un kreditēšanas kāpums.

Valdības patēriņš palielinājās nedaudz (tikai par 1.8%), jo valdība krasi ierobežoja izdevumus un pastiprināja to kontroli.

Investīciju līmenis joprojām bija augsts, un to veicināja investīcijām labvēlīga vide, zemas procentu likmes un tautsaimniecības izaugsmes perspektīvas. Kopējā kapitāla veidošana 4. ceturksnī bija 30.4% no IKP (kāpums – 0.3 procentu punkti). Savukārt uzkrājumu attiecība pret IKP nemainījās (21.0%), tāpēc tekošā konta negatīvais saldo palielinājās.

Pēdējos gados eksporta un importa negatīvā saldo pieaugumu noteica iekšzemes pieprasījuma straujais kāpums, turklāt eksporta apjoma pieaugums veicināja arī importa kāpumu. Arī 4. ceturksnī importa un eksporta starpība palielinājās. Preču un pakalpojumu eksports pieauga par 4.8%, bet imports – par 9.7%. Straujais eksporta vienības vērtības palielinājums (6.6%) labvēlīgi ietekmēja eksportētāju ienākumu pieaugumu, tomēr vienlaikus vēl vairāk sadārdzinot importa preces (importa vienības vērtība palielinājās par 7.7%).

Kopējais piedāvājums

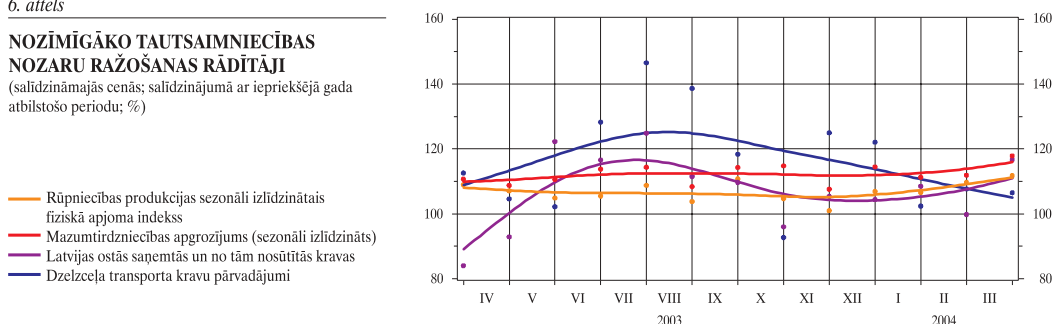
1. ceturksnī turpinājās dinamiska Latvijas tautsaimniecības izaugsme, ko veicināja augsts iekšzemes un būtisks ārējais pieprasījums. IKP, salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu reāli pieaugot par 8.8%, faktiskajās cenās sasniedza 1 603.0 milj. latu.

Reālā IKP izaugsmi nodrošināja rūpniecības un būvniecības nozare un arī pakalpojumu sektors, kaut gan tā izaugsmes temps bija nedaudz zemāks (nozīmīgāko tautsaimniecības nozaru ražošanas rādītājus sk. 6. att.).

6. attēls

NOZĪMĪGĀKO TAUTSAIMNIECĪBAS NOZARU RAŽOŠANAS RĀDĪTĀJI

(salīdzināmās cenās; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

Preču sektorā reālā pievienotā vērtība pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni par 9.8%, apstrādes rūpniecībā un būvniecībā tai pieaugot attiecīgi par 10.6% un 13.0%. Savukārt pakalpojumu sektora izaugsmi (8.4%) veicināja tirdzniecība (kāpums – 11.3%), transports, glabāšana un sakari (8.3%), finanšu sektors (7.5%), viesnīcu un restorānu nozare (10.3%), kā arī operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība (9.7%).

Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu apstrādes rūpniecības produkcijas sezonāli izlīdzinātais fiziskā apjoma indekss palielinājās par 9.8%. Izaugsmi veicināja strauji augošais jauno pasūtījumu apjoms iekšējam tirgum (kāpums – 39.1%) un eksportam (18.5%), liecinot par joprojām augošu kopējo pieprasījumu.

Nozīmīgs kāpums bija vērojams svarīgākajās nozarēs, kurās vienlaikus pieauga gan iekšējo, gan ārējo pasūtījumu apjoms: metālu (par 35.5%), metālizstrādājumu (20.7%), gumijas un plastmasas izstrādājumu (par 30.7%) un radio, televīzijas un sakaru iekārtu un aparatūras ražošanā (par 22.7%). Būtiski paplašinājās pārtikas produktu un dzērienu ražošana (par 10.9%), koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošana (par 15.4%), pārējo nemetālisko minerālu izstrādājumu ražošana (par 13.1%), ķīmisko vielu, to izstrādājumu un ķīmisko šķiedru ražošana (par 19.8%), elektrisko mašīnu un aparātu ražošana (par 11.5%) un vairākas citas nozares.

Arī konjunktūras rādītāji apstrādes rūpniecībā 1. ceturksnī bija labāki nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā. Konfidences rādītājs, kas atspoguļo aptaujas rezultātus apstrādes rūpniecības uzņēmumos, par 2 punktiem pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošajā periodā sasniegto līmeni. Visvairāk konjunktūras situācija uzla-

bojās patēriņa preču ražošanā, mērenāk – starppatēriņa preču ražošanā, kapitālpreču ražošanai paliekot iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni.

Turpināja strauji attīstīties būvniecība. Tās produkcijas apjoms salīdzināmajās cenās pārsniedza iepriekšējā gada 1. ceturkšņa līmeni par 13.0%. Par būvniecības veiksmīgo attīstību liecina jauno pasūtījumu tendences un arī konjunktūras apsekojumu rezultāti. Uzlabojoties vairākiem indikatoriem, kopējais konfidences rādītājs par 3 punktiem pārsniedza iepriekšējā gada 1. ceturkšņa līmeni.

Lai gan kravu pārvadājumu apjoms iepriekšējā gada laikā strauji pieauga, arī 2004. gada 1. ceturksnī pa dzelzceļu pārvadāto kravu apjoma kāpums turpināja palielināties. Transportētais kravu apjoms bija augstākais kopš Latvijas neatkarības atgūšanas un pārsniedza iepriekšējā gada atbilstošā perioda līmeni par 5.6%. Lielākais pieauguma temps (58.0%) bija sasniegts akmeņogļu pārvadāšanā. Arī pa dzelzceļu pārvadātais naftas produktu apjoms palielinājās vēl par 1.5% salīdzinājumā ar augsto bāzi. Jēlnaftas piegāde pa dzelzceļu un dīzeļdegvielas piegāde pa maģistrālo cauruļvadu nodrošināja Ventspils ostas apgrozījuma saglabāšanos iepriekšējā gada 1. ceturkšņa līmeni. Ļoti intensīvi turpināja strādāt Rīgas osta, palielinot kravu apgrozījumu par 18.4% un nodrošinot Latvijas ostu darbības izaugsmi par 8.4%.

Mazumtirdzniecības, t.sk. arī automobiļu tirdzniecības un autodegvielas mazumtirdzniecības, apgrozījums 1. ceturksnī palielinājās par 13.8%. Īsi pirms Latvijas pievienošanās ES palielinājās atsevišķu preču pieprasījums. Krasi (par 32.0%) pieauga automobiļu pārdošanas apjoms, ko veicināja ievedumtas palielinājuma dēļ gaidāmais ārpus ES ražoto automobiļu cenu kāpums. Straujš automobiļu pārdošanas apjoma kāpums gaidāms arī 2. ceturksnī.

Tautsaimniecības izaugsmi lielā mērā nodrošināja nefinanšu investīcijas, kuru apjoms 2004. gada 1. ceturksnī sasniedza 231.5 milj. latu un par 13.0% (salīdzināmajās cenās) pārsniedza iepriekšējā gada 1. ceturksnī veikto nefinanšu investīciju apjomu.

Būtiskākie ieguldījumi tika veikti apstrādes rūpniecībā (38.4 milj. latu), transporta, glabāšanas un sakaru nozarē (37.8 milj. latu), enerģētikas sektorā (37.4 milj. latu) un tirdzniecībā (33.2 milj. latu). Šajās nozarēs ieguldītas gandrīz divas trešdaļas no kopējām tautsaimniecībā 1. ceturksnī veiktajām investīcijām. Nozīmīgi ieguldījumi veikti arī darbībā ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (19.0 milj. latu), valsts pārvaldē (17.4 milj. latu), finanšu starpniecībā (10.2 milj. latu) un pārējos individuālajos pakalpojumos (9.2 milj. latu). 1. ceturksnī šo nozaru attīstība visvairāk ietekmēja IKP pieaugumu.

Savukārt 58.0% no apstrādes rūpniecībā ieguldītajiem līdzekļiem tika investēti divās lielākajās nozarēs: pārtikas produktu un dzērienu ražošanā (13.8 milj. latu) un koksnes, koka un korķa izstrādājumu ražošanā (8.1 milj. latu). Nozīmīgas investīcijas veiktas arī izdevējdarbībā, poligrāfijā un ierakstu reproducēšanā (2.6 milj. latu), tekstilizstrādājumu ražošanā (1.8 milj. latu), metālu ražošanā (1.7 milj. latu) un gatavo metālizstrādājumu ražošanā, izņemot mašīnas un iekārtas (1.6 milj. latu).

Nodarbinātība un darba samaksa

Tautsaimniecībā pamatdarbā nodarbināto skaits 1. ceturkšņa beigās sasniedza 1 002.4 tūkst. (par 0.8% vairāk nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā), bet darba meklētāju īpatsvars – 11.5% no ekonomiski aktīvo iedzīvotāju skaita. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga gan darba meklētāju īpatsvars, gan skaits. Nodarbināto skaits visvairāk palielinājās būvniecībā un transporta, glabāšanas un sakaru nozarē, savukārt apstrādes rūpniecībā nodarbināto skaits samazinājās.

Bezdarba līmenis nedaudz pieauga un 1. ceturkšņa beigās sasniedza 9.2% (2003. gada atbilstošajā periodā – 8.9%). Visvairāk bezdarba līmenis pieauga Latgalē. Tā kā 1. ceturksnī uzņēmumos nenotika būtiskas darbinieku skaita pārmaiņas, bezdarba līmeņa kāpumu noteica aktīvāka cilvēku reģistrēšanās Nodarbinātības valsts aģentūrā. Bezdarba līmenis ievērojami palielinājās arī Kuldīgas rajonā (par 3.3 procentu punktiem), jo tika apturēta kokapstrādes uzņēmuma darbība. Pēdējā laikā darba tirgū nostiprinās pilsētu un rajonu bezdarba līmeņa starpības pieauguma tendence. Pēc krasā kāpuma 2003. gada decembrī, palielinoties Nodarbinātības valsts aģentūrā reģistrēto vakanču skaitam, darba tirgus noslodzes koeficients 1. ceturksnī samazinājās līdz 29.0.

Vidējās darba samaksas pieaugums 1. ceturksnī bija zemāks nekā iepriekšējos ceturkšņos, savukārt produktivitātes kāpums palielinājās un bija lielāks nekā darba samaksas reālais pieaugums (attiecīgi 7.8% un 6.2%). Tautsaimniecībā nodarbināto mēneša vidējā bruto darba samaksa 1. ceturksnī bija Ls 196.27, bet mēneša vidējā neto darba samaksa – Ls 139.70. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu nominālā bruto darba samaksa palielinājās par 10.8% un nominālā neto darba samaksa – par 9.6%. Darba samaksas kāpumu noteica tās pieaugums privātajā sektorā. Vidējā bruto darba samaksa privātajā sektorā salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga par 14.1%, bet sabiedriskajā sektorā – par 7.1%. Reālā darba samaksa privātajā sektorā palielinājās par 9.4%, bet sabiedriskajā sektorā – par 2.7%.

CENU DINAMIKA

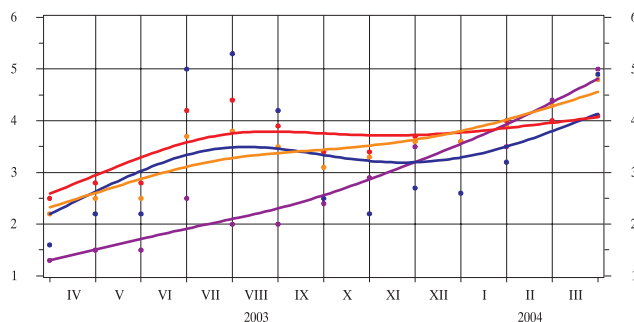
1. ceturksnī patēriņa cenas Latvijā bija vidēji par 4.3% augstākas nekā iepriekšējā gada atbilstošajā periodā un par 2.3% augstākas nekā 2003. gada 4. ceturksnī (sk. 7. att.).

7. attēls

PATĒRIŅA CENU GADA INFLĀCIJAS PĀRMAIŅAS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Patēriņa cenu gada inflācija
 — Uztura produktu cenas
 — Pakalpojumu cenas
 — Preču cenas

Patēriņa cenu gada inflāciju ietekmēja samērā zemā bāze un augstais eiro kurss. Inflāciju būtiski (par 0.4 procentu punktiem) paaugstināja arī iepriekš plānotās elektroenerģijas tarifu pārmaiņas, kā arī tabakas akcīzes nodokļa pārmaiņas, to pielāgojot ES normatīvo aktu prasībām. Piena iepirkuma cenu kāpums veicināja vairāku pārtikas preču (piena produktu, maizes un konditorejas izstrādājumu) cenu pieaugumu.

Inflāciju joprojām būtiski ietekmēja ārējie faktori, turklāt tie skāra tieši pamatinflāciju veidojošās patēriņa preču grupas. Pamatinflācija salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu būtiski palielinājās (līdz 4.0%) un 1. ceturksnī bija 2.8 procentu punkti no kopējās inflācijas. Atsevišķu patēriņa cenu pieaugumu ietekmēja arī iekšējie faktori. Iedzīvotāju pirktspējas kāpums ļāva tirdzniecības uzņēmumiem un atsevišķu pakalpojumu (galvenokārt finanšu, tūrisma un personisko pakalpojumu) sniedzējiem paaugstināt cenas. Atsevišķu preču cenu kāpumu veicināja pie-

prasījums, ko noteica iedzīvotāju bažas par iespējamām cenu pārmaiņām pēc Latvijas pievienošanās ES.

Ražotāju cenu pieaugums 1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu sasniedza 5.4%. Palielinājās gan iekšzemes tirgū pārdotās produkcijas cenas (par 5.7%), gan arī eksportētās produkcijas cenas (par 5.0%). Straujāku iekšzemē pārdotās produkcijas ražotāju cenu kāpumu noteica dažu pārtikas preču (īpaši piena produktu) ražošanas sadārdzinājums augsto piena iepirkuma cenu dēļ un farmācijas produkcijas un metālapstrādes ražošanas izmaksu kāpums. Vienlaikus samazinājās eksportētās farmācijas produkcijas ražotāju cenas. Ražotāju cenas palielinājās arī salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu (par 3.3%). Administratīvi regulējamo cenu pieaugums noteica maksas par gāzi un siltumenerģiju kāpumu.

Lai gan 1. ceturksnī būvniecības izmaksas gandrīz nemainījās (kāpums – 0.1%), salīdzinājumā ar 2003. gada 1. ceturksni tās palielinājās par 2.4%. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni izmaksas visbūtiskāk pieauga izglītības un veselības aizsardzības ēku renovācijā (par 1.6%), bet salīdzinājumā ar iepriekšējā gada 1. ceturksni – individuālo dzīvojamo ēku celtniecībā (par 5.5%).

FISKĀLAIS SEKTORS

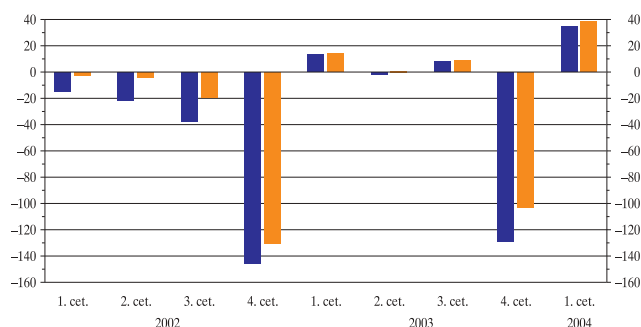
Pēc Valsts kases datiem, valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikums 1. ceturksnī bija 38.7 milj. latu (sk. 8. att.), ko noteica attiecīgi 30.6 milj. latu un 12.7 milj. latu liels valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikums janvārī un martā. Janvārī pārpalikumu veidoja gada sākumam raksturīgais mērenais izdevumu apjoms. Savukārt martā gan valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi, gan izdevumi bija neparasti augsti, tomēr ieņēmumi pieauga vairāk nekā izdevumi.

8. attēls

VALSTS KONSOLIDĒTĀ KOPBUDŽETA BILANCE

(no gada sākuma; perioda beigās; milj. latu)

■ Finansiālā bilance
■ Fiskālā bilance

Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumi 1. ceturksnī salīdzinājumā ar 2003. gada atbilstošo periodu palielinājās par 15.7%, t.sk. nodokļu ieņēmumi (ieskaitot fondēto pensiju līdzekļus) – par 17.0%, bet izdevumi pieauga lēnāk (kāpums – 10.8%).

1. ceturksnī salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu pieauga visi nodokļu ieņēmumi (sk. 9. att.). Valsts konsolidētā kopbudžeta ieņēmumu attiecība pret IKP 1. ceturksnī sasniedza 34.2%, salīdzinājumā ar 2003. gada 1. ceturksni palielinoties par 0.7 procentu punktiem. Šo kāpumu galvenokārt veidoja iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumu palielinājums (0.4 procentu punkti) sakarā ar samērā zemajiem iedzīvotāju ienākuma nodokļa ieņēmumiem 2003. gada 1. ceturksnī un algu pieaugumu tautsaimniecībā (t.sk. minimālās algas kāpumu). Sociālās apdrošināšanas iemaksu (ieskaitot fondēto pensiju līdzekļus) attiecība pret IKP palielinājās par 0.1 procentu punktu, bet pievienotās vērtības nodoklis – par 0.5 procentu punktiem.

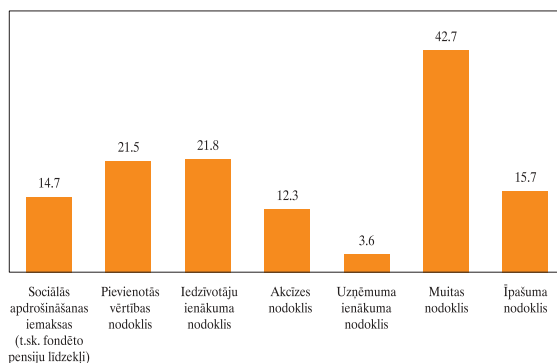
Valsts konsolidētā kopbudžeta izdevumu attiecība pret IKP 1. ceturksnī bija 32.0%, salīdzinājumā ar 2003. gada 1. ceturksni samazinoties par 0.6 procentu punktiem

9. attēls

NODOKĻU IEŅĒMUMI

(2004. gada 1. cet.; salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

(to noteica straujais IKP kāpums). Dotācijas iedzīvotājiem attiecībā pret IKP samazinājās par 0.7 procentu punktiem, investīciju attiecība pret IKP – par 0.2 procentu punktiem. Visvairāk pieauga izdevumi atalgojumam. Kāpumu veicināja minimālās algas palielināšana, sākot ar 2004. gada 1. janvāri, un 2003. gadā veiktais algas paaugstinājums medicīnas, iekšlietu sistēmas u.c. nozaru darbiniekiem.

Valsts konsolidētā budžeta fiskālais pārpalikums 1. ceturksnī bija 29.4 milj. latu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ieņēmumu pieaugums (14.6%) bija lielāks par kopējo izdevumu (ieskaitot tiros aizdevumus) kāpumu (9.6%). Ieņēmumu attiecība pret IKP bija par 0.3 procentu punktiem lielāka, savukārt izdevumu attiecība pret IKP samazinājās par 0.9 procentu punktiem salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu. 1. ceturksnī uzturēšanas izdevumu attiecība pret IKP salīdzinājumā ar 2003. gada 1. ceturksnī samazinājās par 0.5 procentu punktiem (līdz 25.1% no IKP). Savukārt izdevumi investīcijām pieauga par 0.1 procentu punktu (līdz 0.7% no IKP).

Pašvaldību konsolidētā budžeta fiskālais pārpalikums 1. ceturksnī bija 14.0 milj. latu. Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu ieņēmumu attiecība pret IKP palielinājās par 17.1% jeb 0.3 procentu punktiem, bet izdevumu attiecība pret IKP – par 9.7% (samazinājums – 0.3 procentu punkti).

Valdības parāds 1. ceturkšņa beigās salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturkšņa beigām saruka tikai par 3.4 milj. latu (līdz 842.8 milj. latu). Marta beigās Latvija emitēja 10 gadu eiroobligācijas 400 milj. eiro apjomā, tomēr valsts parāds palielinājās tikai aprīļa sākumā, kad tika saņemti emisijas rezultātā gūtie ienākumi. Euroobligāciju emisijā iegūtie līdzekļi galvenokārt tiks izmantoti 1999. gadā 225 milj. eiro apjomā emitēto eiroobligāciju dzēšanai.

MONETĀRĀ POLITIKA UN FINANŠU SEKTORS**Banku likviditāte un Latvijas Bankas operācijas**

Latvijas Banka ar 11. martu paaugstināja refinansēšanas likmi no 3.0% līdz 3.5%, lai veicinātu vienmērīgu Latvijas tautsaimniecības ilgtermiņa attīstību un nepieļautu esošo makroekonomisko risku palielināšanos un papildu risku veidošanos.

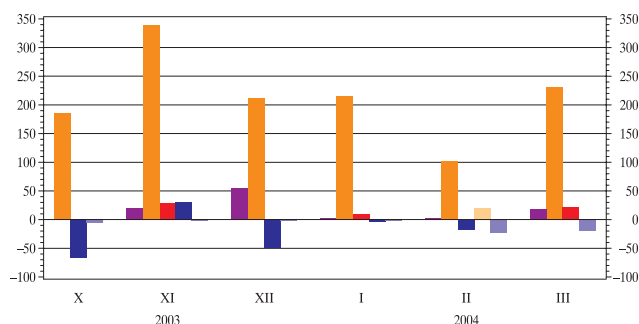
Valūtas intervences 2003. gada beigās palielināja latu resursu apjomu banku sistēmā, tāpēc banku nepieciešamība pēc Latvijas Bankas kredītooperācijās piedāvātajiem latu resursiem 2004. gada sākumā samazinājās (sk. 10. att.). Banku sistēmas likviditāti gada sākumā uzlaboja arī sezonālais skaidrās naudas apgrozībā samazinājums.

Lai gan banku sistēmas likviditāte pieauga, 1. ceturksnim, tāpat kā iepriekšējā gada 4. ceturksnim, bija raksturīgas īsāka termiņa naudas tirgus procentu likmju

10. attēls

LATVIJAS BANKAS NOZĪMĪGĀKĀS
INTERVENES NAUDAS TIRGŪ
(milj. latu)

■ Repo kredīti
■ Valūtas mijmaiņas darījumi (neto)
■ Valūtas pirkšana (neto)
■ Pieprasījuma lombarda kredīti
■ Valdības vērtspapīru pirkšana
■ Termiņnoguldījumi

svārstības, kas bija saistītas ar banku norēķinu kontu Latvijas Bankā atlikumu un uzkrāto virsrezervju pārmaiņām obligāto rezervju prasību izpildes periodu ietvaros. Janvārī un martā, atsevišķām bankām novēloti uzsākot rezervju prasību izpildi un izjūtot nenozīmīgu līdzekļu trūkumu obligāto rezervju prasību izpildes perioda pēdējās dienās, naudas tirgus procentu likmes īslaicīgi palielinājās. Procentu likmes atkal samazinājās, sākoties jaunam obligāto rezervju prasību izpildes periodam (banku rezerves Latvijas Bankā sk. 11. att.).

11. attēls

BANKU REZERVES LATVIJAS BANKĀ
(milj. latu)

■ Obligātās rezerves banku kontos Latvijas Bankā
■ Virsrezerves

Naudas tirgus procentu likmju indekss RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem janvārī vidēji bija 3.87%, bet februārī – 3.30% (Latvijas Bankas refinansēšanas likme šajā periodā – 3.00%). Martā vidējais RIGIBOR uz nakti izsniegtajiem kredītiem pieauga līdz 3.81%. Daļēji šo kāpumu noteica minētā novēlotā obligāto rezervju prasību izpilde atsevišķās bankās, bet galvenokārt to veicināja Latvijas Bankas lēmums par refinansēšanas likmes paaugstināšanu. Šis lēmums ietekmēja visu termiņu latos naudas tirgū veikto darījumu procentu likmes. Naudas tirgus procentu likmju (pie tām galvenokārt tiek piesaistītas nebankām izsniegto kredītu procentu likmes) RIGIBOR kredītiem ar 3 un 6 mēnešu termiņu palielinājās attiecīgi no 4.16% janvāra sākumā līdz 4.50% marta beigās un no 4.28% janvāra sākumā līdz 4.54% marta beigās.

Arvien lielākais nebanku pieprasījums pēc latu resursiem un pieaugusi latos un SDR valūtu groza valūtās naudas tirgū veikto darījumu procentu likmju starpība veicināja ārvalstu valūtas pārdošanu Latvijas Bankai. 1. ceturksnī centrālā banka ārvalstu valūtu neto nopirka 22.4 milj. latu apjomā. Valūtas intervenču rezultātā mazinoties banku nepieciešamībai pēc Latvijas Bankas tirgus operācijās piedāvātajiem latu resursiem, Latvijas Banka samazināja valūtas mijmaiņas darījumus piedāvāto apjomu (par 40.7% salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni).

Tā kā naudas tirgū likviditāte bija samērā augsta, 1. ceturksnī arī *repo* kredītu piedāvājums, pieprasījums un izsniegtais apjoms samazinājās (attiecīgi par 14.0%, 32.8% un 25.2%). Vidējais *repo* kredītu atlikums saruka līdz 52.0 milj. latu (iepriekšējā ceturksnī – 61.6 milj. latu). Uz 7 dienām izsniegto *repo* kredītu vidējā svērtā procentu likme gandrīz nemainījās (3.32%).

Banku un citu finanšu institūciju vidējais termiņnoguldījumu atlikums Latvijas Bankā palielinājās no 1.6 milj. latu līdz 2.9 milj. latu. Kāpumu izraisīja likviditātes pārpalikums banku sektorā februārī. Savukārt janvārī un martā minētās atsevišķu banku novēlotās obligāto rezervju prasību izpildes ietekmē tika pieprasīti lombarda kredīti: 1. ceturksnī lombarda kredīti tika izsniegti mazliet vairāk nekā iepriekšējā ceturksnī (32.3 milj. latu), tomēr šie kredīti tika izsniegti uz mazāku dienu skaitu, tādējādi vidējais lombarda kredītu atlikums 1. ceturksnī bija 0.6 milj. latu (4. ceturksnī – 1.1 milj. latu).

Latvijas Banka vērtspapīru otrreizējā tirgū nopirka valdības vērtspapirus 20.4 milj. latu apjomā (t.sk. 11.2 milj. latu – 5 gadu obligācijas). Tādējādi tās īpašumā esošā valdības vērtspapīru portfeļa vidējais atlikums pieauga no 64.7 milj. latu 4. ceturksnī līdz 71.5 milj. latu 1. ceturksnī.

Naudas rādītāju dinamika

Latvijas Bankas naudas piedāvājums 1. ceturksnī samazinājās, jo galvenokārt sezonālu faktoru un paaugstināta atsevišķu patēriņa preču pieprasījuma dēļ saruka skaidrās naudas pieprasījums. Februārī un martā mazs bija arī banku noguldījumu atlikums centrālajā bankā. Naudas bāze marta beigās samazinājās līdz 756.1 milj. latu, 1. ceturksnī sarūkot par 50.7 milj. latu jeb 6.3%. Skaidrā nauda apgrozībā samazinājās par 32.5 milj. latu jeb 4.8%.

Naudas bāzes sarukumu veicināja valdības noguldījuma atlikuma Latvijas Bankā kāpums (45.7 milj. latu), kā arī centrālās bankas *repo* kredītu un valūtas mijmaiņas darījumu atlikuma samazinājums. Valūtas mijmaiņas darījumu atlikuma sarukumu daļēji kompensēja Latvijas Bankas neto nopirktā ārvalstu valūta, tomēr centrālās bankas tirie ārējie aktīvi 1. ceturksnī nedaudz samazinājās (par 11.5 milj. latu jeb 1.4%).

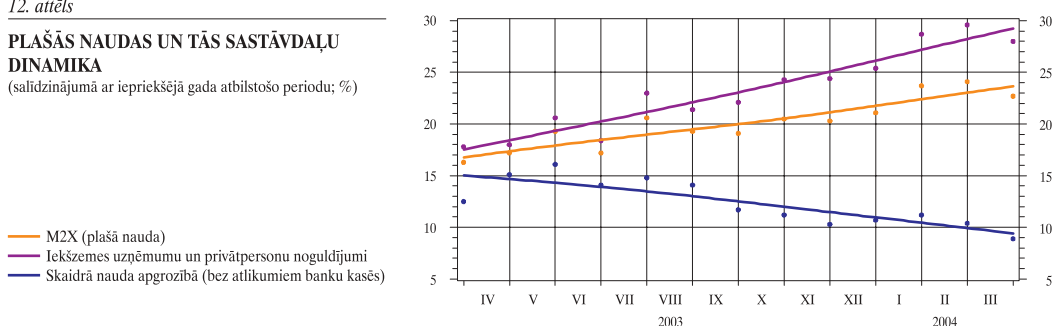
Centrālās bankas naudas piedāvājuma sarukums mazliet palēnināja plašās naudas M2X pieaugumu. 1. ceturksnī plašā nauda palielinājās par 90.3 milj. latu (4. ceturksnī – vairāk nekā divas reizes lielāks kāpums). Tomēr plašās naudas gada pieauguma temps palielinājās (īpaši janvārī un februārī), jo 2004. gadā nebija vērojama banku sektora naudas piedāvājuma samazināšanās (rādītāja sezonālās izlīdzināšanas metodoloģiju sk. 1. ielikumā).

Plašā nauda M2X mēreni auga janvārī un februārī, kāpumam martā palēninoties līdz pēdējo sešu mēnešu zemākajam rādītājam. Plašās naudas gada pieauguma temps zemākas bāzes ietekmē palielinājās līdz 23.7% janvārī un 24.1% februārī, martā atkal sarūkot līdz 22.7% (sk. 12. att.). Tomēr 1. ceturksnī naudas piedāvājuma gada kāpuma temps bija ievērojami straujāks nekā 2003. gada ceturkšņos un sasniedza 2001. gada un 2002. gada 1. ceturkšņa līmeni, atspoguļojot iekšzemes pieprasījuma pieaugumu situācijā, kad turpinājās aktīva kreditēšana.

12. attēls

PLAŠĀS NAUDAS UN TĀS SASTĀVDAĻU DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

Plašās naudas likvidākā komponenta M1 kāpums saglabājās zemāks nekā plašajai naudai (marta beigās – 19.2%), turklāt martā M1 nesasniedza pat decembra līmeni. To noteica apgrozībā esošās skaidrās naudas (bez atlikumiem banku kasēs) samazināšanās 1. ceturksnī par 22.7 milj. latu un samērā lēnais latos veikto pieprasījuma noguldījumu atlikuma kāpums. Skaidrās naudas īpatsvars plašajā naudā 1. ceturksņa beigās saruka līdz rekordzemam līmenim – 24.6% (iepriekšējā ceturksņa beigās – 26.6%, 2003. gada 1. ceturksņa beigās – 27.7%).

Savukārt plašās naudas latu daļa M2D (gada kāpuma temps – 26.7%) auga straujāk nekā plašā nauda, jo visai nedaudz (tikai par 21.9 milj. latu; gada pieauguma temps – 13.3%) palielinājās M2X ārvalstu valūtas komponents. M2D kāpumu noteica latos piesaistīto termiņnoguldījumu atlikuma būtiskais pieaugums (73.1 milj. latu), kas bija tikai nedaudz mazāks salīdzinājumā ar iepriekšējā ceturksņa rekordaugsto līmeni (gada kāpuma temps – 47.9%). Procentu likmju starpības veicinātais noguldījumu latos pieaugums martā noteica zemāko novēroto ārvalstu valūtā piesaistīto noguldījumu īpatsvaru noguldījumu atlikumā (36.5%). Euro nozīmes pastiprināšanās Latvijas tautsaimniecībā noteica tālāku šīs valūtas īpatsvara kāpumu rezidentu nebanku ārvalstu valūtas noguldījumu atlikumā, un 1. ceturksņa beigās euro īpatsvars tajā sasniedza 34.7% (2003. gada 4. ceturksņa beigās – 29.7%), līdz 63.1% samazinoties ASV dolāra īpatsvaram.

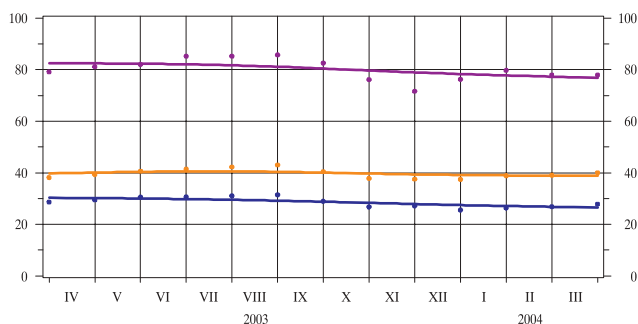
Naudas pieprasījumā strauji palielinājās kredītu komponents. Janvārī kredītu atlikuma kāpums bija relatīvi mazāks (48.9 milj. latu), bet februārī un martā kredītu atlikuma mēneša pieaugums divkārtējās un 1. ceturksnī sasniedza 234.2 milj. latu. Tādējādi par 2.6 procentu punktiem (līdz 40.1%) palielinājās arī iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps (sk. 13. att.). Kredītu atlikums sasniedza 2.8 mljrd. latu jeb 43.3% no IKP. Kredītu atlikuma kāpumu 1. ceturksnī noteica arī sezonāli faktori – īpaši martā saistībā ar būvniecības sezonas sākumu un jaunu finansējuma projektu uzsākšanu augot privātpersonu pieprasījumam pēc kredītiem nekustamā īpašuma iegādei, remontam un būvniecībai. Privātpersonu kredītu pieprasījuma kāpumu noteica tautsaimniecības attīstības optimistiskās prognozes un zemās kredītu procentu likmes, īpaši aizdevumiem ārvalstu valūtā. Ar īstermiņa kredītiem uzņēmumi finansēja krājumu palielināšanu, bet privātpersonas izmantoja patēriņa kredītus, paredzot būtisku cenu kāpumu pēc pievienošanās ES. Savukārt bankas elastīgi reaģēja uz augošo kredītu pieprasījumu, aktivizējot mārketinga pasākumus un piedāvājot izdevīgus kredītu saņemšanas nosacījumus.

13. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMA PIEAUGUMA TEMPS

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %)

— Kredīti kopā
— Izsniegti uzņēmumiem
— Izsniegti privātpersonām

Nozīmīgs bija gan iekšzemes uzņēmumiem, gan privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma kāpums (attiecīgi 135.8 milj. latu un 98.6 milj. latu), savukārt ievērojami straujāks bija privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps. 1. ceturksņa beigās šādu kredītu atlikuma gada kāpuma temps sasniedza 78.0%, iepriekšējā ceturksņa beigās – 76.3% (uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikums – attiecīgi 27.9% un 25.6%). Divas trešdaļas privātpersonām izsniegto kredītu atli-

kuma kāpuma veidoja kredītu atlikums mājokļa iegādei, pēdējo 12 mēnešu laikā divkāršojoties.

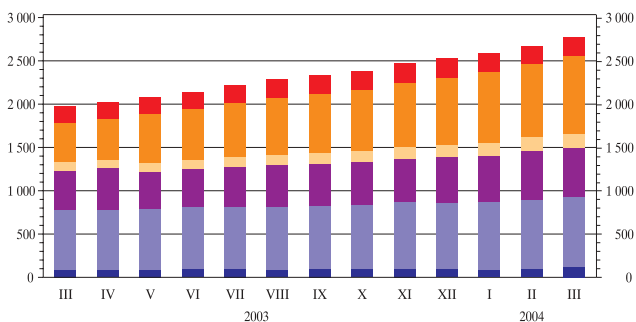
Banku izsniegto kredītu atlikumā lielākais bija to nozaru uzņēmumiem izsniegto kredītu pieaugums, kuras attīstījās dinamiski un noteica tautsaimniecības izaugsmi arī 1. ceturksnī: tirdzniecībā (izsniegto kredītu atlikuma kāpums – 19.2 milj. latu jeb 5.3%), transportā, glabāšanā un sakaros (18.9 milj. latu jeb 12.7%), operācijās ar nekustamo īpašumu, nomā un citā komercdarbībā (18.5 milj. latu jeb 8.5%), apstrādes rūpniecībā (18.2 milj. latu jeb 6.9%) un būvniecībā (15.5 milj. latu jeb 13.3%).

Vairāk nekā pusi no iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma pieauguma nodrošināja hipotēku kredīta atlikuma kāpums (128.5 milj. latu jeb 16.6%). Būtiski (par 44.8 milj. latu jeb 8.5%) palielinājās arī ilgtermiņa ieguldījumus veicinošā industriālā kredīta atlikums. Savukārt kredīta apgrozāmo līdzekļu palielināšanai (komerckredīta) atlikums pieauga par 40.3 milj. latu jeb 5.2%. Rezidentiem izsniegto kredītu atlikumā dominēja hipotēku kredīts (32.5% no kredītu atlikuma), komerckredīts (29.2%) un industriālais kredīts (20.6%; sk. 14. att.).

14. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
(perioda beigās; neieskaitot tranzītkredītus; milj. latu)

- Norēķinu konta debeta atlikums
- Komerckredīts
- Industriālais kredīts
- Kredīti patēriņa preču iegādei
- Hipotēku kredīts
- Pārējie kredīti

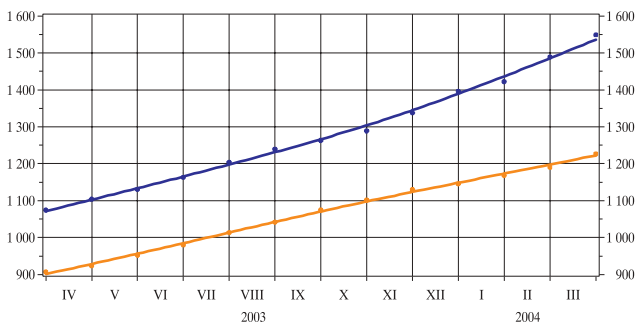

Latos izsniegto kredītu atlikuma gada pieauguma temps 1. ceturksnī stabilizējās 35% līmenī, vienlaikus ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikums palielinājās straujāk un to gada kāpums martā sasniedza 44.2% (decembrī – 38.9%), ārvalstu valūtās izsniegto kredītu atlikumam veidojot 55.8% no iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma (sk. 15. att.). 1. ceturksnī gandrīz nemainījās ārvalstu valūtā izsniegto kredītu valūtu struktūra – marta beigās ASV dolāros bija izsniegti 62.8% no šiem aizdevumiem un eiro – 34.6%.

15. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTIE KREDĪTI
(perioda beigās; milj. latu)

- Izsniegti latos
- Izsniegti ārvalstu valūtā

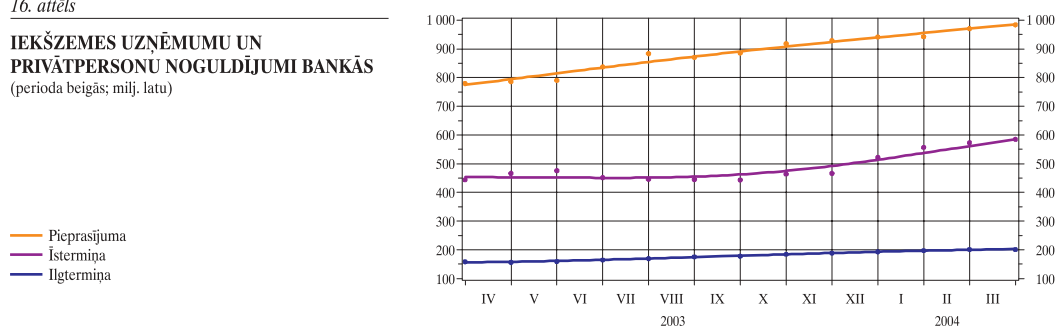
Valsts konsolidētā kopbudžeta pārpalikums 2004. gada 1. ceturksnī mazināja valdības sektora naudas pieprasījumu, un banku sistēmas neto kredīts valdībai samazinājās par 37.2 milj. latu jeb 14.9%.

Banku sistēmas tīrie iekšējie aktīvi 1. ceturksnī palielinājās par 201.3 milj. latu, bet banku sistēmas tīrie ārējie aktīvi samazinājās par 111.1 milj. latu, par 99.6 milj. latu sarūkot banku sektora atbilstošajam rādītājam.

Bankas aktīvi piesaistīja noguldījumus ne vien no iekšzemes nebankām (sk. 16. att.), bet arī no nerezidentiēm, galvenokārt nerezidentu nebankām (1. ceturksnī nerezidentu nebanku noguldījumu atlikums pieauga par 137.9 milj. latu) un ārvalstu mātesbankām (Latvijas kredītiestāžu saistības pret ārvalstu bankām palielinājās par 54.1 milj. latu, t.sk. pret saistītajām un radniecīgajām kredītiestādēm – par 42.8 milj. latu; sk. 17. att.). Banku sektora ārzemju pasīvi 1. ceturksnī pieauga par 266.9 milj. latu, bet banku sektora ārzemju aktīvi – par 167.3 milj. latu.

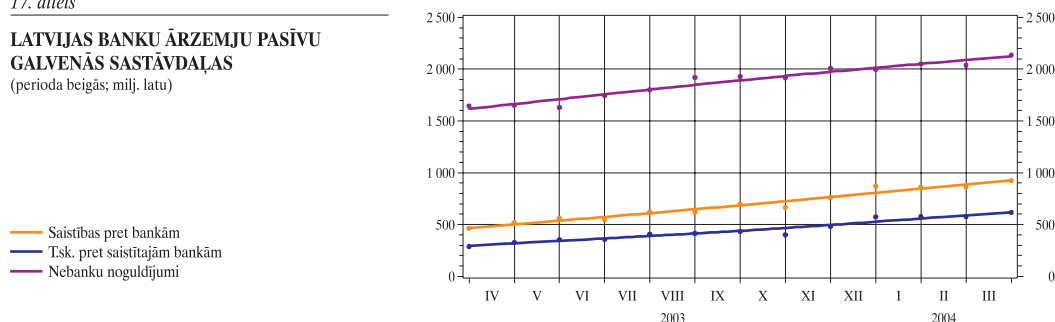
16. attēls

IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (perioda beigās; milj. latu)

17. attēls

LATVIJAS BANKU ĀRZEMJU PASĪVU GALVENĀS SASTĀVDAĻAS (perioda beigās; milj. latu)

1. ielūkums

NAUDAS RĀDĪTĀJU SEZONĀLĀ IZLĪDZINĀŠANA

Ievērojot ECB praksi sezonāli izlīdzināt monetāros rādītājus un ieteikumus par daudzpusīgākas un pilnīgākas statistiskās informācijas publicēšanu, Latvijas Banka sākusī sezonāli izlīdzināto datu laikrindu veidošanu, izmantojot ECB metodoloģiju.

Sezonālās izlīdzināšanas mērķis ir no analizējamās statistisko datu laikrindas izslēgt sezonāla rakstura svārstības. Ar sezonālajām svārstībām tiek saprasta tā laikrindas pārmaiņu sastāvdaļa, kura vienā un tajā pašā mēnesī notiek ar līdzīgu intensitāti katru gadu un par kuru var prognozēt, ka līdzīgos apstākļos tā būs novērojama arī turpmāk. Ilgākā laika posmā noteiktā mēnesī pastāvīgi novērota lielāka (vai mazāka) pētāmā rādītāja vērtība salīdzinājumā ar šā rādītāja vidējo vērtību liecina, ka arī turpmāk atbilstošajā mēnesī rādītāja vērtība būs lielāka (vai mazāka) par kārtējā gada attiecīgā mēneša rādītāja vidējo vērtību.

Tādējādi, izslēdzot no dažādu ekonomisko un monetāro rādītāju laikrindām sezonālās ietekmes komponenti, vieglāk salīdzināmas pētāmā rādītāja vērtības, kas atbilst dažādiem laika posmiem viena un tā paša gada (vai dažādu gadu) dažādiem mēnešiem.

Salīdzinot kārtējā mēnesī novēroto rādītāja vērtību ar iepriekšējā gada atbilstošā mēneša rādītāja vērtību, tuvināti iegūst no sezonālām svārstībām neatkarīgu laikrindu. Kaut arī šī metode ir vienkārši lietojama,

tomēr šādā salīdzinājumā netiek ņemta vērā ekonomiskā attīstība pēdējos 12 mēnešos. Ja, piemēram, pēdējo 12 mēnešu intervālā līdz noteiktam laika posmam rādītāja vērtības pieaug, bet vēlāk samazinās (vai otrādi), rādītāja 12 mēnešu pieaugums neļauj pareizi noteikt faktisko attīstības tendenci laikrindas beigu posmā (piemēram, pēdējos 3 vai 6 mēnešos).

Tā kā mēneša darbadienu skaits katru gadu mainās, arī šis t.s. kalendārais efekts var radīt nepareizu priekšstatu par laikrindas attīstību. Līdzīgi kā sezonālo svārstību ietekmes gadījumā, kalendāro efektu var novērtēt un arī izslēgt no laikrindas, ja vien laikrindas novērojumi pieejami pietiekamā skaitā.

Mūsdienās izstrādātie programmprodukti ļauj veikt padziļinātu laikrindu analīzi un veidot dažādus tās aprakstošus modeļus, t.sk. arī sezonāli koriģētas laikrindas, t.i., laikrindas, kas iegūtas, no novērotās laikrindas izslēdzot sezonālās ietekmes komponenti.

Veidojot t.s. aditīvo modeli, aplūkojamais rādītājs Y_t tiek izteikts šādi:

$$Y_t = T_t + S_t + I_t,$$

kur:

T_t – rādītāja attīstības tendenci raksturojoša komponente;

S_t – sezonālās ietekmes komponente;

I_t – neregulārā komponente (komponente, kura nesatur būtisku informāciju par aplūkojamo rādītāju un kuras vērtību nosaka gadījuma rakstura apstākļu iedarbība).

Laikrindas $\{Y_t\}$ sezonāli koriģētā laikrinda ir laikrinda $\{Y_t - S_t\}$, ko iegūst, no oriģinālās laikrindas atņemot tās sezonālās ietekmes komponenti.

Veidojot laikrindas multiplikatīvo modeli, aplūkojamo rādītāju Y_t izsaka šādi:

$$Y_t = T_t \times S_t \times I_t.$$

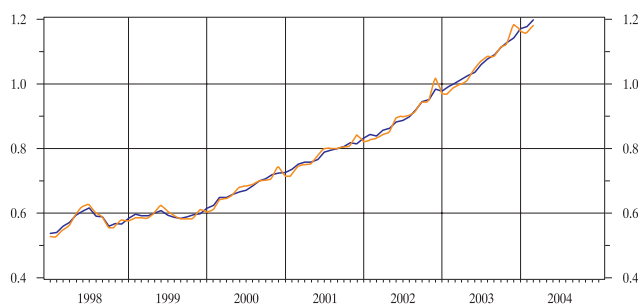
Šajā gadījumā laikrindas $\{Y_t\}$ sezonāli koriģētā laikrinda ir laikrinda $\{Y_t / S_t\}$, t.i., laikrinda, ko iegūst, oriģinālo laikrindu dalot ar tās sezonālo komponenti. Multiplikatīvos modeļus veido tikai tām laikrindām, kuru visas vērtības ir pozitīvas.

Monetāro rādītāju M1, M2D un M2X analīze veikta ar programmproduktu "DEMETRA Version 2.0 (Service Pack 1)", izmantojot datus par laika posmu no 1995. gada jūlija līdz 2004. gada martam (sk. 18.–29. att.).

18. attēls

M1 LAIKRINDAS (perioda beigās; milj. latu)

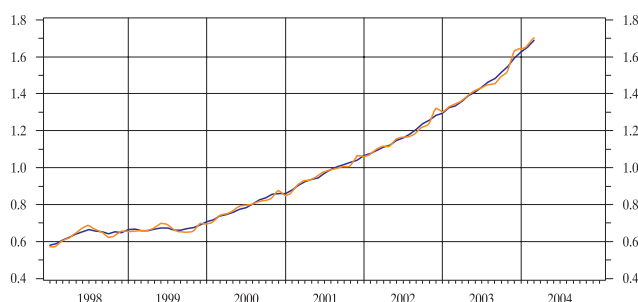
— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli koriģēti dati

19. attēls

M2D LAIKRINDAS (perioda beigās; milj. latu)

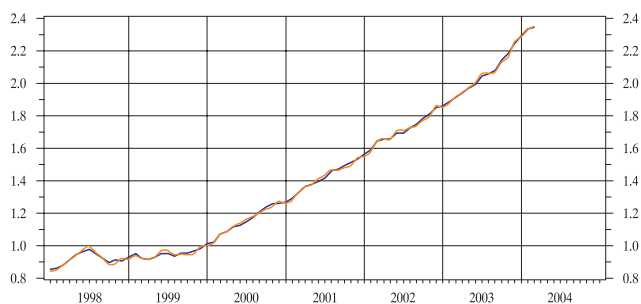
— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli koriģēti dati

20. attēls

M2X LAIKRINDAS
(perioda beigās; milj. latu)

— Sezonāli nekorģēti dati
— Sezonāli korigēti dati

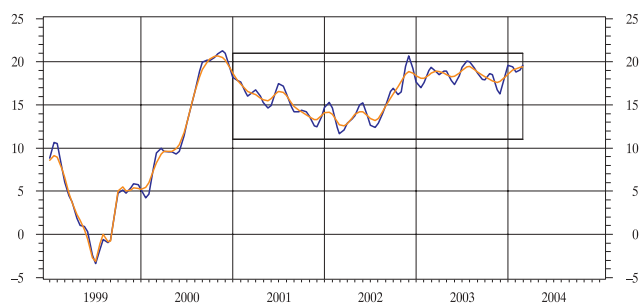

21. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli korigēta laikrinda

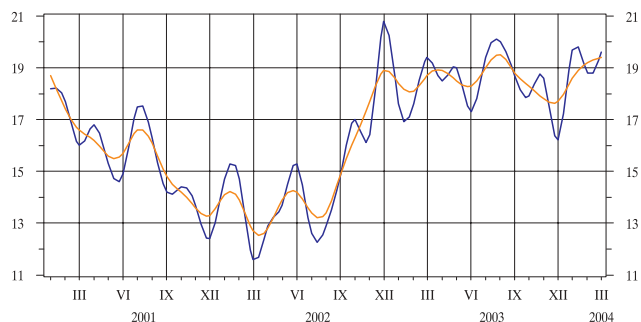

22. attēls

M1 DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli korigēta laikrinda

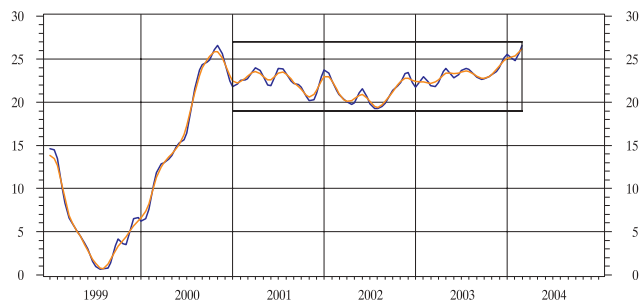

23. attēls

M2D DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli korigēta laikrinda

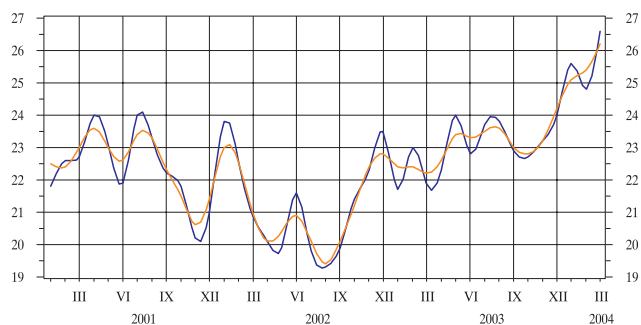

24. attēls

M2D DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli korigēta laikrinda

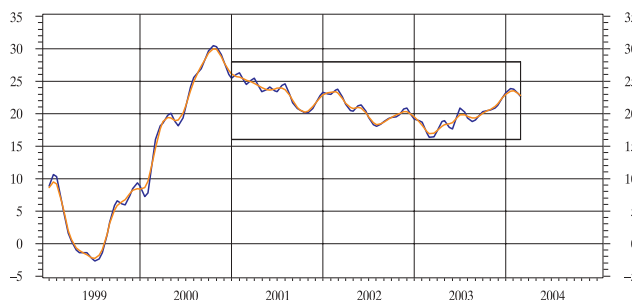

25. attēls

M2X DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli koriģēta laikrinda

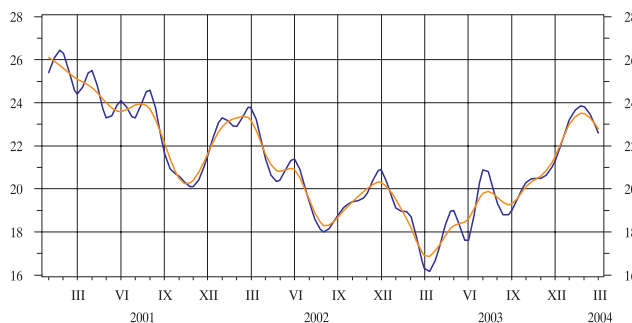

26. attēls

M2X DINAMIKA

(salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošu periodu; %; detalizējums)

— Laikrindas attīstības tendence
— Sezonāli koriģēta laikrinda

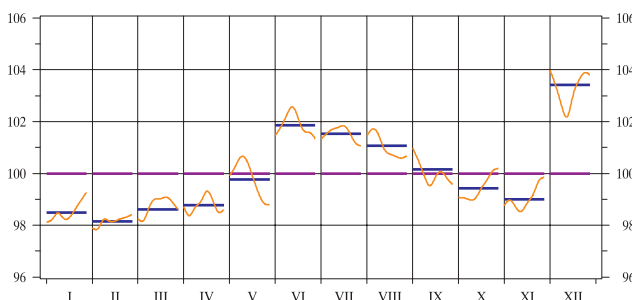
Sezonālo faktoru ietekmes lielums un stabilitāte

27.–29. attēlā parādīts monetāro rādītāju M1, M2D un M2X sezonālo faktoru ietekmes lielums un stabilitāte laika posmam no 1996. gada janvāra līdz 2004. gada martam – sezonālās ietekmes komponentes vērtības izteiktas procentos kā attiecīgā monetārā rādītāja vērtības daļa. Attēlos 12 līknes (oranžā krāsā) parāda attiecīgā mēneša sezonālā faktora attīstību no 1996. gada; 12 horizontālie nogriežņi (zilā krāsā) atbilst attiecīgā mēneša sezonālā faktora 8 gadu vidējai vērtībai; horizontālie nogriežņi (violetā krāsā, 100% līmenī) atbilst situācijai, kad pētāmajā laikrindā nav novērojamas sezonālās svārstības, t.i., laikrindas sezonālās ietekmes komponente ir vienāda ar 0. Lielākas par 100% sezonālā faktora vērtības liecina par sezonālu pieaugumu attiecīgajā mēnesī. Savukārt mazākas par 100% sezonālā faktora vērtības liecina par sezonālu samazinājumu. Sezonālā faktora lielumu nosaka tas, cik lielā mērā horizontālie nogriežņi novirzās no 100% līmeņa. Sezonālā faktora stabilitāti nosaka 12 līkņu svārstību amplitūda.

27. attēls

M1: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES LIELUMS UN STABILITĀTE

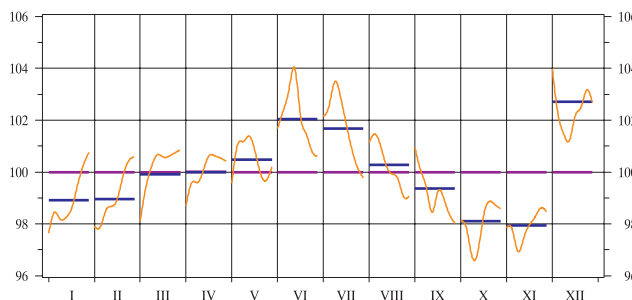
(1996. gada janvāris–2004. gada marts; %)

28. attēls

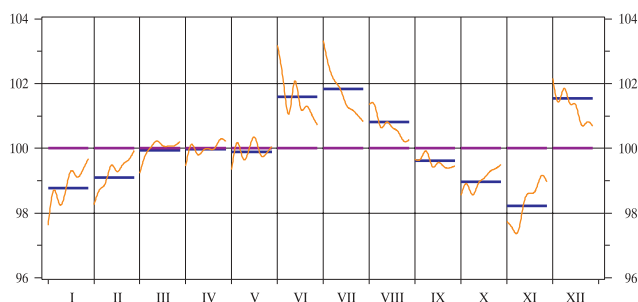
M2D: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES LIELUMS UN STABILITĀTE

(1996. gada janvāris–2004. gada marts; %)

29. attēls

**M2X: SEZONĀLO FAKTORU IETEKMES
LIELUMS UN STABILITĀTE**
(1996. gada janvāris–2004. gada marts; %)

PROCENTU LIKMES

Procentu likmju statistikas metodoloģija

Ar 2004. gada janvāri Latvijas Banka ieviesusi jaunu procentu likmju statistikas metodoloģiju (sk. Latvijas Bankas interneta lapā ar Latvijas Bankas padomes 15.05.2003. lēmumu Nr. 102/3 apstiprinātos "Kreditīestāžu procentu likmju pārskatu sagatavošanas noteikumus"). Izmantojot šo metodoloģiju, Latvijas Republikā reģistrētajām bankām, ārvalstu banku filiālēm un krājaizdevu sabiedrībām jāsnodod informācija par noguldījumu un kredītu procentu likmēm, kas tiek piemērotas darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām. Iepriekš lietotā procentu likmju statistikas metodoloģija bija spēkā kopš 1997. gada maija. Attīstoties banku sektoram, bankām ieviešot arvien jaunus un pilnveidojot esošos pakalpojumus, kā arī Latvijai gatavojoties kļūt par Ekonomikas un monetārās savienības (EMS) dalībvalsti, radās detalizētākas un ar ECB metodoloģiju saskaņotas procentu likmju statistikas metodoloģijas nepieciešamība. Ieviešot jauno metodoloģiju, panākta procentu likmju statistikas saskaņošana ar ECB prasību normām, kas izklāstītas Regulā ECB/2001/18 "Par to procentu likmju statistiku, kuras monetārās finanšu institūcijas piemēro mājsaimniecību un nefinanšu korporāciju noguldījumiem un kredītiem".

Jaunajā procentu likmju statistikas metodoloģijā salīdzinājumā ar iepriekš lietoto ieviesti vairāki būtiski jauninājumi un uzlabojumi. Līdz 2003. gada beigām tika apkopotas vidējās svērtās veikto darījumu līgumā noteiktās procentu likmes, bet jaunajā procentu likmju statistikā – vidējās svērtās nolīgtais gada procentu likmes un efektīvās procentu likmes. Vienlaikus precizēts darījumu partneru loks, mainīta procentu likmju terminstruktūra un procentu likmes apkopotas plašākam finanšu instrumentu lokam. Svarīgs jauninājums ir arī efektīvās gada izmaksu procentu likmes aprēķināšana kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem. Iepriekš procentu likmju statistika tika vākta tikai par jaunajiem darījumiem, bet saskaņā ar jauno metodoloģiju Latvijas Banka vāc datus arī par darījumu atlikumiem. Turklāt mainīts jauno darījumu jēdziens, kas tagad balstīts uz pārskata periodā noslēgtajiem jaunajiem līgumiem.

Jaunā procentu likmju statistika sniedz krietni plašāku informāciju par makroekonomisko attīstību un strukturālajām pārmaiņām, tomēr statistisko informāciju nevar tieši salīdzināt ar iepriekš publicēto, jo būtiski mainījusies statistikas sagatavošanas metodoloģija (sk. 2. ielikumu).

2. ielikums

Darījumu partneri

Saskaņā ar jauno procentu likmju statistikas metodoloģiju darījumu partneru loks ir mainīts: tie ir uzņēmumi – saimnieciskās vienības, kas ražo preces vai sniedz nefinansiālus pakalpojumus, lai gūtu peļņu vai citus augļus, un privātpersonas – fiziskās personas vai fizisko personu grupas (mājsaimniecības),

individuālā darba veicēji un privātpersonas apkalpojošās bezpeļņas institūcijas. Iepriekšējā procentu likmju statistikā papildus nefinanšu uzņēmumiem un privātpersonām ietvēra arī darījumus ar finanšu starpniekiem, apdrošināšanas sabiedrībām un pensiju fondiem.

Procentu likmju aprēķināšana

Jaunās procentu likmju statistikas sagatavošanā kredītiestādes izmanto nolīgto gada likmi (*annualised agreed rate, AAR*) vai šauri definēto efektīvo likmi (*narrowly defined effective rate, NDER*) un efektīvo gada izmaksu procentu likmi (*annual percentage rate of charge, APRC*).

AAR vai NDER likmes aprēķins kredītiestādēm jāizvēlas, pamatojoties uz līguma nosacījumiem. NDER var aprēķināt jebkuram noguldījumam vai aizdevumam. Kredītiestādes var izmantot arī AAR aprēķinu:
 – ja procentu kapitalizācija notiek regulāri un sakrīt ar pamatsummas samaksas grafiku;
 – ja procentu kapitalizācija notiek regulāri un procentu maksājumi tiek veikti biežāk nekā pamatsummas samaksa.

Kredītiestādes lieto tikai NDER aprēķinu:

- ja procentu maksājumi ir neregulāri vai procentu maksājumi tiek veikti retāk nekā pamatsummas samaksa;
- ja procentu maksājumi tiek veikti reizi ceturksnī, bet pamatsummas samaksa nav regulāra.

AAR un NDER aprēķina metodes izvēles iespējas apkopotas tabulā.

		Procentu maksājumu biežums		
		Mēnesis	Ceturksnis	Gads
Pamatsummas samaksas biežums	Mēnesis	AAR/NDER	NDER	NDER
	Ceturksnis	AAR/NDER	AAR/NDER	NDER
	Gads	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER
	Neregulārs	AAR/NDER	NDER	–
	Darījuma beigās	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER

AAR un NDER sakrīt ar līgumā noteikto gada procentu likmi vienīgi gadījumā, ja procentu likmju kapitalizācijas skaits sakrīt ar pamatsummas samaksas biežumu un kapitalizācija notiek regulāri reizi gadā.

AAR atkarībā no procentu kapitalizācijas reižu skaita gadā parādīta piemērā, pieņemot, ka starp banku un klientu līgumā noteiktā nominālā procentu likme ir 10%.

Procentu kapitalizācija (reizes gadā)	0.25	0.5	0.75	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
AAR (%)	8.8	9.5	9.8	10.0	10.3	10.3	10.4	10.4	10.4	10.4	10.4	10.5	10.5	10.5	10.5

Tā kā banku aizdevumiem procentu kapitalizācija galvenokārt notiek biežāk nekā reizi gadā, AAR parasti ir augstāka nekā līgumā noteiktā nominālā gada procentu likme.

No jauna izsniegtajiem kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem privātpersonām jāaprēķina arī APRC, kas ir efektīvā likme un ietver patērētāja kopējās kredīta izmaksas. Kopējās kredīta izmaksas ietver procentu likmes komponentu un citu saistīto izmaksu komponentu, piemēram, kredīta administrēšanas, dokumentu un izziņu sagatavošanas, garantiju, kredītu apdrošināšanas kredītresursu rezervēšanas u.c. izmaksas. Visas procentu likmju statistikā ietvertās likmes ir vidējās svērtās procentu likmes.

Dalījums valūtās

Jaunajā procentu likmju statistikā visas valūtu pozīcijas daļa nacionālajā valūtā, eiro, ASV dolāros un pārējās valūtās. Savukārt iepriekš ārvalstu valūtas dalīja OECD valstu valūtās un pārējās valūtās. Pieaugot no jauna izsniegto kredītu un noguldījumu apjomam, kas palielina to nozīmi kopējās finanšu plūsmās un tautsaimniecības attīstībā, un ievērojami pazeminoties procentu likmju līmenim, būtiski kļuvis atsevišķi analizēt ne tikai nacionālajā valūtā, bet arī nozīmīgākajās ārvalstu valūtās – eiro un ASV dolāros – izsniegto kredītu un noguldījumu procentu likmes un apjomus. Piemēram, martā iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos no jauna izsniegtie kredīti sasniedza 40.9%, eiro – 22.4%, ASV

dolāros – 33.9% un pārējās valūtās – 2.8% no šādu kredītu kopapjoma. Savukārt 64.2% iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu piesaistīti latos, 15.0% – eiro, 20.6% – ASV dolāros un 0.2% – pārējās valūtās. Tā kā pārējās valūtās veikto darījumu apjoms un atlikums ir nenozīmīgs, šā veida darījumu procentu likmju statistika netiek publicēta.

No jauna noslēgtie darījumi

Procentu likmes tiek uzrādītas no jauna piesaistītajiem noguldījumiem ar noteikto termiņu (līdz 1 gadam, 1–2 gadi un ilgāku par 2 gadiem), *repo* darījumiem, pieprasījuma noguldījumiem un noguldījumiem ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu (līdz 3 mēnešiem un ilgāku par 3 mēnešiem). Tādējādi jaunajā statistikā sniegta plašāka informācija par ilgtermiņa noguldījumu procentu likmēm, kā arī procentu likmēm dažādiem noguldījumu veidiem. Pieprasījuma noguldījumu un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu jauno darījumu un atlikumu procentu likmes sakrīt.

No jauna izsniegto kredītu procentu likmes tiek atspoguļotas saskaņā ar līgumā noteikto procentu likmes darbības sākotnējo periodu (ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam un ilgāku par 1 gadu vai līdz 1 gadam, 1–5 gadi, 5–10 gadi un ilgāku par 10 gadiem). Savukārt norēķinu konta debeta atlikuma (*overdraft*) procentu likmes tiek uzrādītas šā kredīta atlikumam. Šāds dalījuma princips atšķiras no iepriekš lietotā dalījuma pēc kredīta sākotnējā termiņa.

Procentu likmes tiek uzrādītas arī privātpersonām mājokļa iegādei, patēriņam un pārējiem mērķiem izsniegtajiem kredītiem. Šāda dalījuma procentu likmju statistikā līdz 2003. gada beigām nebija. Kredītiem privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa kredītiem papildus AAR vai NDER uzrādīta arī APRC.

Procentu likmes uzņēmumiem izsniegtajiem kredītiem tiek uzrādītas arī pēc izsniegtā kredīta apjoma (izsniegtā kredīta apjoms līdz 200 000 eiro, 200 001–1 000 000 eiro vai lielāks par 1 000 000 eiro). Šāds procentu likmju atspoguļojums ļaus novērtēt kredītu pieejamību dažāda lieluma uzņēmumiem.

Darījumu atlikumi

Darījumu atlikumu procentu likmju statistika tiek apkopota, sākot ar 2004. gada 1. janvāri. Procentu likmes tiek uzrādītas pieprasījuma noguldījumu, noguldījumu ar noteikto termiņu (līdz 1 gadam, 1–2 gadi un ilgāku par 2 gadiem), noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu (līdz 3 mēnešiem un ilgāku par 3 mēnešiem) un *repo* darījumu atlikumiem. Pieprasījuma noguldījumu un noguldījumu ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu atlikumu un jauno darījumu procentu likmes sakrīt.

Kredītu atlikumu procentu likmes tiek atspoguļotas, ievērojot sākotnēji noteikto kredīta termiņu (līdz 1 gadam, 1–5 gadi un ilgāku par 5 gadiem). Procentu likmes tiek uzrādītas arī privātpersonām mājokļa iegādei un patēriņa un pārējiem mērķiem izsniegtajiem kredītiem. Atspoguļojot privātpersonām izsniegto patēriņa un pārējo kredītu ar termiņu līdz 1 gadam un uzņēmumiem izsniegto kredītu ar termiņu līdz 1 gadam procentu likmes, tiek ietvertas norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes.

Procentu likmju raksturojums

Tā kā iepriekšējā procentu likmju statistikā papildus nefinanšu uzņēmumiem un privātpersonām ietvēra arī darījumus ar finanšu starpniekiem, apdrošināšanas sabiedrībām un pensiju fondiem, kuriem bankas parasti piemēro mazāku riska prēmiju, tiem piemērotās procentu likmes bija zemākas. Tādējādi darījumu partneru definīciju maiņa kopš 2004. gada 1. janvāra paaugstina vidējās kredītu procentu likmes un samazina veikto darījumu apjomus.

Iekšzemes privātpersonām 1. ceturksnī lielākā daļa (90.1%) no jauna izsniegto kredītu bija izsniegti ar mainīgo procentu likmi un procentu likmes darbības sākotnējo periodu līdz 1 gadam, bet iekšzemes uzņēmumiem šī daļa bija vēl lielāka (91.9%). Tādējādi mainīgo un īstermiņa procentu likmju grupa ir reprezentatīvākā un precīzāk raksturo monetārās politikas transmisiju un kreditēšanas attīstību. Šajā procentu likmju kategorijā privātpersonām mājokļa iegādei latos izsniegto kredītu procentu likmes 1. ceturksnī bija 8.2%, eiro – 5.2–6.1%, bet viszemākās –

šādiem kredītiem ASV dolāros (4.9–5.7%). Latos izsniegto patēriņa kredītu procentu likmes bija augstākas (11.1–12.7%), bet latos privātpersonām izsniegto pārējo kredītu procentu likmes – zemākas (3.8–5.0%) nekā latos izsniegto kredītu mājokļa iegādei procentu likmes. Kredītu ar procentu likmes darbības sākotnējo periodu ilgāku par 1 gadu procentu likmes galvenokārt bija nedaudz augstākas. Latu norēķinu konta debeta atlikuma procentu likmes 1. ceturksnī bija 18.9–20.1%.

Tāpat kā agrāk, lielākā daļa iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu ar noteiktu termiņu ietilpst kategorijā līdz 1 gadam (1. ceturksnī privātpersonām – 87.3%, uzņēmumiem – pat 99.6%). Tādējādi, tāpat kā kredītiem, arī noguldījumiem reprezentatīvākās ir īstermiņa procentu likmes. Šajā kategorijā no iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām piesaistīto noguldījumu procentu likmes 1. ceturksnī latos svārstījās no 2.5% līdz 3.3%, eiro – no 1.8% līdz 2.0%, bet ASV dolāros – no 1.0% līdz 1.2%.

Ar noteiktu termiņu veikto iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumu atlikuma procentu likmes marta beigās latos bija 4.3%. Savukārt uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikuma procentu likme bija 7.6%, bet privātpersonām izsniegto kredītu atlikuma procentu likme bija augstāka (9.0%).

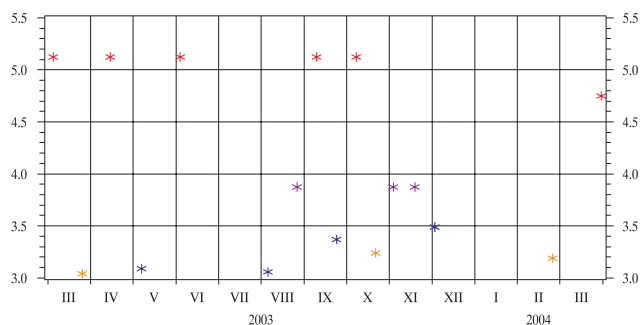
VĒRTSPAPĪRU UN VALŪTAS TIRGUS ATTĪSTĪBA

Latvijas valdība marta beigās emitēja eiroobligācijas 400 milj. eiro apjomā ar 10 gadu dzēšanas termiņu. Obligāciju pieprasījums trīs reizes pārsniedza piedāvājumu, un noteiktā vidējā ienesīguma likme bija samērā zema – 4.288% (44 bāzes punkti virs tāda paša termiņa Vācijas obligāciju likmes). Eiroobligāciju veiksmīgā izvietošana mazināja Valsts kases vajadzību pārdot valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīrus. Valsts kase 1. ceturksnī rīkoja vienu 6 mēnešu parādzīmju izsolī un vienu 10 gadu obligāciju izsolī. Parādzīmju izsolē piedāvājums bija 4.0 milj. latu (4. ceturksnī parādzīmes piedāvāja 14.4 milj. latu apjomā), pieprasījums bija 2.5 reizes lielāks, un pārdeva visu piedāvāto apjomu. Vidējā diskonta likme bija 3.19% – par 5 bāzes punktiem mazāka nekā iepriekšējā 6 mēnešu parādzīmju izsolē 2003. gada oktobrī. Obligāciju izsolē tika piedāvāts 12.0 milj. latu apjoms, savukārt pieprasījums bija 28.1 milj. latu. Tomēr, tā kā šī izsole notika pēc eiroobligāciju izsoles, valdība nevēlējās akceptēt augstākas banku pieprasītās likmes, tāpēc tika pārdotas obligācijas tikai 5.5 milj. latu apjomā un vidējā peļņas likme bija 4.86% – par 24 bāzes punktiem zemāka nekā 2003. gada oktobra izsolē (sk. 30. att.). Apgrozībā esošo valdības vērtspapīru apjoms palielinājās par 1.8% (līdz 382.4 milj. latu).

30. attēls

IZSOLĒS PĀRDOTO VALDĪBAS VĒRTSPAPĪRU VIDĒJĀS SVĒRTĀS DISKONTA LIKMES UN FIKSĒTĀS PEĻNAS LIKMES (%)

- * 6 mēnešu parādzīmes
- * 12 mēnešu parādzīmes
- * 3 gadu obligācijas
- * 10 gadu obligācijas

1. ceturkšņa beigās lielākie valdības vērtspapīru turētāji bija Latvijas bankas (46.1%) un Latvijas Banka (32.5%), īpašnieku struktūrai ceturkšņa laikā būtiski nemainoties.

10 gadu valsts obligāciju kotētās pirkšanas un pārdošanas likmes Rīgas Fondu

biržā (RFB) samazinājās. 2003. gada decembra beigās tās bija attiecīgi 5.10% un 5.05%, bet 2004. gada marta beigās – 5.00% un 4.90%. Procentu likmju samazinājumu otrreizējā tirgū veicināja tas, ka 10 gadu obligāciju izsolē vidējā ienesīguma likme bija zemāka nekā iepriekšējā šādu obligāciju izsolē, kā arī labā likviditātes situācija naudas tirgū. Valdības vērtspapīriem ar dzēšanas termiņu līdz 1 gadam pieauga ienesīgums otrreizējā tirgū, jo paaugstinājās Latvijas Bankas refinansēšanas likme. A/s "Latvijas Hipotēku un zemes banka" 10 gadu obligāciju kotētās pirkšanas un pārdošanas likmes nemainījās (attiecīgi 5.90% un 5.35%).

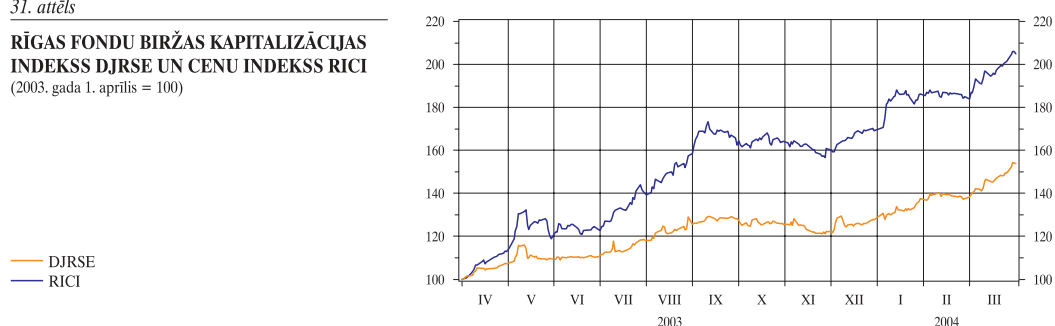
Gan valdības, gan privāto parāda vērtspapīru apgrozījums RFB palielinājās gandrīz 2 reizes – attiecīgi līdz 29.2 milj. latu un 5.6 milj. latu. Lielākais darījumu apjoms bija ar 10 gadu valsts obligācijām (16.0 milj. latu). No privātajiem fiksētā ienākuma vērtspapīriem lielākais apgrozījums bija a/s "Latvijas Unibanka" obligācijām.

Latvijas Centrālajā depozitārijā reģistrēto latos denominēto korporatīvo parāda vērtspapīru atlikums 1. ceturksnā beigās (102.6 milj. latu) bija tikai par 0.8 milj. latu lielāks nekā 2003. gada decembra beigās. Tika emitētas *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāles jaunas 6 mēnešu parādzīmes 2.7 milj. latu apjomā ar vidējo ienesīgumu 3.765% (kupona likme – 3.5%). Šīs parādzīmes martā iekļāva RFB parāda vērtspapīru oficiālajā sarakstā, kā arī Latvijas Bankas monetārajos darījumos izmantojamo vērtspapīru sarakstā. Savukārt tika dzēsta viena a/s "Latvijas Unibanka" īstermiņa noguldījumu sertifikātu emisija.

RFB kapitalizācijas indekss *Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE)* palielinājās par 20.7% (līdz 275.7 punktiem). Akciju apgrozījums bija 3.5 reizes mazāks nekā 2003. gada 4. ceturksnī (9.5 milj. latu). Apgrozījuma samazinājums daļēji skaidrojams ar ietilgušo būtisko akciju cenu pieaugumu – investori kļuva piesardzīgāki, jo palielinājās risks, ka daļa akciju īpašnieku varētu vēlēties fiksēt peļņu no ietilgušā cenu kāpuma, kas varētu izraisīt akciju cenu samazināšanos (RFB indeksu pārmaiņas pēdējo 12 mēnešu laikā sk. 31. att.). Akciju cenu izaugsmi veicināja arī gaidāmā Latvijas pievienošanās ES, vairāku uzņēmumu labie finanšu rādītāji, kā arī paziņojumi par turpmākajiem plāniem.

31. attēls

RĪGAS FONDU BIRŽAS KAPITALIZĀCIJAS INDEKSS DJRSE UN CENU INDEKSS RICI
(2003. gada 1. aprīlis = 100)

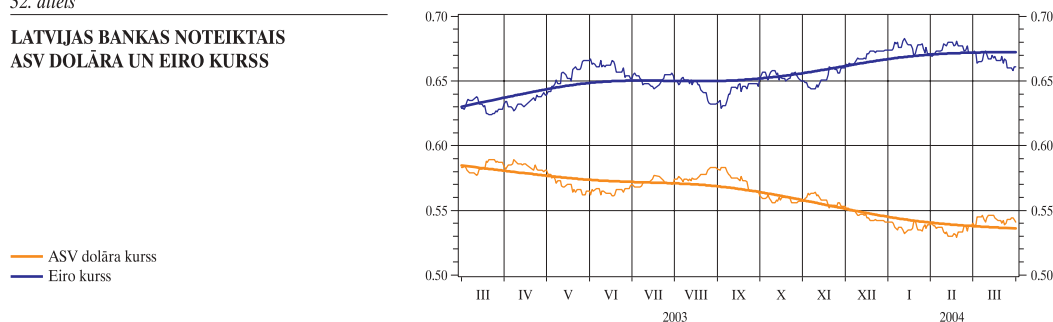

ASV dolāra kurss attiecībā pret latu 1. ceturksnī pieauga par 0.4% (līdz 0.543; sk. 32. att.). Visvairāk palielinājās Lielbritānijas sterliņu mārciņas un Japānas jenas kurss (attiecīgi par 2.9% un 1.6%), bet eiro kurss samazinājās par 1.9%.

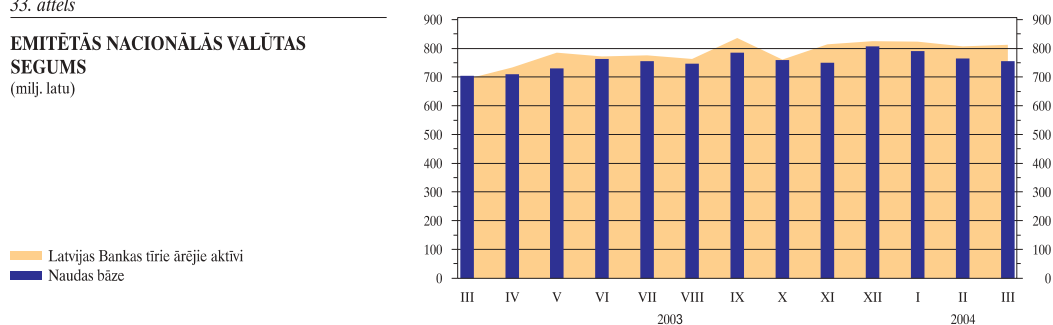
Saglabājoties augstam banku pieprasījumam pēc latiem, eiro un ASV dolāra kurss attiecībā pret latu bija tuvs Latvijas Bankas intervenču koridora apakšējai robežai un Latvijas Banka neto nopirka ārvalstu valūtu 22.4 milj. latu apjomā. Emitētās nacionālās valūtas segums ar Latvijas Bankas tīrajiem ārējiem aktīviem pārsniedza 100% (sk. 33. att.).

Tō banku darījumu apjoms, kuros izmantoti lati un kāda no ārvalstu valūtām, 1. ceturksnī bija par 5.2% lielāks nekā 2003. gada 4. ceturksnī – līdzīgs ceturksnā vidējam

32. attēls

LATVIJAS BANKAS NOTEIKTAIS
ASV DOLĀRA UN EIRO KURSS

33. attēls

EMITĒTĀS NACIONĀLĀS VALŪTAS
SEGUMS
(milj. latu)

apgrozījumam 2003. gadā. Nedaudz samazinājās skaidrās naudas darījumu īpatsvars, bet līdz 93.3% pieauga bezskaidrās naudas darījumu īpatsvars. ASV dolāra īpatsvars, nedaudz pieaugot salīdzinājumā ar 4. ceturksni, bija 70.6%, bet eiro – 24.6%.

Kopējais valūtas darījumu apjoms turpināja palielināties. Salīdzinājumā ar iepriekšējo ceturksni visu veidu darījumu apgrozījums pieauga par 50.1%, bet salīdzinājumā ar vidējo ceturkšņa apgrozījumu 2003. gadā 1. ceturksnī darījumu apjoma pieaugums sasniedza 97.1%. Darījumu struktūrā lielas pārmaiņas 1. ceturksnī nenotika – visvairāk darījumu noslēgts ar nerezidentu kredītiestādēm (49.0%) un nerezidentu nebankām (43.4%). Arī darījumu veidu struktūra būtiski nemainījās – joprojām vislielākais bija tagadnes darījumu īpatsvars (69.6%), bet pakāpeniski pieauga arī valūtas mijmaiņas darījumu īpatsvars (29.4%, iepriekšējā gada atbilstošajā periodā – 27.0%).

BANKU DARBĪBA

1. ceturkšņa beigās Latvijas Republikā bija reģistrētas 22 bankas, *Nordea Bank Finland Plc* Latvijas filiāle un 29 krājaizdevu sabiedrības.

Kopējais apmaksātais banku sektora pamatkapitāls marta beigās bija 317.6 milj. latu (par 2.9% vairāk nekā 2003. gada decembra beigās). Ārvalstu kapitāla īpatsvars apmaksātajā banku pamatkapitālā samazinājās par 2.4 procentu punktiem – līdz 51.3%.

1. ceturksnī turpināja augt visi nozīmīgākie kredītiestāžu darbības rādītāji, t.sk. aktīvi (neieskaitot aktīvus pārvaldīšanā) – par 5.8% (līdz 6 050.6 milj. latu), izsniegto kredītu atlikums (ieskaitot tranzītkredītus) – par 9.8% (līdz 3 298.2 milj. latu) un noguldījumu atlikums – par 6.6% (līdz 3 978.2 milj. latu). Kredītiestāžu sektora 1. ceturkšņa neauditētā peļņa bija 24.7 milj. latu (par 70.3% vairāk nekā 2003. gada 1. ceturksnī). Kredītiestāžu kapitāls un rezerves palielinājās par 16.0 milj. latu un perioda beigās sasniedza 498.9 milj. latu.

Pieauga arī banku peļņitšpējas rādītāji. Kapitāla atdeve (ROE) martā bija 20.0% un banku aktīvu atdeve (ROA) – 1.7% (2003. gada decembrī – attiecīgi 16.7% un 1.4%). Kapitāla pietiekamības rādītājs sasniedza 12.5% (2003. gada beigās – 11.7%).

1. ceturksnī galvenie banku ienākumu avoti ar gandrīz nemainīgu īpatsvaru kopējos banku ienākumos bija procentu ienākumi par kredītiem nebankām (41.4%) un komisijas naudas ienākumi (24.8%). Savukārt līdz 8.7% samazinājās finanšu instrumentu tirdzniecības darījumu ienākumu īpatsvars.

Lai gan kreditēšanas apjoms pieauga, kredītu kvalitāte 1. ceturksnī būtiski nemainījās. Standarta kredītu īpatsvars kopējā kredītportfelī bija 97.7%, bet ienākumus nenesošo kredītu īpatsvars – 1.5%.

Attiecība starp speciālajiem uzkrājumiem nebankām un nebankām izsniegto kredītu kopsummu būtiski nemainījās un veidoja 1.3% (2003. gada beigās – 1.2%). Speciālie uzkrājumi nebankām 1. ceturkšņa beigās sedza 86.9% no ienākumus nenesošo kredītu apjoma.

LATVIJAS MAKSĀJUMU STATISTIKA

2003. gadā tāpat kā iepriekšējos gados maksājumu pakalpojumus Latvijā sniedza bankas un Latvijas Banka (tālāk tekstā – banku sistēma), kā arī bezpeļņas organizācija valsts a/s "Latvijas Pasts" (tālāk tekstā – Latvijas Pasts). Vairākas komercsabiedrības, galvenokārt degvielas tirdzniecības uzņēmumi, 2003. gadā turpināja izdot vienlōluka mazumtirdzniecības kartes un apkalpot šo karšu maksājumus.

Turpināja augt gan bankās atvērto klientu norēķinu kontu skaits, gan tajos pieejamo noguldījumu apjoms. Bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu dinamiskais kāpums liecināja par nebanku sektora arvien pieaugošo moderno maksāšanas līdzekļu izmantošanas intensitāti. Maksājumi ar banku un mazumtirdzniecības kartēm kļuvuši par otro plašāk izmantoto maksāšanas līdzekli, apsteidzot pasta maksājumus, savukārt Latvijas Pasts atšķirībā no iepriekšējā gada lielāko daļu maksājumu izpildīja elektroniskā veidā.

Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi

2003. gadā nebanku norēķinu kontus apkalpoja 23 bankas, t.sk. viena ārvalstu bankas filiāle, kā arī Latvijas Banka un Latvijas Pasts. Šo iestāžu kopējais filiāļu skaits 2003. gadā pieauga par 9 – bankas atvēra 14 jaunas filiāles, bet Latvijas Pasts slēdza piecas pasta nodaļas. Tomēr Latvijas Pasta filiāļu un nodaļu skaits arī 2003. gadā veidoja būtiskāko daļu (61.2%) no visa Latvijā esošo iestāžu filiāļu skaita.

2003. gada beigās vidēji katram Latvijas iedzīvotājam bija pieejams viens norēķinu konts – uz 1 000 iedzīvotājiem bija atvērti 949 norēķinu konti banku sistēmā un 41 norēķinu konts Latvijas Pastā. Banku sistēmā atvērto nebanku kontu atlikums veidoja 99.8% no visu nebanku kontu noguldījumu atlikuma un šādu kontu skaits turpināja augt, sasniedzot 2.2 milj. kontu ar 2.5 mljrd. latu noguldījumu atlikumu. Latvijas Pastā atvērto nebanku kontu skaits 2003. gadā pieauga par 21.5%, bet noguldījumu atlikums tajos pieauga par 90.5% un gada beigās bija 4.0 milj. latu. 2003. gadā strauji (par 57.5%; līdz 121.6 milj. latu) palielinājās norēķinu kontu debeta atlikums, tam tomēr veidojot tikai 4.6% no kopējā klientu norēķinu kontos pieejamo naudas līdzekļu atlikuma.

Maksāšanas līdzekļu lietošana

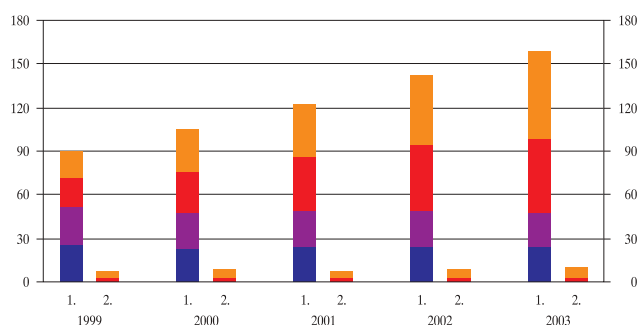
Maksāšanas līdzekļu tirgus attīstība Latvijā 2003. gadā joprojām bija dinamiska – par 12.4% pieauga darījumu skaits (līdz 169.5 milj.; sk. 34. att.), bet darījumu apjoms pieauga par 50.1% (līdz 514.7 mljrd. latu; sk. 35. att.). Gada laikā tika apstrādāti vidēji 72.9 maksājumi uz vienu iedzīvotāju, ieskaitot skaidrās naudas iemaksu un izmaksu operācijas. Maksāšanas līdzekļu skaita un apjoma pieaugumu 2003. gadā tāpat kā iepriekšējos gados galvenokārt noteica banku sistēmā izmantoto maksāšanas līdzekļu skaita un ar tiem veikto darījumu apjoma kāpums (attiecīgi par 18.8% un 50.2%).

34. attēls

MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU SKAITS (milj.)

1. Latos
2. Ārvalstu valūtās

- Banku sistēmas bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļi
- Banku sistēmas skaidrās naudas iemaksas un izmaksas
- Latvijas Pasta bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļi un maksājumi ar mazumtirdzniecības kartēm
- Latvijas Pasta skaidrās naudas iemaksas un izmaksas

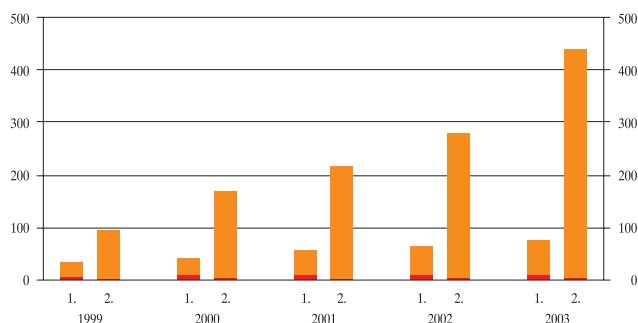

35. attēls

MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU APJOMS (mljrd. latu)

1. Latos
2. Ārvalstu valūtās

- Banku sistēmas bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļi
- Banku sistēmas skaidrās naudas iemaksas un izmaksas

2003. gadā 94.1% (159.4 milj.) no visu veikto darījumu skaita bija maksājumi latos, bet 85.1% (437.8 mljrd. latu) no darījumu kopapjoma tika veikti ārvalstu valūtās.

2003. gadā pieauga visu veidu bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu lietošana, izņemot pasta maksājumus un čekus. Pavisam veikti 93.2 milj. bezskaidrās naudas maksājumu ar kopējo apjomu 499.3 mljrd. latu (sk. 36. un 37. att.).

36. attēls

NOZĪMĪGĀKO BEZSKAIDRĀS NAUDAS MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻU SKAITS (milj.)

- Banku sistēmas kredīta pārvedumi
- Maksājumi ar kartēm
- Latvijas Pasta kredīta pārvedumi (pasta maksājumi)

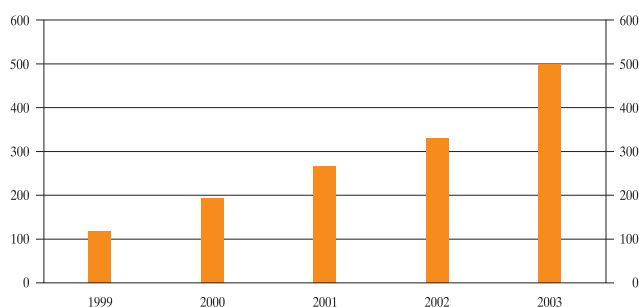

Bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu kopējo pieaugumu noteica banku sistēmā veiktie kredīta pārvedumi. 2003. gadā tie veidoja 50.9% no bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu kopskaita un 99.8% no to kopapjoma. Gada laikā to skaits pieauga par 16.0% (līdz 47.4 milj.), bet apjoms – par 51.6% (līdz 498.3 mljrd. latu).

37. attēls

**BEZSKAIDRĀS NAUDAS MAKSĀŠANAS
LĪDZEKĻU APJOMS¹**
(mljrd. latu)

Banku sistēmas kredīta pārvedumi
¹ 1999.–2003. gadā vairāk nekā 99% no kopējuma veidoja banku sistēmas kredīta pārvedumi.

Kredīta pārvedumu skaita kāpumu galvenokārt noteica internetbankās veikto maksājumu skaita pieaugums par 98.6% (līdz 7.3 milj.). Internetbankas maksājumu skaits 2003. gadā jau tuvojās elektroniskās bankas pakalpojumu skaitam un apjoma ziņā to pat pārsniedza par 8.3 mljrd. latu.

2003. gadā ļoti būtiski pieauga ar banku un mazumtirdzniecības kartēm veikto maksājumu skaits, apsteidzot ar Latvijas Pasta starpniecību veikto maksājumu skaitu, kas līdz šim bija otrais plašāk izmantotais maksāšanas līdzeklis pēc banku sistēmas kredīta pārvedumiem. Ar maksājumu kartēm tika veikti 23.6 milj. maksājumu jeb 25.4% no visiem bezskaidrās naudas maksājumiem. Tomēr ar kartēm veikto maksājumu kopējums bija samērā neliels, un to īpatsvars bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu apjomā 2003. gadā bija tikai 0.1%.

Maksājumi ar banku maksājumu kartēm veidoja 86.2% (20.4 milj.) no karšu maksājumu kopskaita un 83.6% (319.5 milj. latu) no karšu maksājumu kopējuma; maksājumi ar viennolūka mazumtirdzniecības kartēm – attiecīgi 13.8% (3.3 milj.) un 16.4% (62.8 milj. latu). Vidējais ar bankas maksājumu karti veiktais vienas transakcijas apjoms 2003. gadā bija 15.70 lati (par 8.2% mazāk nekā 2002. gadā). Tas liecināja, ka iedzīvotāji par nelieliem ikdienas pirkumiem arvien biežāk izvēlējās maksāt ar bankas maksājumu karti.

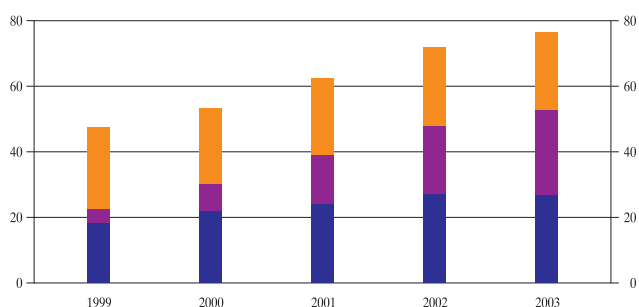
21.7 milj. jeb 23.3% no visiem bezskaidrās naudas maksājumiem tika veikti ar Latvijas Pasta starpniecību, un to kopējais apjoms bija 543.3 milj. latu. 2003. gadā notika Latvijas Pasta pāreja uz elektroniskajiem norēķiniem – 2002. gadā elektroniski tika veikti tikai 1.6% no visiem pasta maksājumiem, bet 2003. gadā – jau 66.3% (14.4 milj. maksājumu). 2003. gadā vairs tikai Valsts sociālās apdrošināšanas aģentūras pensiju un pabalstu izmaksas Latvijas reģionos tika apstrādātas papīra dokumenta veidā. Kopējais pasta maksājumu skaits 2003. gadā nedaudz samazinājās (par 1.3%; līdz 21.7 milj.). Tāpat kā ar kartēm veikto maksājumu apjoms, pasta maksājumu apjoms bezskaidrās naudas maksāšanas līdzekļu kopējuma veidoja tikai 0.1%.

Tāpat kā iepriekšējos gados gan banku sistēmā, gan Latvijas Pastā tika veikts arī ievērojams skaits skaidrās naudas iemaksu un izmaksu – 76.3 milj. darījumu 15.4 mljrd. latu kopējuma (sk. 38. un 39. att). Skaidrās naudas iemaksu un izmaksu

38. attēls

**SKAIDRĀS NAUDAS IEMAKSU UN IZMAKSU
SKAITS**
(milj.)

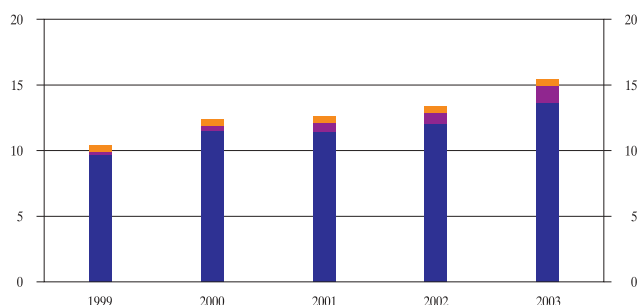
Latvijas Pasta skaidrās naudas iemaksas un izmaksas
 Izmaksas no bankomātiem
 Skaidrās naudas iemaksas un izmaksas banku kasēs

39. attēls

**SKAIDRĀS NAUDAS IEMAKSU UN IZMAKSU
APJOMS**
(mljrd. latu)

■ Latvijas Pasta skaidrās naudas iemaksas un izmaksas
■ Izmaksas no bankomātiem
■ Skaidrās naudas iemaksas un izmaksas banku kasēs

īpatsvars kopējā maksāšanas līdzekļu skaitā un apjomā turpināja samazināties un 2003. gadā bija attiecīgi 45.0% no kopskaita un 3.0% no kopapjoma.

2003. gadā visvairāk (35.0% no kopskaita un 88.6% no kopapjoma) skaidrās naudas iemaksu un izmaksu tika veikts banku kasēs. Savukārt visstraujāk gan skaita, gan apjoma ziņā (attiecīgi par 26.4% un 38.9%) pieauga skaidrās naudas izmaksas no bankomātiem. Tādējādi bankomātos tika veikts jau 34.1% no visām skaidrās naudas izmaksām un iemaksām, kas netieši liecina par maksājumu karšu lietošanas paplašināšanos Latvijā.

**Banku un mazumtirdzniecības kartes, bankomāti un norēķinu karšu
pieņemšanas vietas un tīkli**

Maksājumu kartes Latvijā 2003. gadā izdeva bankas un komercsabiedrības, un to skaits pieauga par 17.4%, sasniedzot 1.3 milj. Salīdzinājumā ar 2002. gadu banku izdoto karšu skaits pieauga par 15.1%, bet mazumtirdzniecības viennolūka karšu skaits – par 48.6%. Tomēr arī 2003. gadā lielākā daļa maksājumu karšu (91.5%) vēl aizvien bija banku izdotās kartes.

91.3% no visām apgrozībā esošajām kartēm bija debetkartes un debetkartes ar pārsnieguma iespējām (kopā – 1.2 milj.) un tikai 4.8% – kredītkartes. Debetkartes un debetkartes ar pārsnieguma iespējām veidoja 95.1% no banku maksājumu karšu kopskaita (1.1 milj.). Savukārt mazumtirdzniecības debetkaršu un kredītkaršu skaits 2003. gada beigās bija līdzīgs – attiecīgi 50.1% (54.4 tūkst.) un 49.9% (54.1 tūkst.).

Bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu skaits 2003. gadā pieauga attiecīgi par 3.1% (līdz 868) un 23.3% (līdz 10.3 tūkst.). Bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīklu darbību Latvijā 2003. gada beigās nodrošināja SIA "Banku servisa centrs" un četras bankas. Mazumtirdzniecības kartes tika apkalpotas, izmantojot banku norēķinu karšu pieņemšanas vietas attiecīgajos degvielas tirdzniecības uzņēmumos.

**LATVIJAS BANKAS PAMATUZDEVUMU IZPILDES NORMATĪVĀS
AKTUALITĀTES (2004. GADA 1. CETURKSNIS)****15. janvāris**

Latvijas Bankas padome apstiprināja ""Kredītu norakstīšanas un vērtspapīru pārvērtēšanas korekciju pārskata" sagatavošanas noteikumus" (spēkā ar 01.06.2004.).

11. marts

Latvijas Bankas padome pieņēma lēmumu "Par procentu likmēm", par 0.5 procentu punktiem (līdz 3.5% gadā) paaugstinot refinansēšanas likmi.

Latvijas Bankas padome apstiprināja "Banku obligāto rezervju prasību aprēķināšanas un izpildes noteikumus" (spēkā ar 24.05.2004.).

Latvijas Bankas padome veica grozījumu Latvijas Bankas padomes 2000. gada 13. jūlija lēmumā Nr. 76/8 "Par "Informācijas par nebanku ārējiem maksājumiem sagatavošanas noteikumu" apstiprināšanu jaunā redakcijā" (spēkā ar 01.05.2004.).

INTRODUCTION

In the first quarter of 2004, Latvia proceeded with preparations to join NATO (March 29) and the EU (May 1), continuing to benefit from sustained economic growth. The rapidly accelerating lending boosted domestic demand. Foreign demand also posted a pickup, and GDP grew by 8.8% year-on-year (by 7.5% in the fourth quarter of 2003).

Although the rising demand in several Latvia's export markets pushed up export growth, the annual growth rate of exports was similar to that of imports in the first quarter (by 23.6% and 24.8% year-on-year, respectively).

Higher annual growth rates were reported both for money supply (from 21.1% in December to 22.7% in March) and domestic lending (from 37.5% to 40.1%, respectively). Mortgage lending dominated (in the first quarter its growth reached 54.9% of that in total loans). The share of non-performing loans in total loans remained almost unchanged (1.5%).

The rise in consumer prices exceeded the forecast, resulting not only from a pickup in the administratively regulated prices and oil products and changes in indirect taxes in line with the provisions of EU legislation, but also from inflationary expectations and unexpectedly high demand for certain goods. Thus, the annual inflation rose from 3.6% in December to 4.8% in March.

In the first three months of 2004, the fiscal surplus of the general government consolidated budget reached 38.7 million lats (2.8 times higher than in the first quarter of 2003). To refinance the external debt, government 10-year eurobonds were issued in the amount of 400 million euros at the end of March, with the yield of 4.288%.

To ensure a sustainable long-term development of the Latvian economy and to prevent aggravation of the existing macroeconomic risks and formation of additional risks, the Bank of Latvia increased the refinancing rate by 0.5 percentage point (to 3.5%) as of March 11.

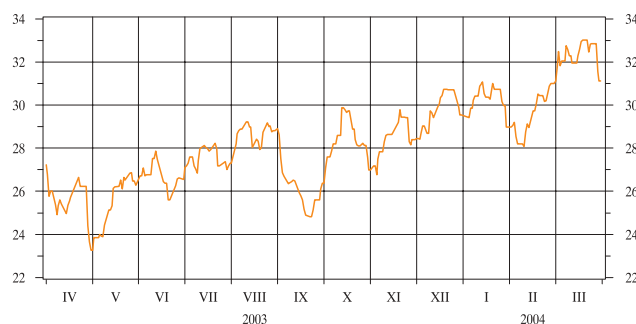
EXTERNAL ECONOMIC ENVIRONMENT

In the first quarter, the global economic activity accelerated in line with the forecasts, sustained by favourable factors on both the external and the domestic side. The activity increased in Asian countries (incl. China and Japan), the US, as well as in EU accession countries, whereas in the euro area activity indicators were mixed by country and sector.

In the first quarter, the dynamics of the exchange rates, stock prices and bond yields were broadly affected by the geopolitical instability. Changes in oil and fuel prices were caused by an increase in demand due to the rapid economic activity growth in North America and Asia, political instability in Venezuela in February, facilitating price rises, and developments in Iraq in March, as well as a decrease in oil extraction levels planned by OPEC. For a while, OPEC oil basket prices exceeded the price range set previously (22–28 USD/barrel), maintaining an upward trend and reaching 31–33 USD/barrel by the end of March (see Chart 1).

At the beginning of 2004, growth on the global stock markets was moderate. In January, prices continued on an upward trend, which was mostly supported by better financial results of the corporate sector and the expectations that the overall global economic growth would accelerate. For more than a month, however,

Chart 1

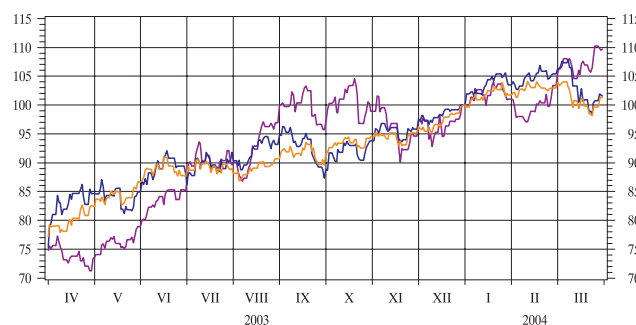
OPEC OIL PRICES
 (USD per barrel)

the dynamics of the US and European stock market indices were affected by uncertainty regarding the future economic development of these regions, which was reflected in the contradictory data and opinions published and prevented improvement in stock indices. In the second half of the quarter, as a result of the aggravated political situation in the Middle East and terrorist attacks in Spain, the stock market index growth rate shrank. In the first quarter, the US stock market index S&P 500 and Dow Jones EuroStoxx 50 improved only by 1.3% and 1.6%, respectively, and the Japanese NIKKEI 225 gained 9.7% (see Chart 2). The technology sector company NASDAQ Composite Index dropped by 0.5%.

Chart 2

MAJOR STOCK MARKET INDICES
 (January 1, 2004 = 100)

— Dow Jones EuroStoxx 50 (Europe)
 — S&P 500 (United States)
 — NIKKEI 225 (Japan)

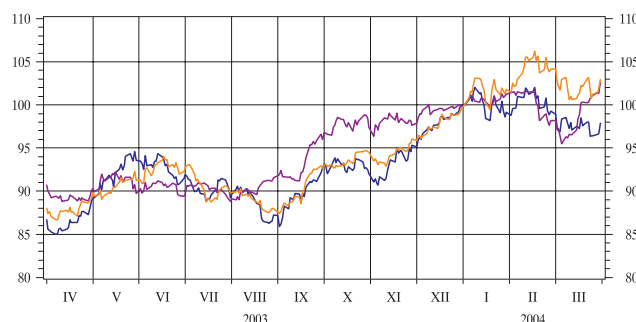

In the first half of the first quarter, foreign exchange markets saw the US dollar depreciate against major currencies of the world. In mid-quarter, however, the situation on the foreign exchange markets changed, and the US dollar started to appreciate: although the basic factors affecting the US dollar did not change significantly, the outlook of market participants on the recovery of the US labour market and economy was more optimistic (see Chart 3). At the end of the quarter, the US economic growth was also confirmed by the published data, allowing the US dollar to continue its upward trend. In the first quarter, the exchange rate of the Japanese yen was affected not only by fundamentals, but also by wide-scale interventions by the Ministry of Finance and the central bank up until the very end of the quarter depreciating the yen by way of preparing for the close of the

Chart 3

THE US DOLLAR EXCHANGE RATE
 (January 1, 2004 = 100)

— EUR/USD
 — GBP/USD
 — JPY/USD

financial year and creating a more favourable exchange rate for improved balance sheets of Japanese companies.

The spread between the euro area and US base rates still existed, as neither the European Central Bank (ECB), nor the US Federal Reserve changed their key rates (2% and 1%, respectively) in the first quarter. In the securities market, bond yields shrank slightly. Thus, for example, the US and the German government 2-year bond yields dropped by 21 and 35 percentage points, respectively.

In the first quarter, the US GDP increased by 4.5%, at a slightly higher rate than in the fourth quarter of 2003. The main contributors to GDP growth were private and Government consumption, as well as exports. This insignificant acceleration in GDP related to a drop in imports and a rise in Government expenditure and private consumption, whereas exports grew at a more moderate rate than in the previous quarter. Private consumption expanded by 4.1% (by 3.6% in the previous quarter). A slower-than-expected GDP growth in the first quarter resulted from a surge in electricity prices, reducing household purchasing power, from the unfavourable weather conditions undermining the activity in the construction sector, and from lower-than-expected tax relief. Accelerating activity was observed in the industrial production sector, confirmed both by optimistic business surveys and statistics. Although the volume of industrial output slightly decreased in March, it grew by 6.6% in the first quarter. Consumer confidence was also fairly high. Long-awaited new job creation finally started: in March, the number of new jobs posted a four-year high.

The euro area GDP grew by 1.3% year-on-year in the first quarter. According to the results of various surveys, the industrial output sector indicators were stable or improved slightly, suggesting that activity in the industrial production sector demonstrated a continued, albeit moderate, growth. The industrial production sector confidence indicator set by the European Commission did not change, confirming that the terrorist attack in Madrid had not had a significant effect on industrial confidence. In contrast with the European Commission surveys, the manufacturing sector PMI slightly improved. According to PMI surveys, the level of confidence slightly declined in the services sector, whereas the European Commission surveys indicated that business confidence in this sector had not undergone any changes. Consumer confidence likewise remained unchanged in the euro area countries. In the first quarter, the retail trade turnover in Germany, the major economy in the euro area, shrank by 8.4%, producing a negative impact on GDP not only in Germany, but also in the entire euro area. The future economic growth trend in the euro area still remained indistinct, making it difficult for the ECB to set the level of the base rate. On the one hand, improvement in the global economic situation continued, partly increasing inflationary pressures in some euro area countries, e.g. a rise in the inflation rate in Germany in March; on the other hand, private consumption in the euro area remained weak.

GDP in the UK grew by 0.7% quarter-on-quarter and by 3.4% year-on-year. In the first quarter, a slightly slower quarter-on-quarter GDP growth was observed. On February 5, 2004, the Bank of England increased the base rate by 25 basis points (to 4%) citing rising inflationary pressure due to accelerated economic growth.

Japan's GDP increased by 5.6% in the first quarter. The latest statistical data releases indicate a considerable improvement in private consumption. In January and February, rapid growth was observed both in retail trade turnover and household spending. Many analysts believe that deflation in the Japanese economy is about to abate. Nevertheless, the Bank of Japan will continue its zero rate monetary policy until there are conclusive indicators that the deflation has abated.

The macroeconomic growth of the Central and East European countries continued; in some countries, however, economic activity slowed down at the beginning of the year, indicating some instability of economic indicators in these economies. In several countries of this area, political instability increased prior to the expected EU accession. Several of them encountered a high level of unemployment and low confidence in the Government. At the same time, the macroeconomic growth was positive in the majority of countries: rapid expansion in exports and output continued, the domestic demand increased and the inflation rate remained low. In this area, the most pronounced economic growth was observed in the Baltic States. Low inflation rate was maintained in most Central and East European countries.

Robust economic growth continued in Poland. A considerable increase in industrial output (annual growth of 18.7% in the first quarter) led to expansion of exports. Nevertheless, the unemployment rate remained high (20.5% of the economically active population). The growth of exports in Hungary, especially that of electric and optical equipment, also was driven by the acceleration of industrial activity.

Estonian GDP grew by 6.8% in the first quarter. Economic activity in Estonia benefited from expanding domestic demand in Finland and Sweden, reflected in an upsurge of exports (20.0% year-on-year). Domestic demand was also strong, demonstrated by an increase in retail trade turnover (14.7%). A further decline was reported for the consumer price inflation in Estonia, resulting primarily from a drop in prices of communication and transport services. In Lithuania, economic activity slowed down in the first quarter, with the exports and industrial output growth rate decreasing considerably, but this slowdown of activity was mainly the result of the high base in the previous year. Fuel sales in Lithuania recorded a year-on-year rise of 4.3%. In the first quarter, 1.3 million tons of oil products were exported to the markets of Western Europe, US, Canada and other countries via the port of Klaipeda (a year-on-year increase of 45.6%). Lithuania's GDP grew by 7.7% in the first quarter. Domestic demand remained strong, supported by growth in private consumption. The unemployment rate continued to decrease (7.9% in March).

In early 2004, ongoing positive trends were observed also in the economy of Russia. In the first quarter, the annual growth rate of Russia's GDP was 7.4%, with growing domestic demand, exports and industrial production being the main contributors. The industrial output expanded by 7.6%. The highest pickup was recorded in the sectors attracting investment: manufacture of building materials (11.8%) and machine building and metal processing (17.5%); the output turnover in the oil and chemical industry increased by 10.7%. In the first quarter, inflation declined year-on-year, driven by a slowdown in currency circulation, growth of economic activity and rising demand for the national currency. The average monthly wages and salaries rose by 15.8% year-on-year. Accelerated growth in imports was driven by strengthening of the Russian ruble and an increase in personal income. Although considerable progress has been achieved in the transition from a planned economy, restructuring of the economy is under way and the services sector is developing, the economy still lacks efficiency and dependence on the prices and sales of oil and gas is too pronounced. The high oil prices notwithstanding, the Russian economic growth is expected to moderate. According to the IMF forecasts, GDP in Russia will increase by 6.0% in 2004 (by 6.4% according to projections of the Russian Government).

EXTERNAL SECTOR DEVELOPMENTS

Foreign Trade and Competitiveness

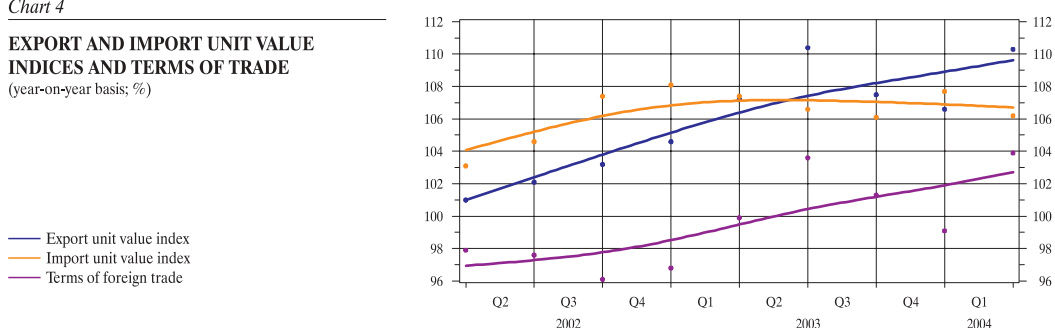
The robust growth in foreign trade in early 2004 indicated high domestic economic activity and rising external demand, although the economic development in Europe remained moderate. Exports and imports of goods grew by 23.6% and 24.8% year-on-year, respectively, and the foreign trade deficit increased. The last available 2003 data pointed to sustained competitiveness of the Latvian exports, as the exporters maintained or even increased their market shares in the major EU trade partners and neighbouring countries (the UK, Finland, Denmark and Estonia).

In the first quarter, the index of the real effective exchange rate of the lats grew somewhat; it was, however, slightly lower year-on-year. The drop in the above index primarily stemmed from changes in the nominal exchange rate of the lats (a decrease of 5.0%), whereas the index of relative price changes was up 2.7%. Although the index of the real effective exchange rate of the lats by month posted a slight pickup, other indicators suggest a further strengthening of the competitiveness of Latvian companies on the foreign market.

In the first quarter, the terms of trade improved by 3.9%, with the year-on-year increase in unit value of exports exceeding that of imports (10.3% and 6.2%, respectively), thus pushing up the income from exports. The volume of exports and imports expanded by 12.1% and 17.6%, respectively. The rise in export and import unit values was not as high as in the fourth quarter of 2003 (7.5% and 4.1%, respectively; see Chart 4).

Chart 4

EXPORT AND IMPORT UNIT VALUE INDICES AND TERMS OF TRADE
(year-on-year basis; %)

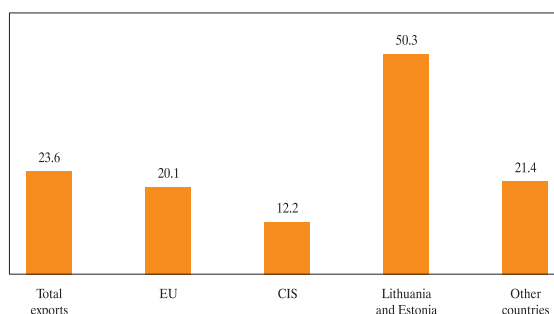
In the first quarter, the share of the euro continued to increase in foreign trade settlements, reaching 57.0%, while that of the US dollar shrank to 22.3%. The euro, the Swedish crown and the British pound sterling appreciated against the lats year-on-year, benefiting Latvian exports to European countries, but at the same time making imports of goods from Europe more expensive.

Latvian exports to EU countries grew by 46.5 million lats or 20.1% year-on-year in the first quarter, but the share of these countries in total exports shrank slightly (to 60.8%). Exports to Sweden, the UK and Denmark posted a higher pickup. A rapid rise was recorded in exports to other countries (35.3%, mostly to Estonia, Lithuania and the US). Exports to the CIS countries grew only slightly (see Chart 5). Wood and articles of wood dominated Latvia's exports to the above EU countries, base metals and articles of base metals were the major exports to the US, whereas all principal goods prevailed in exports to Estonia and Lithuania. The six major trade partners (Germany, the UK, Sweden, Lithuania, Estonia and Denmark) were the target market for almost two thirds of Latvia's total exports. With the growth in exports exceeding that in imports, Latvia's foreign trade balance with Sweden, Norway and Ireland became positive, and the surplus in the foreign trade balance with the UK, Denmark and the US increased considerably year-on-year.

Chart 5

EXPORT GROWTH

(in the first quarter of 2004; year-on-year changes; %)

Wood and articles of wood, textiles and textile articles, base metals and articles of base metals dominated Latvia's exports. Wood and articles of wood (sawn wood, articles of wood, veneer sheets and plywood – products of higher value added) accounted for almost half of the export growth. While the growth of exports was primarily driven by a pickup in the physical volume of exports, the considerable price rise (11.3%) for exports of wood and articles of wood also contributed to higher export income. The real volume increase underlay the growth also in exports of machinery and mechanical appliances, electrical equipment and products of the chemical and allied industries, whereas price rises determined the pickup in exports of prepared foodstuffs, miscellaneous manufactured articles (furniture) and base metals and articles of base metals.

The buoyant import growth was driven by the persistently high domestic demand and rapidly expanding exports. In early 2004, Latvia's prospective accession to the EU was another factor affecting the increase in imports, as Latvia's businesses accumulated stocks of goods before May 1 when import duties and taxes on several commodities rose. As in the previous year, the imports of transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment, base metals and articles of base metals, products of the chemical and allied industries posted the highest growth. The price rise notwithstanding, the import growth was primarily driven by a pickup in the physical volume of goods dominating imports. In the first quarter, with imports of electricity and natural gas falling due to the high base in the corresponding period of the previous year, only imports of mineral products dropped slightly. Imports of wood and articles of wood posted a rapid increase, pointing to insufficient domestic supply of wood required to improve capacity utilisation.

Latvia's major import partners, accounting for more than half of total imports, were Germany, Russia, Lithuania, Estonia, Finland and Sweden. The highest growth was recorded in imports from Germany and Sweden (transport vehicles, machinery and mechanical appliances, electrical equipment), Lithuania (mineral products, machinery and mechanical appliances, electrical equipment), Estonia (transport vehicles, base metals and articles of base metals) and Poland (base metals and articles of base metals, products of the chemical and allied industries).

Balance of Payments

In the first quarter, the current account deficit of the balance of payments was 152.2 million or 9.5% of GDP¹ (71.3 million lats or 5.0% in the first quarter of 2003). A rise in the goods deficit determined the year-on-year increase in the current account deficit. Exports and imports of goods grew by 19.2% and 23.8%,

¹ In June 2004, the Central Statistical Bureau of Latvia released GDP data for the current and several previous years, calculated in accordance with the methodology consistent with the requirements of the European System of Accounts ESA 95.

respectively. The factors driving the rapid acceleration in imports were the persistently high domestic demand and the fast growing exports, as well as the fact that businesses accumulated stocks of goods before May 1, 2004, when import duties and taxes on several commodities rose. The services surplus shrank somewhat, the income balance turned negative, whereas the surplus of current transfers posted a considerable pickup.

In the first quarter, with the transportation services surplus and travel services deficit decreasing, the services surplus shrank by 12.2 million lats year-on-year. Exports of transportation services (58.7% of exports of services; 65.5% of the same in the corresponding period of the previous year) continued to dominate the exports of services. The share of exports of other services and that of travel services in the exports of services grew from 26.3% and 8.2% to 30.6% and 10.7% year-on-year, respectively. The imports of other services and transportation services accounted for 38.4% and 33.6% of total imports of services, respectively.

With exports of freight transportation by sea falling by 19.9 million lats year-on-year, the transportation services surplus decreased. The sea freight services declined, as charter rates for older tankers owned by residents dropped on the global markets and the number of ships owned by residents decreased. In the second quarter, however, purchase of several modern tankers is expected. The surplus of other transportation services did not record essential changes: the surplus of other transportation services by sea, related to port operations, rose somewhat, that of transportation services by rail slightly declined, whereas the surplus of transportation services by road (mostly freight transportation) posted a pickup.

With non-resident spending in Latvia growing, the travel services deficit fell by 4.9 million lats year-on-year. According to the data provided by the Central Statistical Bureau of Latvia, in the first quarter the number of visitors in Latvia, as well as the average spending per person during a visit has increased year-on-year. Residents of Estonia, Denmark, the US, Belarus and Germany contributed the highest rise in spending.

The surplus of other services remained unchanged year-on-year (both imports and exports of services expanded). Exports of construction and financial intermediation services posted the most pronounced growth, whereas higher imports of communication services and other business activities underlay the rise in imports of other services.

The income surplus, mostly due to non-resident income from direct investment in Latvia growing, decreased by 18.2 million lats year-on-year, turning negative. Non-residents received considerably higher income from direct investment (an increase of 25.1 million lats); however, nearly all non-resident income from direct investment in equity was reinvested. In the first quarter, non-residents gained major income from direct investment in financial intermediation and real estate, renting and business activities. Resident income earned abroad grew by 4.9 million lats, mostly due to a rise (20.7%) in compensation to those employed abroad.

The current transfers surplus, mostly as a result of an increase in current transfers received by other sectors (incl. private persons), grew by 21.5 million lats year-on-year.

In the first quarter, the surplus of the capital and financial account amounted to 166.5 million lats. The inflow of funds was predominantly in the form of direct investment and bank borrowings (time deposits); moreover, banks reduced their investment in debt securities (on the asset side of portfolio investment).

Direct investment net inflow was 58.2 million lats and covered 38.2% of the current account deficit. In the first quarter, residents made direct investment abroad in the amount of 15.9 million lats, whereas foreign direct investment in Latvia totalled 74.1 million lats. Investors' reinvested earnings (54.7% of direct investment) and loans received from foreign investors (in the form of trade credit; 30.8%) accounted for the major part of investment made. Financial intermediation, trade (mostly in the form of trade credit), and electricity, gas and water supply received the largest amounts of direct investment.

With assets of the portfolio investment abroad decreasing and non-resident investment in equities issued by residents increasing, portfolio investment recorded a net inflow (45.6 million lats). In the first quarter, banks reduced the amount of foreign bonds and notes held by 38.0 million lats. With non-residents purchasing equities issued by residents and the amount of government bonds held by non-residents decreasing, portfolio investment increased by 9.4 million lats on the liabilities side.

Other investment posted a net inflow of 44.6 million lats. Banks received 69.1 million lats from non-residents. Banks borrowed (received time deposits) in the amount of 48.7 million lats, as well as attracted demand deposits and placed demand deposits abroad in a slightly larger amount. Banks also reduced their loans to non-residents. Other investment of enterprises (other sectors) recorded a net outflow of 22.9 million lats. Enterprises increased their trade credit to non-residents and decreased their deposits and loans abroad.

In the first quarter, reserve assets shrank by 19.2 million lats. The Bank of Latvia met its currency swap obligations to banks and repaid foreign currency received previously. In March, with the exchange rates of the US dollar and the euro on the interbank market weakening against the lats within the intervention band set by the Bank of Latvia, the Bank conducted interventions, purchasing foreign currency from banks on the foreign exchange market.

DOMESTIC ECONOMIC ACTIVITY

Aggregate Demand

The Central Statistical Bureau of Latvia has recalculated GDP and its components in accordance with the requirements of the European System of Accounts of 1995. The methodological changes affected the private consumption data: imputed rent and investment (fixed capital expenditure in the Government sector and non-profit organisations servicing households). Most changes were observed in value indices, with minor changes in volume indices.

In the fourth quarter of 2003, GDP growth was also mostly driven by the robust domestic demand. Although the global economic activity remained comparatively moderate, the growth in Latvian exports persisted.

In the fourth quarter, a pickup in the domestic demand was mostly determined by a 9.3% increase in private consumption, promoted by a rise in the wages and salaries, higher employment and credit expansion.

The Government consumption grew only a little (by 1.8%), as the Government drastically cut and tightened control over expenditure.

The investment remained high, facilitated by the favourable investment climate, low interest rates and economic development prospects. In the fourth quarter, the gross capital formation was 30.4% of GDP (a rise of 0.3 percentage point).

The savings ratio to GDP remained unchanged (21.0%) resulting in an increased current account deficit.

In recent years, the rapid increase in domestic demand underlay a rise in negative net exports. Moreover, the growth in exports pushed up import growth. In the fourth quarter, contribution from negative net exports continued to grow. Exports of goods and services increased by 4.8%, whereas their imports went up 9.7%. The rapid growth of the export unit value (6.6%) contributed to the pickup in exporters' income, simultaneously pushing up prices for imported goods (the import unit value rose by 7.7%).

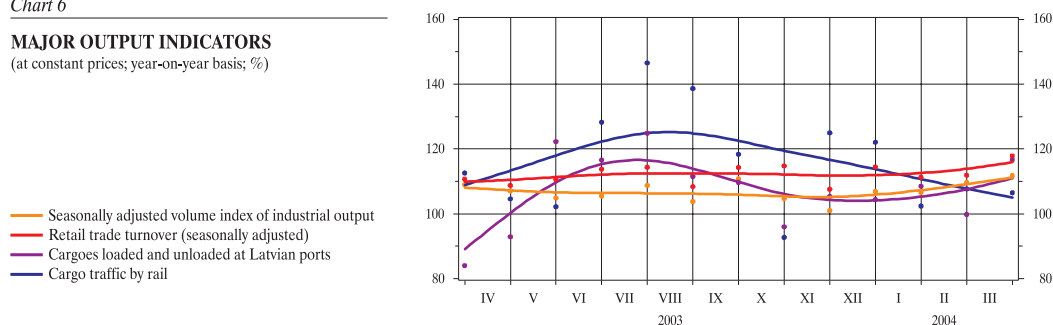
Aggregate Supply

In the first quarter, Latvia continued to enjoy dynamic economic growth supported by high domestic and increasing external demand. Real GDP gained 8.8% year-on-year and amounted to 1 603.0 million lats at current prices.

In terms of the sectoral composition of growth, the increase in total value added was driven by a higher growth in manufacturing and construction and also in the services sector, although the growth rate of the latter was somewhat lower (see Chart 6 for production indicators of the major economic sectors).

Chart 6

MAJOR OUTPUT INDICATORS (at constant prices; year-on-year basis; %)

Having increased in manufacturing and construction by 10.6% and 13.0%, respectively, the value-added in the goods-producing sector was 9.8% higher year-on-year. The growth of the services sector (8.4%) was facilitated by an 11.3% increase in trade, 8.3% in transport, storage and communication, 7.5% in the financial sector, 10.3% in hotels and restaurants as well as 9.7% in real estate, renting and business activities.

The seasonally adjusted volume index of production increased by 9.8% year-on-year, fostered by a rapidly expanding volume of new orders for the domestic market (by 39.1%) and exports (by 18.5%), suggesting that the aggregate demand continued to grow.

A significant rise in output was experienced in the major sectors where the volumes of both domestic and external orders increased (manufacture of basic metals by 35.5%, fabricated metal products by 20.7%, rubber and plastics products by 30.7% and radio, television and communication equipment and apparatus by 22.7%). A substantial expansion took place in manufacture of food products and beverages (10.9%), wood and products of wood and cork (15.4%), other non-metallic mineral products (13.1%), chemicals and chemical products (19.8%), electrical machinery and apparatus (11.5%) and several other sectors.

The conjunctural indicators in manufacturing also improved year-on-year in the first quarter. The confidence indicator reflecting the results of surveys conducted in manufacturing enterprises was 2 points higher year-on-year. The improvement

was the most significant in the consumer goods industry and was less pronounced in the intermediate goods industry, with the capital goods industry remaining at the same level year-on-year.

Construction continued to develop buoyantly, with its output exceeding that of the first quarter of the preceding year by 13.0% at constant prices. The trends in new orders as well as market survey results confirm that construction is expanding. With several indicators improving, the overall confidence indicator was 3 points higher year-on-year.

Freight transportation picked up rapidly already in 2003, and the volume of freight carried by rail continued to grow in the first quarter of 2004 as well. Posting a 5.6% rise year-on-year, the volume of freight transported was the highest since Latvia regained independence. The highest growth rate (58.0%) was reported in coal transportation. The volume of oil products transported by rail also gained another 1.5% over the high base. Transportation of crude oil by rail and diesel oil by pipeline allowed the freight turnover at Ventspils port to remain at the same level year-on-year. The Riga port continued to expand business, increasing the freight turnover by 18.4% and contributing 8.4% to the growth of business at Latvian ports.

In the first quarter, retail trade (including the sale of motor vehicles and automotive fuel) turnover grew by 13.8%. Shortly before Latvia's accession to the EU, the demand for certain goods increased. The sale of motor vehicles increased sharply, by 32.0%, as a result of expected rise in prices of motor vehicles produced outside the EU due to the increase of imports duty. A steep rise in the sale of motor vehicles can also be expected in the second quarter.

In the first quarter, economic growth was largely driven by non-financial investment amounting to 231.5 million lats, which, at constant prices, was 13.0% higher year-on-year.

The most significant investment was made in manufacturing (38.4 million lats), transport, storage and communication (37.8 million lats), energy sector (37.4 million lats) and trade (33.2 million lats). These sectors account for almost two thirds of total investment made into the economy in the first quarter. Investment was notable also in real estate, renting and business activities (19.0 million lats), public administration (17.4 million lats), financial intermediation (10.2 million lats) and other personal service activities (9.2 million lats). The development of those sectors was the main contributor to the GDP growth in the first quarter.

58.0% of investment in manufacturing was made in two of its largest branches, i.e. manufacture of food products and beverages (13.8 million lats) and manufacture of wood and products of wood and cork (8.1 million lats). Significant investment was also made in publishing, printing and reproduction of recorded media (2.6 million lats), manufacture of textiles (1.8 million lats), manufacture of basic metals (1.7 million lats) and manufacture of fabricated metal products, except machinery and equipment (1.6 million lats).

Employment, Wages and Salaries

At the end of the first quarter, the number of persons employed in the national economy totalled 1 002.4 thousand (a 0.8% increase year-on-year), whereas jobseekers constituted 11.5% of the economically active population. Both the rate and number of jobseekers grew year-on-year. The most sizeable increase in the number of the employed was reported in construction and transport, storage and communication, whereas the number of persons employed in manufacturing declined.

The unemployment rate rose slightly and stood at 9.2% at the end of the first quarter (8.9% in the corresponding period of 2003). The unemployment rate grew most notably in Latgale. As there were no significant changes in employment in enterprises in the first quarter, the unemployment growth was determined by more active registration of the unemployed with the State Employment Agency. A significant increase of the unemployment rate, in the amount of 3.3 percentage points, was also reported in Kuldīga district as a result of suspending the operations of a woodworking enterprise. There has been a recent tendency for the difference between the unemployment rate in the urban and rural areas to become more pronounced. After a steep rise in December 2003, when the number of job vacancies registered with the State Employment Agency increased, the ratio of unemployment to vacancies dropped to 29.0 in the first quarter.

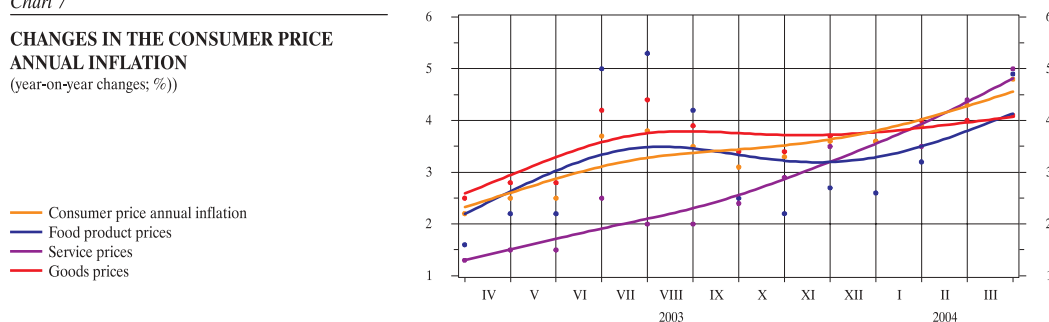
In the first quarter, the average wage and salary increase was lower than in the preceding quarters, while the productivity growth accelerated and was higher than the real increase of wages and salaries (7.8% and 6.2%, respectively). In the first quarter, the average monthly gross wage and salary of persons employed in the national economy was LVL 196.27, whereas the average net monthly wage and salary stood at LVL 139.70. The nominal gross wage and salary had increased by 10.8% and the nominal net wage and salary by 9.6% year-on-year. The growth in wages was determined by the increase of wages and salaries in the private sector. There the average gross wage and salary grew by 14.1% year-on-year, whereas in the public sector the increase was 7.1%. The real wage and salary reported in the private sector went up 9.4%, whereas that in the public sector gained 2.7%.

PRICE DYNAMICS

In the first quarter, consumer prices in Latvia were an average of 4.3% higher year-on-year and 2.3% higher quarter-on-quarter (see Chart 7).

Chart 7

CHANGES IN THE CONSUMER PRICE ANNUAL INFLATION (year-on-year changes; %)

The annual consumer price inflation reflected the relatively low base and the strong euro. Significant contributors to the inflation rise (by 0.4 percentage point) were also the previously planned changes in electricity tariffs as well as excise duty on tobacco due to harmonisation with the requirements of the EU legislation. The rise in milk purchasing prices stimulated an increase in prices of several food products (dairy products, bread and confectionary).

The inflation was still significantly driven by external factors that affected specifically those groups of consumer goods that formed the core inflation. The core inflation grew significantly year-on-year reaching 4.0% and was 2.8 percentage points of total inflation in the first quarter. The rise in some consumer prices was also determined by internal factors. Improved consumers' purchasing power enabled trade enterprises and providers of certain services (primarily financial, tourism and personal services) to raise prices. For some goods the price increase was

driven by a growing demand caused by the population's concerns about possible price rises following the EU accession.

In the first quarter, the producer price increase totalled 5.4% year-on-year. Both the prices of products sold on the domestic market and those exported went up (by 5.7% and 5.0%, respectively). A steeper rise in producer prices of domestically sold products was determined by the climb in production costs of some food products (especially dairy products) due to the increase in milk purchasing prices and by the rise in the production costs of pharmaceutical products and in metal processing. At the same time, the producer prices of exported pharmaceutical products shrank. Producer prices increased also quarter-on-quarter (by 3.3%). The increase in regulated prices fuelled a rise in gas and heating tariffs.

Although construction costs remained broadly unchanged in the first quarter (increasing only by 0.1%), they were 2.4% higher year-on-year. The most significant rise in costs quarter-on-quarter was reported in the renovation of educational and healthcare buildings (1.6%), and, year-on year, in the construction of private residential buildings (5.5%).

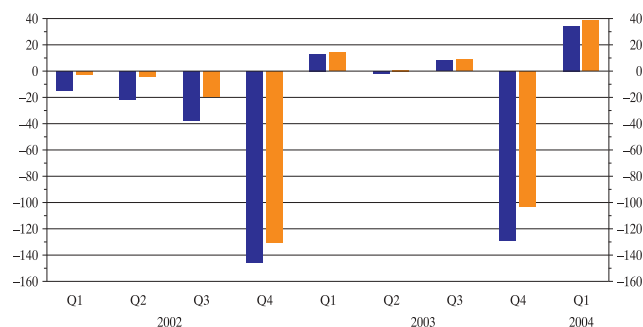
FISCAL SECTOR

According to the Treasury cash flow data, the fiscal surplus in the general government consolidated budget amounted to 38.7 million lats (see Chart 8) in the first quarter, determined by a general government consolidated budget surplus of 30.6 million lats and 12.7 million lats in January and March, respectively. The January surplus resulted from the modest spending characteristic of the beginning of the year. In March, both the general government consolidated budget revenue and expenditure were unusually high; nevertheless, the revenue increase exceeded that of the expenditure.

Chart 8

GENERAL GOVERNMENT CONSOLIDATED BUDGET
(from the beginning of the year; at end of period;
in millions of lats)

■ Financial surplus / deficit
■ Fiscal surplus / deficit

In the first quarter, the general government consolidated budget revenue grew by 15.7% year-on-year, of which tax revenue (including the funded pension scheme assets) rose by 17.0%, while expenditure increased at a more modest pace (10.8%).

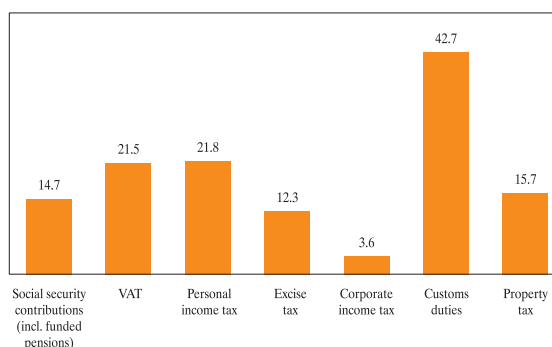
Revenue from all taxes picked up year-on-year in the first quarter (see Chart 9). The ratio of the general government consolidated budget revenue to GDP reached 34.2%, increasing by 0.7 percentage point year-on-year. This rise primarily consisted of an increase in the personal income tax revenue of 0.4 percentage point due to the relatively low personal income tax revenue in the first quarter of 2003 and growth in wages and salaries in the national economy (including a rise in the minimum wage and salary). The ratio of social security contributions (including the funded pension scheme assets) to GDP grew by 0.1 percentage point, whereas the value added tax increased by 0.5 percentage point.

Chart 9

TAX INCOME

(in the first quarter of 2004; year-on-year changes; %)

In the first quarter, the ratio of the general government consolidated budget expenditure to GDP was 32.0%, representing a 0.6 percentage point decrease year-on-year as a result of the steep GDP growth. The ratio of subsidies to the population to GDP declined by 0.7 percentage point, whereas the ratio of investment to GDP decreased by 0.2 percentage point. The highest rise was recorded in wages and salaries, stimulated by the increase of the minimum wage and salary as of January 1, 2004 and the 2003 rise in the wages and salaries of the employees of the health care system, interior affairs system and other sectors.

The fiscal surplus in the general government consolidated budget amounted to 29.4 million lats in the first quarter. The revenue growth, amounting to 14.6%, was higher than the increase of total expenditure (including net lending) at 9.6% year-on-year. The ratio of revenue to GDP was 0.3 percentage point higher, whereas the ratio of expenditure to GDP declined by 0.9 percentage point year-on-year. The ratio of regular expenditure to GDP declined by 0.5 percentage point amounting to 25.1% of GDP year-on-year in the first quarter, whereas investment expenditure grew by 0.1 percentage point totalling 0.7% of GDP.

The fiscal deficit of the local government consolidated budget amounted to 14.0 million lats in the first quarter. The ratio of revenue to GDP increased by 17.1% or 0.3 percentage point, whereas the ratio of expenditure to GDP grew by 9.7% constituting a 0.3 percentage point decline year-on-year.

The Government debt decreased by only 3.4 million lats quarter-on-quarter and amounted to 842.8 million lats at the end of the first quarter. At the end of March, Latvia issued 10-year eurobonds in the amount of 400 million euros, but the Government debt increased only at the beginning of April when the resulting revenue was received. Funds gained from the eurobond issue will be mainly used to redeem the eurobonds issued in 1999 in the amount of 225 million euros.

MONETARY AND FINANCIAL DEVELOPMENTS

Banks' Liquidity and the Bank of Latvia's Operations

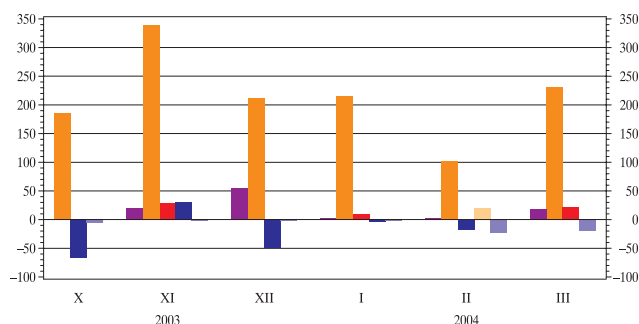
On March 11, the Bank of Latvia raised the refinancing rate from 3.0% to 3.5%, in order to facilitate sustainable long-term economic development and to prevent aggravation of the existing macroeconomic risks and formation of additional ones.

Interventions on the foreign exchange market at the end of 2003 increased the amount of lats in the banking system; therefore, the banks' need for lats supplied in the Bank of Latvia's credit operations diminished at the beginning of 2004 (see Chart 10). At the beginning of the year, the liquidity of the banking system was improved also by the seasonal decrease of currency in circulation.

Chart 10

BANK OF LATVIA'S MAJOR INTERVENTIONS IN THE MONEY MARKET
 (in millions of lats)

Repo loans
 Currency swaps (net)
 Net currency purchases
 Demand Lombard loans
 Government securities purchases
 Time deposits

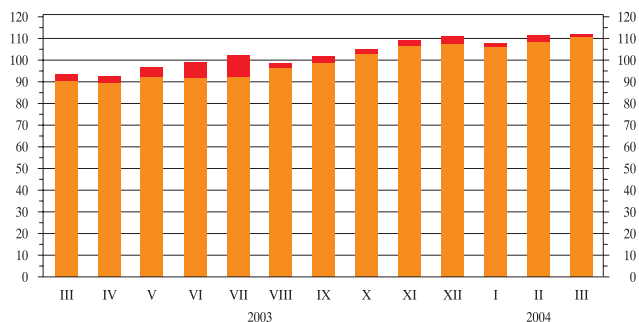

Although the banking system's liquidity increased, the first quarter, as the preceding one, was characterised by fluctuations of shorter-term money market interest rates related to changes in bank balances with the Bank of Latvia and accumulated excess reserves within the framework of the minimum reserve requirement maintenance period. In January and March, with some banks beginning to fulfil the minimum reserve requirement rather late and feeling a slight shortage of funds in the last days of the minimum reserve maintenance period, money market interest rates reported a short-lived rise, declining again with the beginning of a new minimum reserve requirement maintenance period (see Chart 11 for reserves of banks with the Bank of Latvia).

Chart 11

BANK RESERVES WITH THE BANK OF LATVIA
 (in millions of lats)

Minimum reserves on bank accounts with the Bank of Latvia
 Excess reserves

In January and February, the average money market interest rate index RIGIBOR on overnight loans was 3.87% and 3.30%, respectively, with the Bank of Latvia refinancing rate in this period being 3.00%. In March, the average RIGIBOR on overnight loans increased to 3.81%, partly as a result of the above-mentioned rather late fulfilment of the minimum reserve requirement in some banks but primarily of the Bank of Latvia's resolution to raise the refinancing rate. This resolution affected the interest rates on money market lats transactions of all maturities. The money market interest rate RIGIBOR (to which interest rates on loans issued to non-banks are generally linked) on 3-months and 6-months loans increased from 4.16% and 4.28% at the beginning of January to 4.50% and 4.54% at the end of March, respectively.

The growing demand of non-banks for lats and the increased interest rate spread between money market transactions in lats and in SDR currencies stimulated selling of foreign currency to the Bank of Latvia. In the first quarter, the central bank made a net purchase of foreign currencies in the amount of 22.4 million lats. With the banks' need for lats supplied in the market operations of the Bank of Latvia diminishing as the result of currency interventions, the Bank of Latvia cut down the volume of currency swaps offered by 40.7% quarter-on-quarter.

As the money market liquidity was relatively high, supply and demand for repo loans as well as the volume granted shrank (by 14.0%, 32.8% and 25.2%, respec-

tively). The average volume of repo loans granted fell to 52.0 million lats from 61.6 million lats in the preceding quarter. The weighted average interest rate on 7-day repo loans remained broadly unchanged at 3.32%.

The average balance of time deposits of banks and other financial institutions with the Bank of Latvia went up from 1.6 million lats to 2.9 million lats. This rise was caused by a liquidity surplus in the banking sector in February. In January and March, there was a demand for Lombard loans affected by the rather late fulfilment of the minimum reserve requirement by some banks. In the first quarter, the amount of Lombard loans granted was slightly larger quarter-on-quarter (32.3 million lats); nevertheless, the maturities of those loans were shorter and the average balance of Lombard loans was 0.6 million lats (1.1 million lats in the preceding quarter).

The Bank of Latvia purchased government securities in the amount of 20.4 million lats on the secondary securities market (including 5-year bonds in the amount of 11.2 million lats). Therefore, the average balance of the government securities portfolio held by the Bank expanded from 64.7 million lats to 71.5 million lats quarter-on-quarter.

Dynamics of Monetary Aggregates

The money supply by the Bank of Latvia recorded a decrease in the first quarter, as the demand for cash shrank mainly due to seasonal factors and the increased demand for some consumer goods. In February and March, the banks' deposits with the central bank were also minor. At the end of March, the monetary base dropped to 756.1 million lats, thus posting a decrease by 50.7 million lats or 6.3% in the first quarter. Currency in circulation shrank by 32.5 million lats or 4.8%.

The drop in the monetary base was largely caused by an increase in the Government's deposit with the Bank of Latvia (45.7 million lats), as well as a drop in the repo loans of the central bank and the maturing currency swaps. The decline in currency swaps was partly offset by net purchase of foreign currency by the Bank of Latvia; nevertheless, net foreign assets of the central bank experienced a slight reduction in the first quarter (by 11.5 million lats or 1.4%).

The decrease in the money supply by the central bank slightly slowed down the increase of the broad money M2X. In the first quarter, broad money grew by 90.3 million lats (the growth more than doubled in the fourth quarter). However, the annual growth rate of broad money increased (notably, in January and February), as the money supply of the banking sector reported no decrease in 2004 (for the methodology of the indicator's seasonal adjustment, see Box 1).

Broad money M2X posted a moderate rise in January and February, whereas in March, the pickup recorded a decline reaching a six month low. The annual growth rate of broad money increased to 23.7% in January and 24.1% in February, due to a lower base, whereas in March, it shrank again to 22.7% (see Chart 12). However, the annual growth rate of the money supply was significantly higher in the first quarter than over 2003, and reached the level of 2001 and the first quarter of 2002, thus reflecting the increase in the domestic demand fuelled by the continuous vigorous lending.

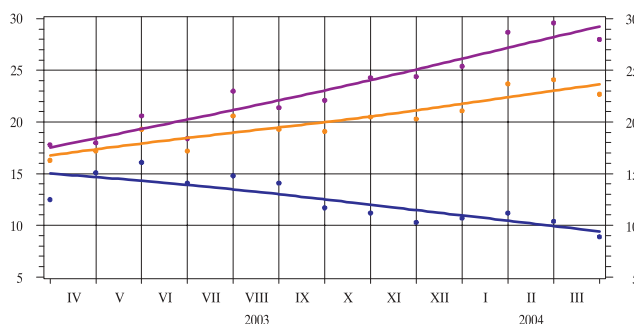
The pickup in the most liquid broad money component M1 was lower than that of broad money (19.2% at the end of March), whereas M1 in March failed to reach the level of December. It was caused by a reduction in the currency outside banks by 22.7 million lats in the first quarter and the comparatively slow rise in the demand deposits in lats. At the end of the first quarter, the cash ratio in broad money

Chart 12

DYNAMICS OF BROAD MONEY AND ITS COMPONENTS

(year-on-year changes; %)

— M2X (broad money)
 — Deposits of domestic enterprises and private persons
 — Currency outside banks

shrank and reached a record low of 24.6% (26.6% at the end of the previous quarter, 27.7% at the end of the first quarter of 2003).

The last part of broad money M2D (its annual growth rate was 26.7%) posted a higher increase than broad money due to a slight rise (only of 21.9 million lats; the annual growth rate was 13.3%) in the foreign currency component of M2X. The pickup of M2D was determined by a substantial rise in the time deposits in lats (73.1 million lats), which was only slightly less compared with the record high of the previous quarter (the annual growth rate of 47.9%). Driven by the interest rate spread, in March the deposits in lats increased, thus determining the lowest recorded share of foreign currency deposits in total deposits (36.5%). The increasing significance of the euro in the economy of Latvia underlay a further rise in the share of this currency in foreign currency deposits by resident non-banks and at the end of the first quarter the share of the euro amounted to 34.7% (29.7% at the end of the fourth quarter of 2003), with that of the US dollar dropping to 63.1%.

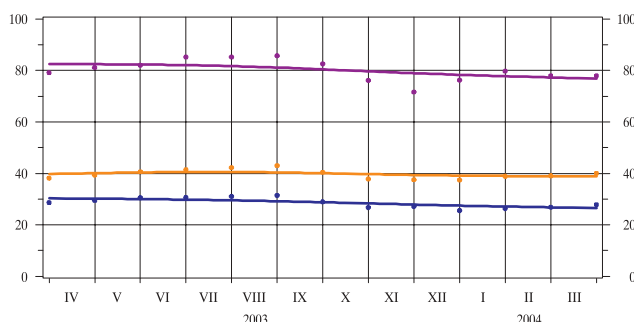
In money demand, loans posted rapid growth. In January, the rise in loans was relatively small (48.9 million lats), whereas in February and March, the monthly increase in loans doubled reaching 234.2 million lats in the first quarter. The annual growth rate of loans granted to domestic enterprises and private persons thus also increased by 2.6 percentage points (to 40.1%; see Chart 13). Loans reached 2.8 billion lats or 43.3% of GDP. In the first quarter, particularly in March, the rise in loans was a result of seasonal factors – the beginning of the construction season and commencement of new financing projects, supported by the increasing borrowing by private persons for the purchase of real estate, repairs and construction. The pickup in demand for loans by private persons was facilitated by positive economic outlook and low interest rates, particularly in foreign currencies. Enterprises used short-term loans for financing their stock increase, whereas private persons used consumer credits, anticipating a substantial pickup in the prices after the accession to the EU. Banks were flexible towards the increasing demand for loans, launching marketing campaigns and offering favourable loan conditions.

Chart 13

GROWTH RATE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(year-on-year changes; in millions of lats)

— Total loans
 — To enterprises
 — To private persons

The increase in loans granted to domestic enterprises and private persons was significant (135.8 million lats and 98.6 million lats, respectively), whereas the annual growth rate of lending to private persons recorded a higher increase. At the end of the first quarter, the annual growth rate of such loans reached 78.0%, whereas at the end of the previous quarter it was 76.3% (the loans granted to enterprises comprised 27.9% and 25.6%, respectively). Having doubled during the last 12 months, housing loans accounted for two thirds of the rise in the loans granted to private persons.

Among loans issued by banks, loans granted to those branches of industry that had reported dynamic development and contributed to the growth of the national economy also in the first quarter, marked the highest rise: in trade (19.2 million lats or 5.3% increase in the loans granted), in transport, storage and communication (18.9 million lats or 12.7%), in real estate, renting and other business activities (18.5 million lats or 8.5%), manufacturing (18.2 million lats or 6.9%) and construction (15.5 million lats or 13.3%).

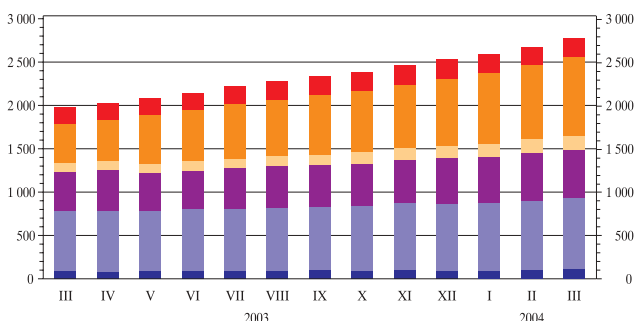
The rise in mortgage loans (128.5 million lats or 16.6%) accounted for the increase, by more than a half, of the loans granted to domestic enterprises and private persons. Industrial credit, driving long-term investment, recorded a substantial growth (by 44.8 million lats or 8.5%). Lending for the increase of current assets (commercial credit) rose by 40.3 million lats or 5.2%. Mortgage loans (32.5% of the loans), commercial credit (29.2%) and industrial credit (20.6%; see Chart 14) dominated in lending to residents.

Chart 14

LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; except transit credit; in millions of lats)

- Overdraft
- Commercial credit
- Industrial credit
- Consumer credit
- Mortgage loans
- Other credit

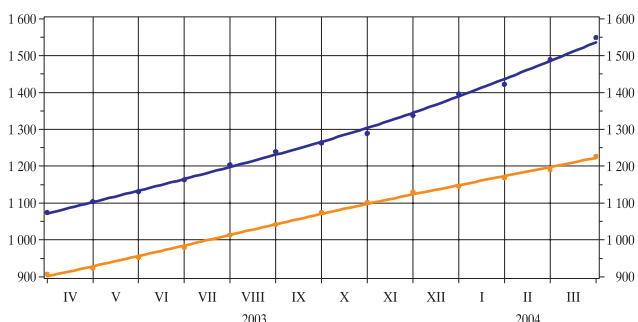
In the first quarter, the annual growth rate of loans granted in lats stabilised at 35% while loans in foreign currencies recorded a steeper rise, reaching an annual increase of 44.2% in March (38.9% in December). The share of lending in foreign currencies accounted for 55.8% of the loans to domestic enterprises and private persons (see Chart 15). In the first quarter, the currency structure of foreign currency loans remained almost unchanged: at the end of March, 62.8% of the loans were in US dollars and 34.6% in euro.

Chart 15

LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; in millions of lats)

- In lats
- In foreign currency

In the first quarter of 2004, money demand from the Government sector declined as a result of the surplus in the general government consolidated budget, and the banking system's net credit to the Government decreased by 37.2 million lats or 14.9%.

In the first quarter, the banking system's net domestic assets increased by 201.3 million lats, whereas its net foreign assets decreased by 111.1 million lats, as the respective indicator of the banking sector shrank by 99.6 million lats.

Banks actively attracted deposits not only from domestic non-banks (see Chart 16), but also from non-residents, mostly non-resident non-banks (in the first quarter, the deposits by non-resident non-banks increased by 137.9 million lats), and foreign parent banks (the liabilities of the Latvian credit institutions to foreign banks recorded an increase of 54.1 million lats, of which the liabilities to the associated and affiliated credit institutions rose by 42.8 million lats; see Chart 17). In the first quarter, the banking sector's foreign liabilities increased by 266.9 million lats, and the banking sector's foreign assets grew by 167.3 million lats.

Chart 16

DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(at end of period; in millions of lats)

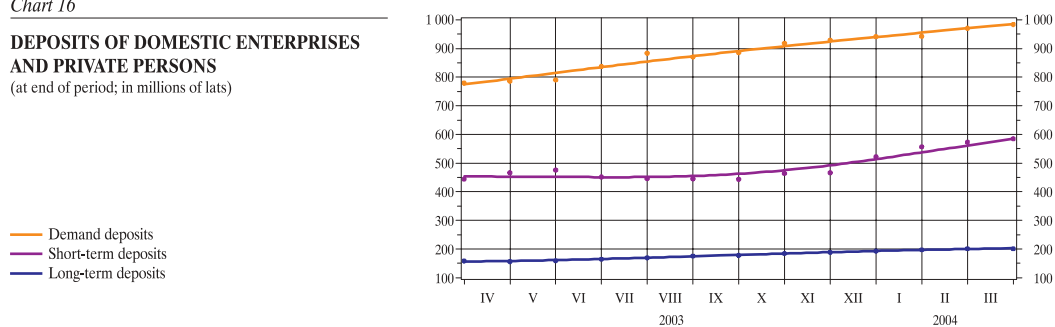
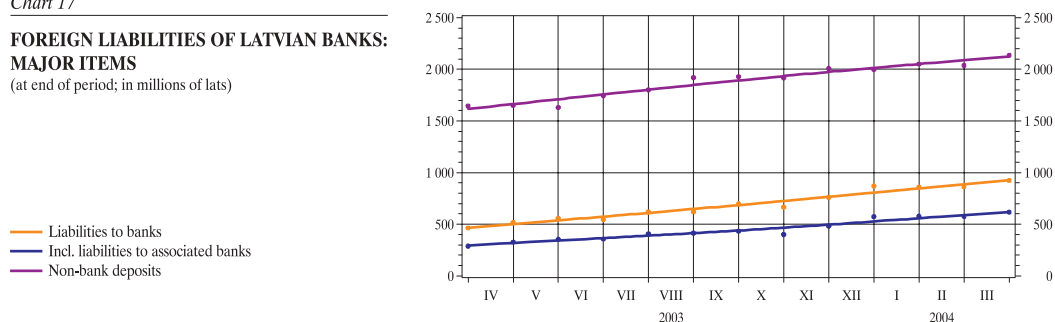

Chart 17

FOREIGN LIABILITIES OF LATVIAN BANKS: MAJOR ITEMS

(at end of period; in millions of lats)

Box 1

SEASONAL ADJUSTMENT OF MONETARY AGGREGATES

Following the ECB practice of seasonal adjustment of the monetary aggregates and its recommendation on publishing more versatile and comprehensive statistical information, the Bank of Latvia has started a seasonal adjustment of monetary time series, applying ECB methodology.

The purpose in seasonally adjusted time series is to eliminate the seasonal fluctuations from the data time series under analysis. By seasonal fluctuations are meant those movements that recur, with similar intensity, in the same month every year and that can be expected to recur under normal circumstances. A value of an indicator under review, which, observed regularly in a particular month over time, is higher (or lower) than the average value of the indicator, suggests that in the future the value of the indicator in the corresponding month will also be higher (or lower) than the average value of the indicator in the respective month of the current year.

Hence, by eliminating the seasonal influence component from the time series of diverse economic indicators and monetary aggregates, the values of the reviewed indicator in different time periods and different months of the same year (or different years) can be compared more easily.

By comparing the value of the indicator observed in the current month with the corresponding value a year ago, it is possible to obtain, as approximation, time series that is free of seasonal fluctuations. Although this method is easy to apply, it fails to take into consideration the economic developments of the preceding 12 months. If, for instance, the values of the indicator increase until a particular time period in the preceding 12 months and decrease thereafter (or vice versa), the 12-month increase in the indicator prevents proper identification of the underlying development trend at the end of the time series (i.e. in the last three or six months).

Since the number of monthly working days is changing annually, the so-called calendar effect may also give an incorrect idea about the development of the time series. Like periodic seasonal fluctuations, the calendar effect can be estimated and also eliminated from the time series if a sufficient number of time series' observations is available.

Contemporary software provides for making an in-depth analysis of the time series and building various descriptive models, including seasonally adjusted time series, i.e. time series obtained by eliminating the component of seasonal influence from the observed time series.

In building the so-called additive model, the index Y_t is expressed as:

$$Y_t = T_t + S_t + I_t,$$

where:

T_t – trend-cycle component;

S_t – seasonal component;

I_t – irregular component (component containing no substantial information on the reviewed indicator, its value dependent on the influence of random factors).

The seasonally adjusted time series of the time series $\{Y_t\}$ is the time series $\{Y_t - S_t\}$ and it is obtained by deducting the seasonal component from the initial time series.

In building the multiplicative model, the index Y_t is expressed as:

$$Y_t = T_t \times S_t \times I_t.$$

In this case, the seasonally adjusted time series of the time series $\{Y_t\}$ is the time series $\{Y_t / S_t\}$, i.e. the time series obtained by dividing the initial time series with its seasonal component. The multiplicative models are built only for those time series where all values are positive.

The analysis of the monetary aggregates M1, M2D and M2X has been made with the software "DEMETRA Version 2.0 (Service Pack 1)", applying the data for the time period between July 1995, and March 2004 (See Charts 18–29).

Chart 18

M1 TIME SERIES
(at end of period; in millions of lats)

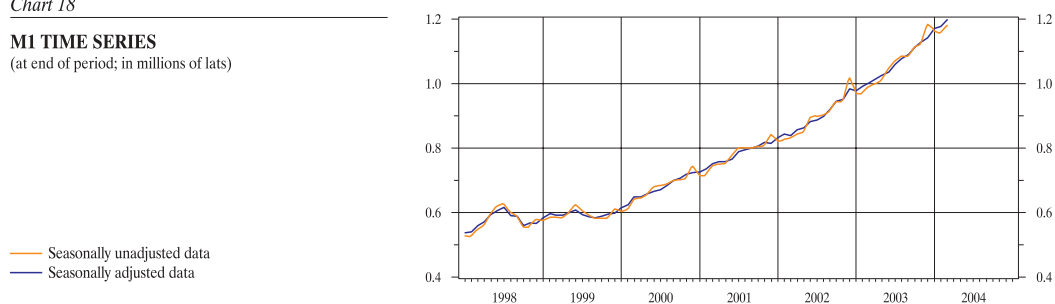

Chart 19

M2D TIME SERIES
(at end of period; in millions of lats)

— Seasonally unadjusted data
— Seasonally adjusted data

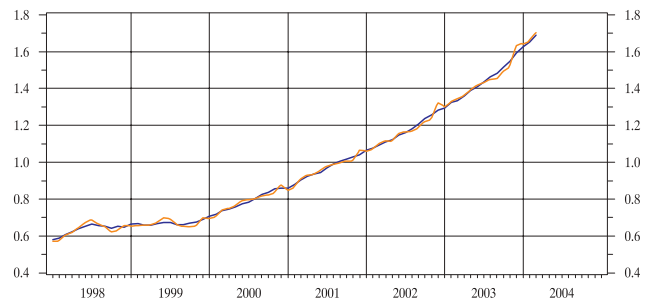

Chart 20

M2X TIME SERIES
(at end of period; in millions of lats)

— Seasonally unadjusted data
— Seasonally adjusted data

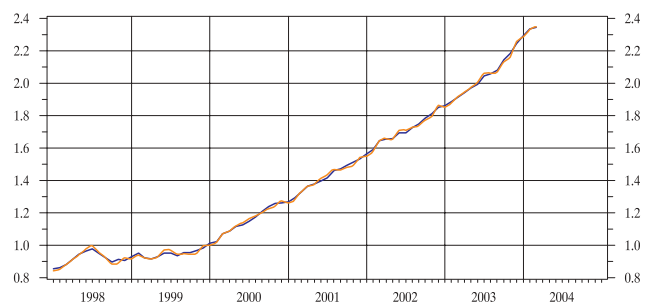

Chart 21

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

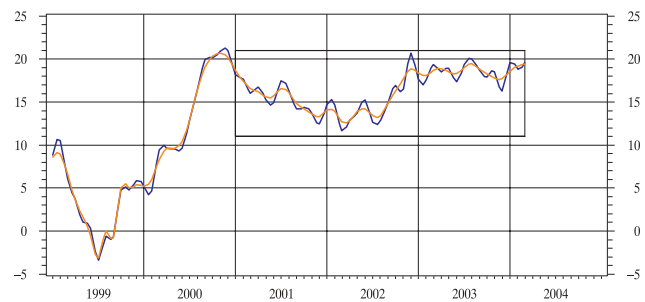

Chart 22

M1 DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

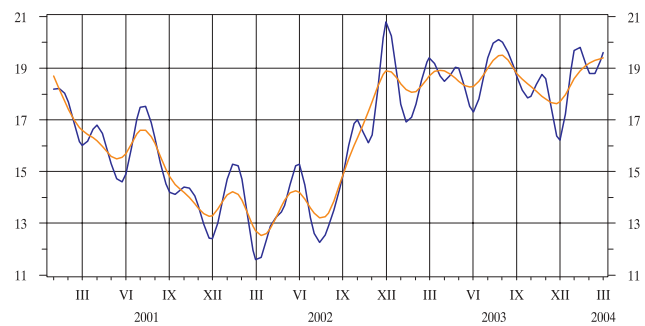

Chart 23

M2D DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

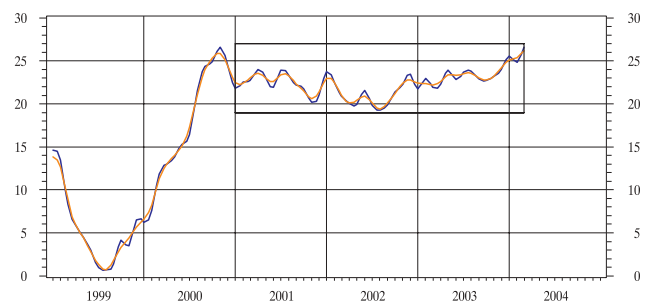

Chart 24

M2D DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

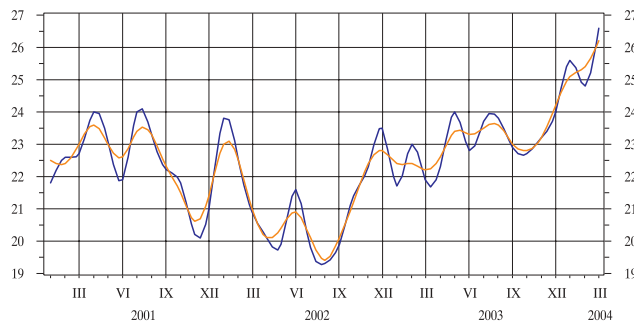

Chart 25

M2X DYNAMICS
(year-on-year changes; %)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

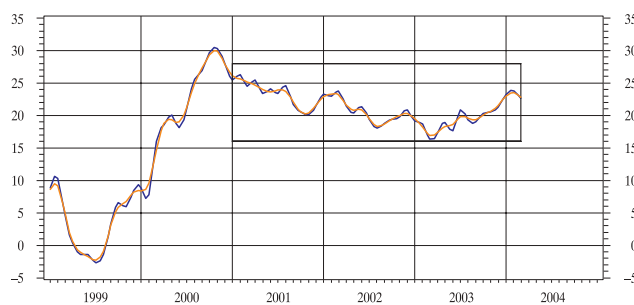
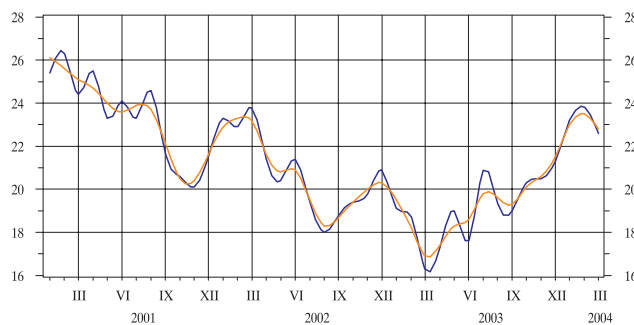

Chart 26

M2X DYNAMICS
(year-on-year changes; %; detailed overview)

— Time series trend
— Seasonally adjusted time series

The scope and stability of the seasonal factors' influence

Charts 27–29 present the scope and stability of the monetary aggregates M1, M2D and M2X seasonal factors' impact in the time period between January 1996 and March 2004. The values of the seasonal component are expressed as the percentage of the respective monetary aggregate's value. In the Charts, 12 curves (in orange) show the development of the respective month's seasonal factor since 1996; 12 horizontal line segments (in blue) correspond to the eight-year average value of the respective month's seasonal factor; the horizontal line segments (in violet, at the level of 100%) reflect the situation with no seasonal fluctuations observed in the time series under review, i.e. the seasonal component of the time series equals 0. Values of the seasonal factor exceeding 100% indicate a seasonal increase in the respective month, whereas values of the seasonal factor lower than 100% imply a seasonal decline. The scope of the seasonal factor is determined by the deviation of the horizontal line segments from the level of 100%. The range of 12 curve fluctuations determines the stability of the seasonal factor.

Chart 27

M1: SCOPE AND STABILITY OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT
(January 1996–March 2004; %)

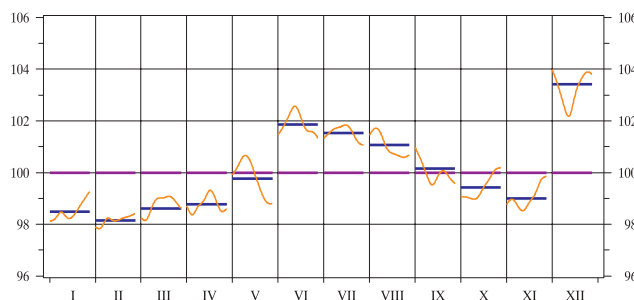

Chart 28

**M2D: SCOPE AND STABILITY
OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT**
(January 1996–March 2004; %)

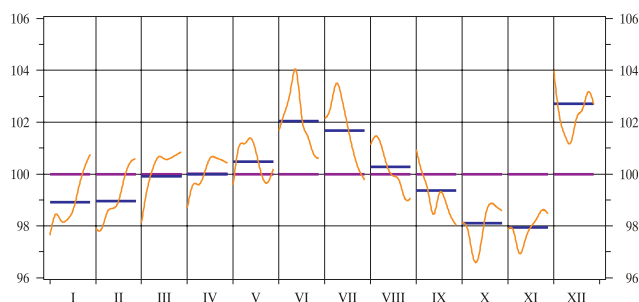
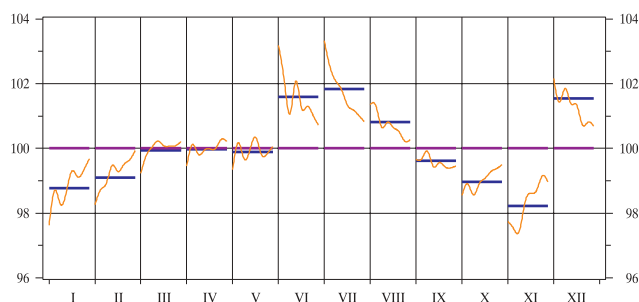

Chart 29

**M2X: SCOPE AND STABILITY
OF THE SEASONAL FACTORS' IMPACT**
(January 1996–March 2004; %)

INTEREST RATES

Methodology for Interest Rate Statistics

In January 2004, the Bank of Latvia introduced new methodology for interest rate statistics (see the Bank of Latvia Web site for "Regulation for Compiling Interest Rate Reports of Credit Institutions" approved by the Bank of Latvia's Board of Governor's Resolution No. 102/3 of 15 May 2003). Using this methodology, banks, branches of foreign banks and credit unions registered in the Republic of Latvia have to provide information on interest rates on deposits and loans applied in transactions with domestic enterprises and private persons. The previously applied interest rate statistics methodology was effective since May 1997. With the banking sector developing, banks introducing new and improving the existing services as well as Latvia preparing to become a member state of the Economic and Monetary Union (EMU), a need for a more detailed interest rate statistics methodology, harmonised with that of the ECB appeared. Introduction of the new methodology enabled harmonisation of the interest rate statistics with the ECB requirements laid down in Regulation ECB/2001/18 concerning statistics on interest rates applied by monetary financial institutions to deposits and loans vis-à-vis households and non-financial corporations.

In comparison with the previously applied methodology, several significant innovations and improvements have been introduced with the new interest rate statistics methodology. Up to the end of 2003, data on agreed weighted average interest rates on transactions were collected, whereas the new interest statistics report on the weighted average annualised agreed rates and effective rates. At the same time, the range of counterparties has been made more specific, maturity profile of interest rates has been changed and interest rates are reported on a wider range of financial instruments. An important innovation is that annual percentage rate of change is also calculated on loans granted to private persons for house purchase and consumer credit. Previously interest rate statistics were collected on new business only, whereas in accordance with the new methodology the Bank of Latvia collects data on outstanding amounts as well. Moreover, the concept of

new business has been changed and is now based on the new agreements concluded within the reporting period.

The new interest rate statistics provide considerably wider information on macro-economic development and structural changes; nevertheless, the new statistical information does not directly compare with the one published previously, as the methodology for preparing it has changed considerably (see Box 2).

Box 2

Counterparties

The new interest rate statistics methodology changes the range of counterparties to enterprises – economic entities producing goods or providing non-financial services with the aim of earning profit or any other form of yield and private persons – natural persons or groups of natural persons (households), persons engaged in individual entrepreneurship, non-profit institutions servicing private persons. The previous interest rate statistics, in addition to non-financial corporations and private persons, included also transactions with financial intermediaries, insurance companies and pension funds.

Calculating Interest Rates

When preparing the new interest rate statistics, credit institutions use annualised agreed rates (AAR) or narrowly defined effective rates (NDER) and annual percentage rate of change (APRC).

Credit institutions have to select the calculation of the AAR or the NDER based on the terms and conditions of the agreement. The NDER can be calculated on any deposit or loan. Credit institutions can also apply the AAR calculation, provided that:

- interest capitalisation is at regular intervals and coincides with the repayment schedule of the principal;
- interest capitalisation is at regular intervals and interest payments are more frequent than repayments of the principal.

Credit institutions apply the NDER only, provided that:

- interest payments are at irregular intervals or are less frequent than repayments of the principal;
- interest payments are made once a quarter, but repayments of the principal occur at irregular intervals.

Table below shows the options for selecting the AAR and the NDER calculation method.

		Frequency of interest payments		
		Monthly	Quarterly	Annually
Frequency of repayment of principal	Monthly	AAR/NDER	NDER	NDER
	Quarterly	AAR/NDER	AAR/NDER	NDER
	Annually	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER
	Irregular	AAR/NDER	NDER	–
	End of transaction	AAR/NDER	AAR/NDER	AAR/NDER

The AAR and the NDER coincide with the annual rate stipulated in the agreement only in cases where the number of interest rate capitalisation periods coincides with the frequency of principal repayments, those periods occur once in a year and at regular intervals.

Dependence of the AAR on the number of interest rate capitalisation periods per annum has been shown in the example below, assuming that the nominal interest rate laid down in the agreement between the bank and the customer is 10%.

Interest rate capitalisation (times per annum)	0.25	0.5	0.75	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
AAR (%)	8.8	9.5	9.8	10.0	10.3	10.3	10.4	10.4	10.4	10.4	10.4	10.5	10.5	10.5	10.5

As interest rates on bank loans are mostly capitalised more often than once a year, the AAR is generally higher than the annual nominal interest rate established in the agreement.

For new loans granted to private persons for house purchase the APRC is calculated as well, which is an effective rate and includes total credit costs of the consumer (customer). The total credit costs include the interest rate component and the component of other related charges, e.g. credit administration

costs, document and certificate preparation fees, guarantee, credit insurance charges, commitment fees etc. All rates included in the interest rate statistics are weighted average interest rates.

Breakdown by Currency

In the new interest rate statistics, all currency positions are broken down by the national currency, euro, US dollar and other currencies. Previously foreign currencies were grouped into the OECD country currencies and other currencies. With the volume of new loans and deposits growing and their significance in the overall financial flows and economic development increasing and interest rates declining considerably, a separate analysis of interest rates and volumes of loans and deposits not only in the national currency but also in major foreign currencies (euro and the US dollar) has gained importance. In March, new loans granted to domestic enterprises and private persons in lats totalled 40.9%, whereas those granted in euro amounted to 22.4%, in US dollars to 33.9% and in other currencies to 2.8% of the total volume of such loans. 64.2% of deposits attracted from domestic enterprises and private persons were in lats, 15.0% in euro, 20.6% in the US dollars and 0.2% in other currencies. As the volume and outstanding amounts of transactions in other currencies is insignificant, no interest rate statistics for such transactions are published.

New Business

Interest rates are reported on new deposits with an agreed maturity of up to 1 year, 1–2 years and over 2 years, repos, demand deposits, deposits redeemable at notice up to 3 months and over 3 months. Thus, the new interest rate statistics provide wider information on the interest rates on long-term deposits as well as interest rates on various types of deposits. The interest rates on new business with demand deposits and deposits redeemable at notice and their outstanding amounts coincide.

Interest rates on new loans are reported, on the basis of the initial rate fixation period, for loans with a floating rate and with initial rate fixation of up to 1 year and over 1 year or up to 1 year, 1–5 years, 5–10 years and over 10 years. Overdraft interest rates are reported on loan balances. This breakdown differs from the previously used breakdown based on the initial maturity of the loan.

Interest rates are also reported on loans to private persons for house purchase, consumer credit and other loans to private persons. Before the end of 2003, such a breakdown was not applied in the interest rate statistics. In addition to the AAR or NDER, the APRC is reported for loans to private persons for house purchase and consumer credit.

New loans granted to enterprises are grouped, on the basis of their size, into loans of up to 200 000 euros, 200 001–1 000 000 euros or over 1 000 000 euros. This will enable an assessment of loan availability to various size enterprises.

Outstanding Amounts

Statistics regarding interest rates on outstanding amounts are collected from January 1, 2004. Interest rates on outstanding amounts are calculated for demand deposits, deposits with agreed maturity of up to 1 year, 1–2 years and over 2 years, deposits redeemable at notice up to 3 months and over 3 months and repos. The interest rates on outstanding amounts of demand deposits and deposits redeemable at notice and new business coincide.

Interest rates on outstanding loans are reported on the basis of the initial maturity (up to 1 year, 1–5 years and over 5 years). Interest rates are also reported on loans to private persons for house purchase, consumer credit and other credit to private persons. When reporting the interest rates on consumer credit and other credit to private persons with the maturity of up to 1 year and loans to enterprises with the maturity of up to 1 year, interest rates on overdraft are included.

Interest Rate Characteristics

As the previous interest rate statistics in addition to non-financial corporations and private persons included also transactions with financial intermediaries, insurance companies and pension funds to which banks usually apply a lower risk premium, the interest rates applied to them were also lower. Thus, the change of

the counterparty definition from January 1, 2004 increases the average interest rates on loans and reduces the volume of transactions performed.

In the first quarter, the majority of new loans to domestic private persons (90.1%) were with a floating interest rate and initial interest rate fixation period of up to 1 year, while for domestic enterprises this share was even higher (91.9%). The floating and short-term interest rate group is therefore the most representative and provides the most accurate insight in monetary policy transmission and lending developments. In the first quarter, the interest rates on loans issued in lats to private persons for house purchases within this interest rate category were 8.2% and those issued in euro 5.2%–6.1%, whereas the lowest rates on such loans were recorded for loans made in the US dollars (4.9%–5.7%). Interest rates on consumer credit in lats were higher (11.1%–12.7%), whereas the interest rates on other loans issued to private persons in lats were lower (3.8%–5.0%) than on loans issued in lats for house purchases. Interest rates on loans with the initial interest rate fixation period over 1 year were generally somewhat higher. Interest rates on lats overdraft were 18.9%–20.1% in the first quarter.

As before, the majority of deposits with an agreed maturity made by domestic enterprises and private persons fall within the category of up to 1 year (87.3% of deposits to private persons and even 99.6% of enterprise deposits in the first quarter). As in the case of loans, short-term interest rates are thus more representative of deposits. In the first quarter, interest rates on deposits attracted from domestic enterprises and private persons in lats within this category fluctuated from 2.5% to 3.3%, in euro from 1.8% to 2.0%, and in US dollars from 1.0% to 1.2%.

At the end of March, the interest rate on outstanding amounts of deposits received from domestic enterprises and private persons in lats was 4.3%, whereas the interest rate on outstanding amounts of loans to enterprises was 7.6%, while that on outstanding amounts of loans granted to private persons was higher (9.0%).

SECURITIES AND FOREIGN EXCHANGE MARKET

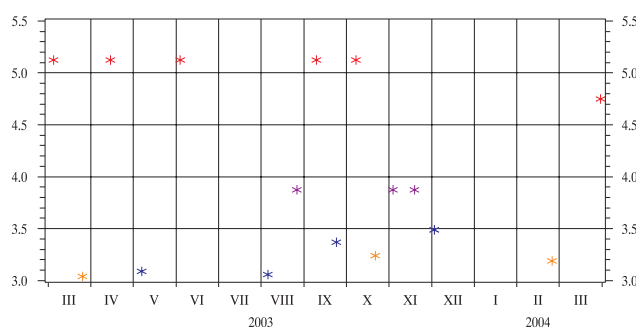
At the end of March, the Latvian Government launched a 10-year-maturity eurobond issue in the amount of 400 million euro. The demand for eurobonds three times exceeded the supply, and the fixed average yield was quite low (4.288%; 44 basis points above the German bonds of the same maturity). The successful placement of eurobonds lessened the Treasury's need to borrow on the domestic market. In the first quarter, the Treasury held one auction of 6-month Treasury bills and one auction of 10-year Treasury bonds. The amount supplied at the Treasury bill auction was 4.0 million lats (in the fourth quarter, the Treasury bills were supplied in the amount of 14.4 million lats), but the demand was 2.5 times higher and the entire supply was therefore sold. At 3.19%, the average discount rate was by 5 basis points lower than that of the 6-month Treasury bills at the previous auction held in October 2003. The amount of the Treasury bonds supplied at the auction was 12.0 million lats, whereas the demand reached 28.1 million lats. Since this auction was held after the auction of the eurobonds, however, the Government was unwilling to accept the higher bid rates of the banks and the Treasury bonds were sold in the amount of 5.5 million lats only with the average yield of 4.86%, 24 basis points lower than that of the auction held in October 2003 (see Chart 30). The stock of government securities outstanding increased by 1.8% (to 382.4 million lats).

The structure of the holders remaining unchanged throughout the first quarter, Latvian banks (with 46.1%) and the Bank of Latvia (with 32.5%) were the major holders of the government securities at the end of the quarter.

Chart 30

**WEIGHTED AVERAGE DISCOUNT RATES
AND FIXED INCOME RATES OF
GOVERNMENT SECURITIES
SOLD AT AUCTIONS
(%)**

- * 6-month bills
- * 12-month bills
- * 3-year bonds
- * 10-year bonds

The bid and ask rates quoted for the 10-year Treasury bonds on the Riga Stock Exchange (RSE) declined. At the end of December 2003, the rates were 5.10% and 5.05%, respectively, whereas at the end of March 2004, they were 5.00% and 4.90%. The bid and ask rates dropped on the secondary market due to the average yield at the 10-year Treasury bond auction, which was lower than that of the previous Treasury bond auction of the same maturity, and to the sound liquidity on the money market. The yield on the government securities with 1-year maturity increased on the secondary market due to the rise in the Bank of Latvia's refinancing rate. The bid and ask rates quoted for the 10-year bonds of the state JSC *Latvijas Hipotēku un zemes banka* remained unchanged (5.90% and 5.35%, respectively).

On the RSE, the turnover of the government debt securities and private debt securities almost doubled (to 29.2 million lats and 5.6 million lats, respectively). Transactions with the 10-year government bonds accounted for the highest amount (16.0 million lats). Of the private fixed interest securities, the JSC *Latvijas Unibanka* bonds recorded the highest turnover.

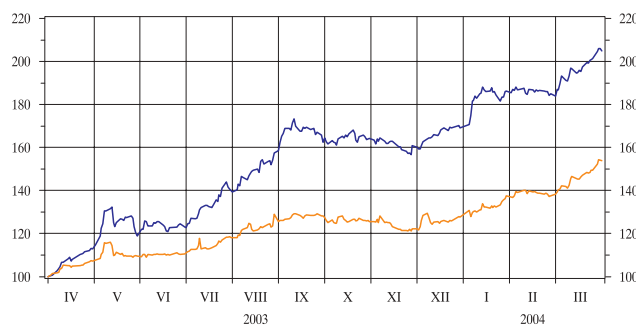
At the end of the first quarter, the stock of outstanding corporate debt securities denominated in lats (102.6 million lats) and registered with the Latvian Central Depository was only by 0.8 million lats higher than at the end of December 2003. New 6-month Treasury bills of the Latvia Branch of *Nordea Bank Finland Plc* were issued in the amount of 2.7 million lats with the average yield of 3.765% (the coupon rate 3.5%). In March, these bills were listed on the RSE official list of the debt securities, as well as on the Bank of Latvia's list of securities used in monetary transactions. One issue of short-term deposit certificates of the JSC *Latvijas Unibanka* was redeemed.

The RSE capitalisation index Dow Jones Riga Stock Exchange (DJRSE) increased by 20.7% (to 275.7 points). The turnover on the stock market was 3.5 times lower quarter-on-quarter (9.5 million lats). The decline in the turnover resulted partly from a sustained substantial increase in the stock prices. Investors became more cautious due to the increasing risk that some stock owners might be willing to fix profits, thereby causing a decline in stock prices (see Chart 31 for the changes in the RSE indices during the last 12 months). A rise in the stock prices was driven

Chart 31

**THE RIGA STOCK EXCHANGE
CAPITALISATION INDEX DJRSE AND
PRICE INDEX RICI
(April 1, 2003 = 100)**

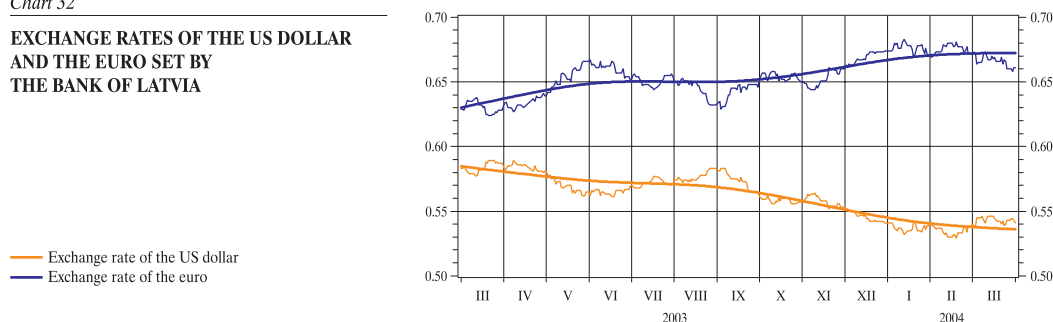
- DJRSE
- RICI

also by Latvia's anticipated accession to the EU, good financial results and announced future plans of some enterprises.

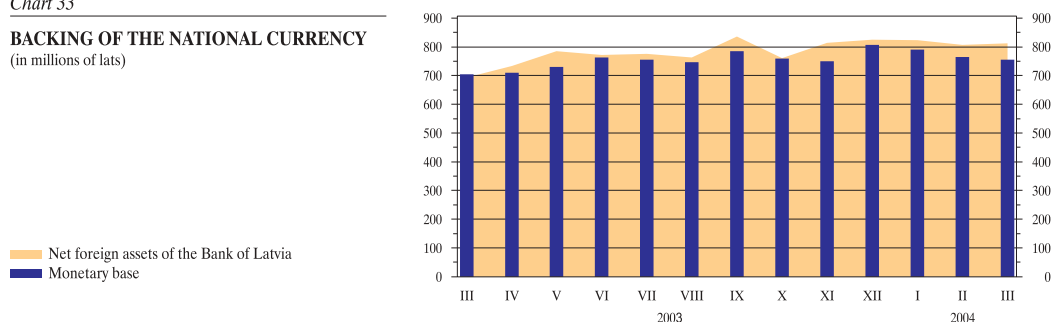
In the first quarter, the US dollar appreciated against the lats by 0.4% (to 0.543; see Chart 32). The British pound sterling and the Japanese yen recorded the highest appreciation (by 2.9% and 1.6%, respectively), whereas the euro depreciated by 1.9%.

Chart 32

EXCHANGE RATES OF THE US DOLLAR AND THE EURO SET BY THE BANK OF LATVIA

The bank demand for lats remaining high, the exchange rates of the euro and the US dollar against the lats were close to the lower limit of the Bank of Latvia's intervention band, and the Bank purchased net foreign currency in the amount of 22.4 million lats. The backing of the issued national currency with the Bank of Latvia's net foreign assets exceeded 100% (see Chart 33).

Chart 33

BACKING OF THE NATIONAL CURRENCY (in millions of lats)

In the first quarter, the amount of banks' foreign exchange transactions was by 5.2% higher quarter-on-quarter, similar to the average turnover in 2003. The share of cash transactions slightly diminished, whereas the share of non-cash transactions grew by 93.3%. The share of the US dollar was 70.6%, posting a slight rise quarter-on-quarter, whereas that of the euro was 24.6%.

The amount of foreign exchange transactions continued to grow. The turnover of all types of transactions increased by 50.1% quarter-on-quarter, whereas the transactions' growth reached 97.1%, comparable to the average quarterly turnover in 2003. No major changes were reported in the structure of transactions in the first quarter. Most transactions were conducted with non-resident credit institutions (49.0%) and non-resident non-banks (43.4%). The transactions by type also reported no substantial changes: spot transactions still accounted for the greatest share (69.6%) and the share of currency swaps also reported a gradual increase (29.4%; 27.0% in the corresponding period of the preceding year).

BANKING SECTOR

At the end of the first quarter, 22 banks, the Latvia Branch of *Nordea Bank Finland Plc* and 29 credit unions were registered in the Republic of Latvia.

At the end of March, the total paid-up share capital of the banking sector was 317.6 million lats (2.9% more than at the end of December 2003). The share of foreign investment in the paid-up share capital of the banking sector grew by 2.4 percentage points (to 51.3%).

All major performance indicators of credit institutions continued to grow in the first quarter, including assets (excluding trust assets) by 5.8% (to 6 050.6 million lats), loans (including transit credits) by 9.8% (to 3 298.2 million lats) and deposits by 6.6% (to 3 978.2 million lats). In the first quarter, the unaudited profit of the credit institutions' sector was 24.7 million lats (a 70.3% year-on-year rise). Credit institutions' capital and reserves increased by 16.0 million lats and reached 498.9 million lats at the end of the period.

Banks' profitability indicators also recorded an increase. In March, the return on equity (ROE) was 20.0%, whereas banks' return on assets (ROA) was 1.7% (16.7% and 1.4% in December 2003, respectively). The capital adequacy reached 12.5% (11.7% at the end of 2003).

In the first quarter, the major sources of banks' income, whose share in total income was almost unchanged, were interest income from loans to non-banks (41.4%) and commissions (24.8%). The share of income from trading with financial instruments declined (to 8.7%).

Although lending increased, the quality of loans recorded no substantial changes in the first quarter. The share of standard loans in the total credit portfolio was 97.7%; that of the non-performing loans was 1.5%.

The share of specific provisions for loans to non-banks in the total of such loans recorded no substantial change and accounted for 1.3% (1.2% at the end of 2003). At the end of the first quarter, specific provisions for loans to non-banks covered 86.9% of the non-performing loans.

LATVIA'S PAYMENT STATISTICS

In 2003, as in previous years, payment services in Latvia were rendered both by banks and the Bank of Latvia (hereinafter, the banking system), as well as by the non-profit organisation state JSC *Latvijas Pasts* (hereinafter, *Latvijas Pasts*). Several commercial companies, primarily fuel filling stations, continued to issue single purpose retail cards and service payments made with these cards.

The number of customer accounts opened with the banks and the value of the available deposits recorded an increase. The dynamic pickup in the non-cash payment instruments indicated an increasingly intensive use of state-of-the-art payment instruments in the non-bank sector. Payments with bank and retail cards have become the second most widely used means of payment, exceeding postal payments, and *Latvijas Pasts*, unlike the preceding year, has processed most payments electronically.

Number of Non-Bank Accounts and Their Balances

In 2003, non-bank accounts were serviced by 23 banks, including one branch of a foreign bank, as well as by the Bank of Latvia and *Latvijas Pasts*. The total number of their branches increased by 9 in 2003; the banks opened 14 new branches, whereas *Latvijas Pasts* closed five post offices. The number of *Latvijas Pasts*' branches and offices still comprised the most substantial share (61.2%) in the total number of institution branches in Latvia.

At the end of 2003, each resident of Latvia had one account on average: per 1 000 inhabitants, 949 settlement accounts were opened within the banking system and 41 accounts with *Latvijas Pasts*. The balance on non-bank accounts within the banking system amounted to 99.8% of total non-bank accounts, and the number of such accounts continued to rise, reaching a total of 2.2 million accounts with deposits in the amount of 2.5 billion lats. In 2003, the number of non-banks' accounts opened with *Latvijas Pasts* grew by 21.5%, whereas their deposits increased by 90.5% and amounted to 4.0 million lats at the end of the year. In 2003, an overdraft reported rapid growth (by 57.5%; to 121.6 million lats), however, it accounted for only 4.6% of the total cash balance on the customers' accounts.

Payment Instruments

In 2003, the development of the payment instrument market remained dynamic: the volume of transactions rose by 12.4% (to 169.5 million; see Chart 34), whereas their value grew by 50.1% (to 514.7 billion lats; see Chart 35). An average of 72.9 payments was processed per inhabitant during the year, including cash deposit and withdrawal operations. In 2003, as in previous years, the rise in both volume and value of the payment instruments was primarily determined by the pickup in the number of the payment instruments used in the banking system and the value of the transactions performed (by 18.8% and 50.2%, respectively).

Chart 34

VOLUME OF PAYMENT INSTRUMENTS (in millions)

1 In lats
2 In foreign currencies

■ Banking system's non-cash payment instruments
■ Banking system's cash deposits and withdrawals
■ *Latvijas Pasts*' non-cash payment instruments and payments with retail payment cards
■ *Latvijas Pasts*' cash deposits and withdrawals

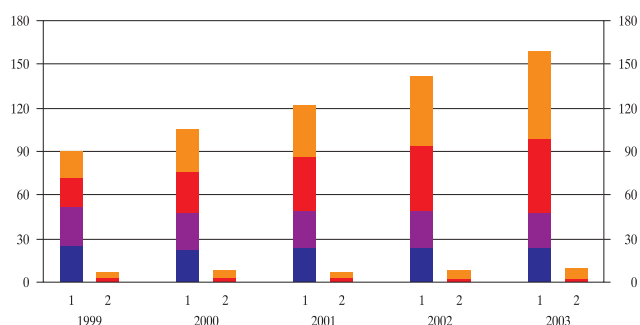
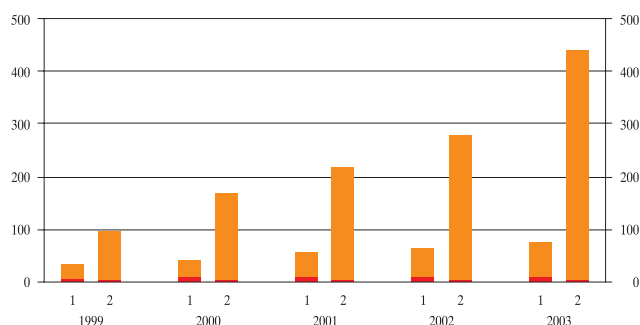

Chart 35

VALUE OF PAYMENT INSTRUMENTS (in billions of lats)

1 In lats
2 In foreign currency

■ Banking system's non-cash payment instruments
■ Banking system's cash deposits and withdrawals

In 2003, 94.1% (159.4 million) of the entire volume of the transactions performed were in lats, whereas 85.1% (437.8 billion lats) of the total value were made in foreign currencies.

In 2003, the use of all types of non-cash payment instruments, except postal payments and cheques, posted an increase. Altogether 93.2 million non-cash payments with the total value of 499.3 billion lats were made (see Charts 36 and 37).

The credit transfers performed in the banking system determined the overall pickup in non-cash payment instruments. In 2003, they constituted 50.9% of the total volume of non-cash payment instruments and 99.8% of their value. Their volume

Chart 36

VOLUME OF MAJOR NON-CASH PAYMENT INSTRUMENTS

(in millions)

■ Banking system's credit transfers
■ Payments with cards
■ *Latvijas Pasts*' credit transfers (postal payments)

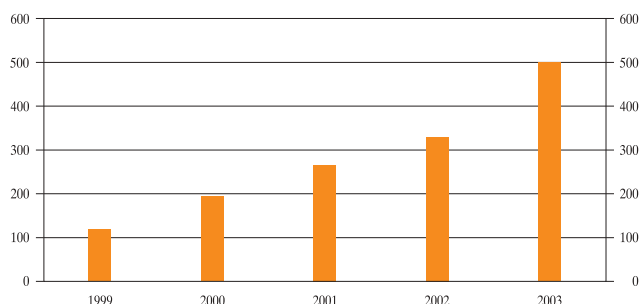

Chart 37

VALUE OF NON-CASH PAYMENT INSTRUMENTS¹

(in billions of lats)

■ Banking system's credit transfers
¹ In 1999–2003, banking system's credit transfers accounted for more than 99% of the total value.

and value during the year grew by 16.0% (to 47.4 million) and 51.6% (to 498.3 billion lats), respectively.

The rise in the volume of credit transfers mostly resulted from the increased volume of payments made via Internet banking (by 98.6%; to 7.3 million). In 2003, the volume of Internet banking payments was already close to the volume of electronic banking services and even exceeded it, by 8.3 billion lats, in terms of value.

In 2003, the volume of payments made with bank and retail cards grew very substantially, exceeding the volume of payments made through *Latvijas Pasts*, up till then the second most widely used payment instrument after the banking system's credit transfers. 23.6 million payments, or 25.4% of the entire non-cash payments, were made with payment cards. In 2003, however, the total value of payments made with cards was relatively small, and their share in the value of the payment instruments accounted for only 0.1%.

Payments with bank payment cards constituted 86.2% (20.4 million) of the total volume and 83.6% (319.5 million lats) of the total value of the payments with cards; payments with single purpose retail cards accounted for 13.8% (3.3 million) and 16.4% (62.8 million lats), respectively. The average value of one transaction made with a payment card was 15.70 lats (a year-on-year decrease of 8.2%) in 2003, indicating that the population increasingly used bank payment cards for minor daily purchases.

21.7 million or 23.3% of total non-cash payments were made via *Latvijas Pasts*, and their total value was 543.3 million lats. In 2003, *Latvijas Pasts* switched to electronic settlements. While in 2002, only 1.6% of postal payments were made electronically, in 2003, electronic payments accounted for 66.3% (or 14.4 million) of the total. In 2003, only the pension and benefit payments of the State Social Security Agency in the regions of Latvia were processed in the form of a paper document. The total volume of postal payments slightly declined in 2003 (by 1.3%, to 21.7 million). As the value of payments made by cards, that of postal payments accounted for only 0.1% of the non-cash payment instrument total.

As in previous years, a significant number of cash deposits and withdrawals were made within the banking system and via *Latvijas Pasts*: 76.3 million transactions with the total value of 15.4 billion lats (see Charts 38 and 39). The share of cash deposits and withdrawals in the total volume and value of the payment instruments posted a decrease in 2003 and accounted for 45.0% and 3.0% of the total volume and value, respectively.

Chart 38

VOLUME OF CASH DEPOSITS AND WITHDRAWALS

(in millions)

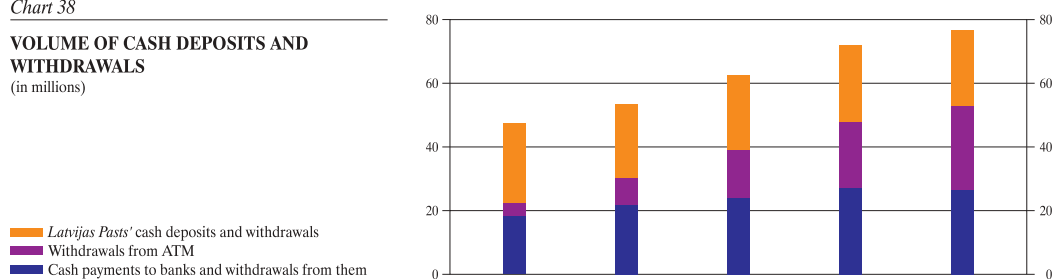
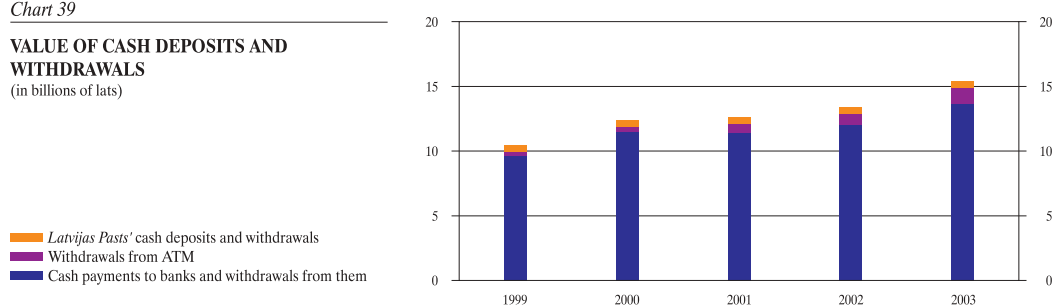

Chart 39

VALUE OF CASH DEPOSITS AND WITHDRAWALS

(in billions of lats)

In 2003, the majority of cash deposits and withdrawals (35.0% of the volume and 88.6% of the value) were made to the banks and from them. Whereas, cash withdrawals from ATMs however, reported the most rapid increase in terms of both volume and value (26.4% and 38.9%, respectively). Of all cash withdrawal and deposit operations, 34.1% was made via ATMs, circumstantial evidence that payment cards were becoming increasingly popular in Latvia.

Bank and Retail Payment Cards, Automated Teller Machines and Points of Sale and Their Networks

In 2003, payment cards were issued in Latvia by banks and commercial companies, and their number increased by 17.4%, reaching 1.3 million. Compared with 2002, the number of payment cards issued by the banks rose by 15.1%, whereas that of single purpose retail cards grew by 48.6%. As before, the majority of payment cards (91.5%) were still issued by banks.

Of all payment cards in circulation, 91.3% were debit cards and debit cards with an overdraft facility (a total of 1.2 million) and only 4.8% were credit cards. Debit cards and debit cards with an overdraft facility accounted for 95.1% of the total number of bank payment cards (1.1 million). At the end of 2003, the number of retail debit cards and credit cards was approximately the same: 50.1% (54.4 thousand) and 49.9% (54.1 thousand), respectively.

In 2003, the number of ATMs and POSs grew by 3.1% (to 868) and 23.3% (to 10.3 thousand), respectively. At the end of the year, the limited liability company *Banku servisa centrs* and four banks operated the ATM and POS networks in Latvia. The retail cards were serviced using the POS at the respective fuel filling stations.

HIGHLIGHTS OF RESOLUTIONS AND REGULATIONS ADOPTED IN PURSUIT OF THE BANK OF LATVIA'S MAIN TASKS (FIRST QUARTER OF 2004)

January 15

The Board of Governors of the Bank of Latvia approved the "Regulation for Compiling the 'Report on Adjustments in Respect of Write-offs/ Write-downs of Loans and Price Revaluations of Securities' " (in effect as of June 1, 2004).

March 11

The Board of Governors of the Bank of Latvia passed a resolution "On Interest Rates", increasing the refinancing rate by 0.5 percentage point, to 3.5% per annum.

The Board of Governors of the Bank of Latvia approved the "Regulation for Calculating and Maintaining the Bank Minimum Reserve Requirement" (in effect as of May 24, 2004).

The Board of Governors of the Bank of Latvia amended the Resolution No. 76/8 of the Board of Governors of the Bank of Latvia "On Adopting a New Version of the 'Regulation for Compiling Information on External Payments of Non-Banks' " of July 13, 2000 (in effect as of May 1, 2004).

**STATISTISKĀ INFORMĀCIJA
STATISTICS**

TABULU SARAKSTS
LIST OF TABLES

1.	Monetārie rādītāji un procentu likmes Monetary Indicators and Interest Rates	72
2.ab	Reālā sektora rādītāji Real Sector Indicators	73
3.	Latvijas banku sistēmas naudas pārskats Monetary Survey	75
4.	Latvijas banku sistēmas likviditāte Liquidity of the Banking System	76
5.	M2X struktūra Structure of M2X	77
6.	Latvijas Bankas aktīvi un pasīvi The Bank of Latvia's Assets and Liabilities	78
7.	Latvijas Bankas naudas pārskats Monetary Base	79
8.	Latvijas Bankas likviditāte The Bank of Latvia's Liquidity	79
9.ab	Kredītiestāžu kopsavilkuma bilance Consolidated Balance Sheet of Credit Institutions	80
10.ab	Kredītiestāžu ārzemju aktīvi un ārzemju pasīvi Foreign Assets and Liabilities of Credit Institutions	82
11.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi bankās Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	84
12.	Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma un termiņnoguldījumi bankās Demand and Time Deposits of Domestic Enterprises and Private Persons	85
13.	Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	86
14.	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu termiņstruktūra Maturity Profile of Loans to Domestic Enterprises and Private Persons	87
15.	Uzņēmumiem izsniegto kredītu atlikumi tautsaimniecībā Loans to Enterprises in the National Economy	88
16.a	Iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Enterprises and Private Persons	89
16.b	Iekšzemes privātpersonām izsniegto kredītu veidi Lending to Domestic Private Persons	89
17.a	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām latos Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons in Lats	90
17.b	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām eiro Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons in Euro	92
17.c	Vidējās svērtās procentu likmes banku darījumos ar iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ASV dolāros Weighted Average Interest Rates Charged by Banks in Transactions with Domestic Enterprises and Private Persons in US Dollars	94
18.	Starpbanku tirgū izsniegtie kredīti un kredīti ārvalstu kredītiestādēm Lending in the Interbank Market and Loans to Foreign Credit Institutions	96
19.a	Kredītu procentu likmes starpbanku tirgū Interest Rates in the Interbank Market	97
19.b	Latvijas Bankas noteiktās procentu likmes Interest Rates Set by the Bank of Latvia	97

19.c	Latvijas Bankas organizētajās <i>repo</i> un īstermiņa valūtas mijmaiņas darījumu izsolēs noteiktās procentu likmes Interest Rates in Bank of Latvia Tenders of Repurchase Agreements and Short-Term Currency Swap Contracts	97
20.	Galvenie ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas darījumi (veidu un dalībnieku dalījumā) Principal Foreign Exchange Transactions in the Banking Sector (by type and counterparty)	98
21.	Ārvalstu valūtu pirkšana un pārdošana Foreign Exchange Transactions	99
22.	Latvijas Bankas noteiktie ārvalstu valūtu kursi (vidēji mēnesī) Monthly Averages of the Exchange Rates Set by the Bank of Latvia	99
23.	Vidējie svērtie ārvalstu valūtu skaidrās naudas maiņas kursi Weighted Average Exchange Rates (excluding non-cash items)	100
24.	Lata reālā efektīvā kursa indekss Index of the Real Effective Exchange Rate of the Lats	100
25.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru struktūra Structure of Government Securities	101
26.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru emisija Issue of Government Securities	102
27.	Valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru izsoļu rezultāti Auctions of Government Securities	103
28.	Latvijas Bankas veiktie darījumi valsts iekšējā aizņēmuma vērtspapīru otrreizējā tirgū The Bank of Latvia's Transactions in the Secondary Market for Government Securities	103
29.	Iekšzemes kopprodukta dinamika Dynamics of Gross Domestic Product	103
30.	Strādājošo mēneša vidējās bruto darba samaksas, patēriņa cenu indeksa un bezdarba līmeņa pārmaiņas Changes in the Average Monthly Gross Wages, the Consumer Price Index and Unemployment	104
31.	Latvijas ārējās tirdzniecības bilance Latvian Foreign Trade Balance	104
32.	Svarīgākās preces Latvijas eksportā Main Export Goods of Latvia	105
33.	Svarīgākās preces Latvijas importā Main Import Goods of Latvia	106
34.	Partnervalstis Latvijas ārējā tirdzniecībā Latvian Foreign Trade Partners	107
35.	Norēķiniem izmantojamo nebanku kontu skaits un to atlikumi (institūciju dalījumā) Non-Bank Accounts (institutional framework)	108
36.	Latvijā lietotie maksāšanas līdzekļi (skaits) Payment Instruments in Latvia (volume)	109
37.	Latvijā lietotie maksāšanas līdzekļi (apjoms) Payment Instruments in Latvia (value)	110
38.	Banku un mazumtirdzniecības karšu, bankomātu un norēķinu karšu pieņemšanas vietu un tīklu skaits Number of Bank and Retailer Cards, ATMs and POSs, ATM and POS networks	111

1. MONETĀRIE RĀDĪTĀJI UN PROCENTU LIKMES
MONETARY INDICATORS AND INTEREST RATES

	2002		2003								2004				
			1. cet. Q1		2. cet. Q2		3. cet. Q3		4. cet. Q4		1. cet. Q1				
M1 ¹	21.2	16.2	19.2	17.0	18.4	16.2	19.2								
M2D ¹	24.3	23.4	22.1	22.5	22.5	23.4	26.7								
M2X ¹	21.0	21.1	16.3	17.2	19.1	21.1	22.7								
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	36.5	37.5	38.2	41.5	40.5	37.5	40.1								
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	25.1	25.4	17.8	18.4	22.1	25.4	28.0								
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	4.4	3.8	3.8	3.7	3.8	4.0	4.2								
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	5.5 ³	5.1 ⁴	5.1 ⁴	4.9 ⁴	5.2 ⁴	5.1 ⁴	4.9 ⁴								
DJRSE ²	173.9	200.8	167.7	193.7	217.2	224.0	248.6								
	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M1 ¹	18.0	17.7	19.2	17.2	19.3	17.0	19.3	20.1	18.4	18.0	18.8	16.2	20.1	18.9	19.2
M2D ¹	22.7	23.7	22.1	22.1	24.7	22.5	23.2	23.8	22.5	22.5	23.0	23.4	26.3	25.0	26.7
M2X ¹	19.3	18.9	16.3	17.2	19.3	17.2	20.6	19.3	19.1	20.5	20.3	21.1	23.7	24.1	22.7
Kredīti iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām ¹ Loans to domestic enterprises and private persons ¹	36.4	38.3	38.2	39.4	40.7	41.5	42.3	43.1	40.5	37.9	37.6	37.5	38.9	39.1	40.1
Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi ¹ Deposits of domestic enterprises and private persons ¹	21.8	20.9	17.8	18.0	20.6	18.4	23.0	21.4	22.1	24.3	24.4	25.4	28.7	29.6	28.0
RIGIBOR kredītiem ar 3 mēnešu termiņu ² RIGIBOR (3-month loans) ²	3.8	3.8	3.7	3.7	3.7	3.8	3.8	3.8	3.8	3.8	4.0	4.2	4.2	4.2	4.3
Valsts obligāciju vidējā peļņas likme Average yield on Treasury bonds	4.7 ³	5.2 ⁴	5.0 ⁴	5.0 ⁴	–	4.9 ⁴	–	4.0 ⁵	5.2 ⁴	5.1 ⁴	4.1 ⁵	–	–	–	4.9 ⁴
DJRSE ²	161.1	168.5	174.0	186.0	198.1	197.0	204.9	218.8	228.5	225.5	221.3	224.7	236.6	247.8	260.6

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%).

¹ Year-on-year changes (%).

² Vidēji periodā.

² Average of the period.

³ 5 gadu obligācijas.

³ 5-year bonds.

⁴ 10 gadu obligācijas.

⁴ 10-year bonds.

⁵ 3 gadu obligācijas.

⁵ 3-year bonds.

2.a REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2002	2003				2004		
		1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1		
Rūpniecības produkcija Industrial output								
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	1 986.0	2 235.6	528.3	545.2	550.7	611.5	641.3	
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	5.8	6.5	8.7	5.9	7.8	4.2	9.2	
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	1.0	3.2	1.5	1.2	-0.1	1.3	2.9	
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports								
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	52 157	54 755	13 504	15 408	13 625	12 217	14 640	
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-8.4	5.0	-5.6	9.5	15.5	1.9	8.4	
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)								
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) ² Turnover (at current prices; in millions of lats) ²	2 025.4	2 353.9	499.9	570.0	618.3	665.6	590.3	
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) ² Increase/decrease ¹ (at constant prices; %) ²	15.3	12.1	12.6	14.7	12.3	12.5	13.8	
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	8.5	8.6	8.9	8.6	8.5	8.6	9.2	
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālā bilance Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget								
Pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit (in millions of lats)	-131.1	-103.2	13.9	-14.1	9.4	-112.4	38.7	
Attiecība pret iekšzemes kopproduktu (%) Ratio to GDP (%)	2.5	1.8	1.1	1.0	0.6	6.9	x	

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

2.b REĀLĀ SEKTORA RĀDĪTĀJI
REAL SECTOR INDICATORS

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Rūpniecības produkcija Industrial output															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) Volume (at current prices; in millions of lats)	177.0	169.7	181.6	184.1	184.2	176.9	183.8	174.9	191.9	210.5	197.0	203.9	203.1	206.1	232.0
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) Increase/decrease ¹ (at constant prices; %)	7.0	10.0	9.0	7.1	4.9	5.5	8.8	3.8	10.8	4.7	1.0	6.9	4.2	8.5	14.8
Ražotāju cenu pārmaiņas (salīdzinājumā ar iepriekšējo periodu; %) Producer prices (increase/decrease compared with the previous period; %)	0.9	0.6 ²	0.6	0.1	0.1	1.3	-0.7 ²	-0.7	0.3	1.1	0.4	0	1.7	1.1	0.8
Ostās saņemtās un no tām nosūtītās kravas Cargoes loaded and unloaded at ports															
Apjoms (tūkst. t) Turnover (in thousands of tons)	4 310	4 522	4 672	4 944	5 562	4 903	5 051	4 312	4 263	3 781	4 072	4 364	4 678	4 511	5 450
Apjoma pārmaiņas ¹ (%) Increase/decrease ¹ (%)	-6.5	9.5	-16.0	-7.1	22.3	16.6	24.9	11.5	9.7	-4.0	5.4	4.4	8.5	-0.2	16.7
Mazumtirdzniecības apgrozījums (bez tirgus apgrozījuma) Retail trade turnover (excluding retail trade at market-places)															
Apjoms (faktiskajās cenās; milj. latu) ² Turnover (at current prices; in millions of lats) ²	160.3	160.7	178.9	179.1	196.7	194.3	210.9	204.5	202.9	219.3	198.5	247.9	185.0	186.6	218.7
Apjoma pārmaiņas ¹ (salīdzināmajās cenās; %) ² Increase/decrease ¹ (at constant prices; %) ²	11.4	16.2	10.7	8.8	10.6	13.8	14.4	8.4	14.3	14.8	7.6	14.5	11.3	11.9	17.9
Bezdarba līmenis (%) Unemployment rate (%)	8.7	8.9	8.9	8.8	8.7	8.6	8.5	8.5	8.5	8.5	8.5	8.6	8.8	9.0	9.2
Valsts konsolidētā kopbudžeta fiskālais pārpalikums vai deficīts (milj. latu) Fiscal surplus/deficit in the general government consolidated budget (in millions of lats)	22.1	-7.4	-0.8	-11.5	8.0	-10.6	-2.1	13.0	-1.5	-4.9	-9.6	-97.9	30.6	-4.6	12.7

¹ Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu.

¹ Year-on-year basis.

² Dati precizēti.

² Data have been revised.

3. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY SURVEY

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi (iekšzemes) Demand deposits (domestic)				Termiņnoguldījumi (iekšzemes) Time deposits (domestic)				Kopā Total
			Privātpersonu	Privāt- uzņēmumu	Valsts uzņēmumu		Privātpersonu	Privāt- uzņēmumu	Valsts uzņēmumu	
			Private persons	Private enterprises	Public enterprises		Private persons	Private enterprises	Public enterprises	
2003										
I	528.3	744.3	358.4	343.1	42.8	575.2	390.1	148.5	36.6	1 847.8
II	531.9	748.8	369.4	338.2	41.2	598.4	398.8	154.2	45.4	1 879.1
III	531.0	779.5	384.1	350.1	45.3	603.4	398.1	158.8	46.5	1 914.0
IV	534.2	786.3	395.7	349.1	41.5	623.4	409.1	166.1	48.2	1 944.0
V	545.8	790.7	402.3	342.2	46.2	635.9	409.2	176.8	49.9	1 972.3
VI	551.1	837.6	426.4	365.6	45.6	617.2	413.8	149.6	53.8	2 005.9
VII	561.9	883.7	438.4	396.8	48.5	615.9	420.6	154.8	40.5	2 061.4
VIII	570.0	870.7	450.9	378.0	41.8	621.2	425.9	156.2	39.1	2 061.9
IX	560.3	885.6	448.5	389.8	47.3	621.9	430.5	160.3	31.1	2 067.8
X	567.5	918.4	465.3	409.2	43.9	648.6	437.9	168.0	42.7	2 134.5
XI	574.8	929.0	481.3	398.3	49.4	655.4	440.4	172.9	42.1	2 159.3
XII	601.1	941.7	486.5	407.9	47.3	716.0	461.3	197.3	57.4	2 258.7
2004										
I	587.5	942.6	483.7	411.5	47.4	755.0	468.6	226.6	59.8	2 285.1
II	587.1	970.7	495.8	430.0	44.9	774.6	476.5	234.1	64.0	2 332.4
III	578.4	984.0	513.4	427.5	43.1	786.7	478.9	235.2	72.6	2 349.0
	Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets							Kopā Total	
		Iekšzemes kredīti Domestic credit					Pārējie aktīvi (neto)			
		Valdībai (neto) Government (net)	Privātpersonām Private persons	Privāt- uzņēmumiem Private enterprises	Valsts uzņēmumiem Public enterprises	Other items (net)				
2003										
I	336.8	2 021.1	131.1	437.4	1 344.2	108.4	-510.1	1 511.0		1 847.8
II	307.6	2 097.2	145.6	460.1	1 385.2	106.3	-525.7	1 571.5		1 879.1
III	312.3	2 137.9	130.5	483.3	1 421.6	102.5	-536.3	1 601.6		1 914.0
IV	299.0	2 190.6	136.8	504.6	1 447.2	102.0	-545.7	1 644.9		1 944.0
V	281.6	2 236.9	126.1	529.3	1 480.5	101.0	-546.2	1 690.7		1 972.3
VI	297.4	2 297.2	124.4	558.3	1 514.0	100.5	-588.8	1 708.4		2 005.9
VII	242.0	2 378.0	130.6	592.6	1 555.0	99.8	-558.6	1 819.4		2 061.4
VIII	193.5	2 431.3	120.6	629.6	1 578.4	102.7	-562.9	1 868.4		2 061.9
IX	205.8	2 472.0	105.1	654.3	1 607.3	105.3	-610.1	1 861.9		2 067.8
X	194.6	2 537.2	117.1	687.1	1 638.2	94.8	-597.3	1 939.9		2 134.5
XI	138.6	2 638.3	140.3	716.1	1 686.7	95.2	-617.7	2 020.6		2 159.3
XII	75.4	2 822.0	250.2	761.6	1 722.8	87.4	-638.6	2 183.4		2 258.7
2004										
I	60.0	2 845.8	224.0	786.3	1 751.3	84.2	-620.7	2 225.1		2 285.1
II	23.3	2 946.3	235.6	818.7	1 807.0	85.0	-637.2	2 309.1		2 332.4
III	-35.7	3 019.9	213.0	860.2	1 861.4	85.3	-635.2	2 384.7		2 349.0

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

4. LATVIJAS BANKU SISTĒMAS LIKVIDITĀTE LIQUIDITY OF THE BANKING SYSTEM

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	M2X			Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	Tīrie iekšējie aktīvi Net domestic assets					Kopā Total	
	Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Iekšzemes kredīti Domestic credit			Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)			
					Valdībai (neto) Government (net)	Uzņēmumiem un privāt- personām Enterprises and private persons					
2003											
I	-14.8	-32.5	30.1	-17.1	-15.3	-23.6	40.4	16.8	-18.7	-1.8	-17.1
II	3.6	4.5	23.2	31.3	-29.2	14.5	61.6	76.1	-15.6	60.5	31.3
III	-0.9	30.7	5.0	34.9	4.7	-15.1	55.8	40.7	-10.6	30.1	34.9
IV	3.2	6.8	20.0	30.0	-13.3	6.3	46.4	52.7	-9.4	43.3	30.0
V	11.6	4.4	12.4	28.3	-17.4	-10.7	57.0	46.3	-0.5	45.8	28.3
VI	5.3	46.9	-18.7	33.6	15.8	-1.7	62.0	60.3	-42.6	17.7	33.6
VII	10.8	46.1	-1.3	55.5	-55.4	6.2	74.6	80.8	30.2	111.0	55.5
VIII	8.1	-13.0	5.3	0.5	-48.5	-10.0	63.3	53.3	-4.3	49.0	0.5
IX	-9.7	14.9	0.7	5.9	12.3	-15.5	56.2	40.7	-47.2	-6.5	5.9
X	7.2	32.8	26.7	66.7	-11.2	12.0	53.2	65.2	12.8	78.0	66.7
XI	7.3	10.6	6.8	24.8	-56.0	23.2	77.9	101.1	-20.4	80.7	24.8
XII	26.3	12.6	60.6	99.4	-63.2	109.9	73.8	183.7	-20.9	162.7	99.4
2004											
I	-13.6	0.9	39.0	26.4	-15.4	-26.2	50.0	23.8	17.9	41.7	26.4
II	-0.4	28.1	19.6	47.3	-36.7	11.6	88.9	100.5	-16.5	84.0	47.3
III	-8.7	13.3	12.1	16.6	-59.0	-22.6	96.2	73.6	2.0	75.6	16.6

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

5. M2X STRUKTŪRA STRUCTURE OF M2X

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
M2X	1 847.8	1 879.1	1 914.0	1 944.0	1 972.3	2 005.9	2 061.4	2 061.9	2 067.8	2 134.5	2 159.3	2 258.7	2 285.1	2 332.4	2 349.0
M1	967.3	974.4	990.7	1 000.2	1 013.6	1 048.8	1 070.6	1 085.0	1 085.9	1 115.1	1 126.3	1 185.8	1 162.0	1 158.7	1 181.1
Skaidrā nauda apgrozībā ¹ Currency outside banks															
Summa / Amount	528.3	531.9	531.0	534.2	545.8	551.1	561.9	570.0	560.3	567.5	574.8	601.1	587.5	587.1	578.4
% no M1 / % of M1	54.6	54.6	53.6	53.4	53.8	52.5	52.5	52.5	51.6	50.9	51.0	50.7	50.6	50.7	49.0
Pieprasījuma noguldījumi latos ² Demand deposits in lats ²															
Summa / Amount	439.0	442.5	459.7	466.0	467.8	497.7	508.7	515.0	525.6	547.6	551.5	584.7	574.5	571.6	602.7
% no M1 / % of M1	45.4	45.4	46.4	46.6	46.2	47.5	47.5	47.5	48.4	49.1	49.0	49.3	49.4	49.3	51.0
Kvazinauda Quasi-money	880.5	904.7	923.2	943.8	958.7	957.1	990.9	976.9	982.0	1 019.5	1 032.9	1 073.0	1 123.2	1 173.8	1 168.0
Termiņnoguldījumi latos Time deposits in lats															
Summa / Amount	331.0	356.1	353.1	363.4	378.8	369.7	362.7	364.8	368.9	381.2	398.5	449.1	477.9	504.3	522.2
% no kvazinaudas % of quasi-money	37.6	39.4	38.2	38.5	39.5	38.6	36.6	37.3	37.6	37.4	38.6	41.9	42.5	43.0	44.7
Noguldījumi ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies															
Summa / Amount	549.5	548.6	570.1	580.4	579.9	587.4	628.2	612.1	613.1	638.3	634.4	623.9	645.3	669.5	645.8
% no kvazinaudas % of quasi-money	62.4	60.6	61.8	61.5	60.5	61.4	63.4	62.7	62.4	62.6	61.4	58.1	57.5	57.0	55.3
M2D ³	1 298.3	1 330.5	1 343.8	1 363.6	1 392.4	1 418.5	1 433.2	1 449.7	1 454.7	1 496.2	1 524.9	1 634.9	1 639.8	1 663.0	1 703.2
Sezonāli izlīdzinātie dati Seasonally adjusted data															
M1	977.6	991.1	1 001.8	1 014.2	1 025.8	1 035.1	1 059.2	1 077.6	1 090.5	1 112.9	1 128.0	1 142.3	1 170.5	1 177.3	1 197.8
M2D	1 295.4	1 324.7	1 334.0	1 358.0	1 389.7	1 410.0	1 436.5	1 463.3	1 484.1	1 517.6	1 548.5	1 592.1	1 627.6	1 653.3	1 688.8
M2X	1 860.5	1 886.0	1 912.5	1 939.9	1 971.2	1 991.6	2 044.6	2 056.3	2 079.1	2 145.3	2 182.0	2 243.6	2 292.6	2 334.2	2 344.0

¹ Bez atlikumiem banku kasēs.

² Iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu pieprasījuma noguldījumi latos.

³ Demand deposits of domestic enterprises and private persons in lats.

³ Skaidrā nauda apgrozībā bez atlikumiem banku kasēs + iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu noguldījumi latos.

³ Currency outside banks + deposits of domestic enterprises and households in lats.

6. LATVIJAS BANKAS AKTĪVI UN PASĪVI
THE BANK OF LATVIA'S ASSETS AND LIABILITIES

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
AKTĪVI															
ASSETS															
Tīrie ārējie aktīvi Net foreign assets	734.8	764.8	693.1	733.8	784.3	771.0	774.7	762.6	835.6	761.1	813.0	824.0	822.9	806.7	812.5
Kredīti bankām Loans to banks	27.9	29.2	60.8	64.7	63.5	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3	77.2	48.9	49.4
Repo kredīti Loans under repurchase agreement	27.8	29.1	60.7	64.5	63.3	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3	77.2	48.9	49.4
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	12.6	27.0	12.6	-24.8	-49.8	-43.0	-38.8	-59.2	-62.2	-32.8	-52.8	-15.0	-47.8	-26.7	-43.5
Pārējie aktīvi Other assets	40.8	39.9	39.0	39.1	39.1	38.3	38.2	37.9	38.7	38.5	38.4	38.1	37.9	37.5	37.3
Kopā Total	816.1	860.9	805.5	812.8	837.1	868.6	854.3	845.2	885.7	855.2	848.6	906.4	890.2	866.4	855.7
PASĪVI															
LIABILITIES															
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	597.8	598.1	604.9	606.8	613.3	628.8	633.4	639.4	632.4	637.7	646.3	682.1	659.0	659.7	649.6
Noguldījumi latos Deposits in lats	111.4	153.3	98.6	103.5	117.2	134.4	121.2	107.3	151.6	120.4	103.4	124.6	131.0	104.4	106.5
Pārējās saistības Other liabilities	23.0	24.9	11.9	13.1	14.3	15.9	16.5	16.7	16.3	17.0	18.9	8.7	17.5	17.8	6.6
Kapitāls un rezerves Capital and reserves	83.9	84.6	90.1	89.4	92.3	89.5	83.2	81.8	85.4	80.1	80.0	91.0	82.7	84.5	93.0
Kopā Total	816.1	860.9	805.5	812.8	837.1	868.6	854.3	845.2	885.7	855.2	848.6	906.4	890.2	866.4	855.7

7. LATVIJAS BANKAS NAUDAS PĀRSKATS MONETARY BASE

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	597.8	598.1	604.9	606.8	613.3	628.8	633.4	639.4	632.4	637.7	646.3	682.1	659.0	659.7	649.6
Skaidrās naudas īpatsvars naudas bāzē (%) Currency as percent of the monetary base	84.3	79.6	86.0	85.4	84.0	82.4	83.9	85.6	80.7	84.1	86.2	84.5	83.4	86.3	85.9
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia in lats	111.4	153.3	98.6	103.5	117.2	134.4	121.2	107.3	151.6	120.4	103.4	124.6	131.0	104.4	106.5
Noguldījumu īpatsvars naudas bāzē (%) Deposits as percent of the monetary base	15.7	20.4	14.0	14.6	16.0	17.6	16.1	14.4	19.3	15.9	13.8	15.5	16.6	13.7	14.1
M0	709.2	751.5	703.5	710.3	730.6	763.3	754.6	746.7	784.0	758.2	749.7	806.8	789.9	764.1	756.1
Trie ārējie aktīvi Net foreign assets	734.8	764.8	693.1	733.8	784.3	771.0	774.7	762.6	835.6	761.1	813.0	824.0	822.9	806.7	812.5
Kredīti bankām Loans to banks	27.9	29.2	60.8	64.7	63.5	102.3	80.2	103.9	73.6	88.4	50.0	59.3	77.2	48.9	49.4
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	12.6	27.0	12.6	-24.8	-49.8	-43.0	-38.8	-59.2	-62.2	-32.8	-52.8	-15.0	-47.8	-26.7	-43.5
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	-66.2	-69.6	-63.0	-63.4	-67.3	-67.0	-61.5	-60.6	-63.0	-58.5	-60.6	-61.6	-62.3	-64.7	-62.3
Kopā Total	709.2	751.5	703.5	710.3	730.6	763.3	754.6	746.7	784.0	758.2	749.7	806.8	789.9	764.1	756.1

8. LATVIJAS BANKAS LIKVIDITĀTE THE BANK OF LATVIA'S LIQUIDITY

(pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi; milj. latu)
(month-on-month changes; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Skaidrā nauda apgrozībā Currency in circulation	-24.8	0.3	6.8	1.9	6.5	15.5	4.6	6.0	-7.0	5.3	8.6	35.8	-23.1	0.7	-10.1
Noguldījumi Latvijas Bankā latos Deposits with the Bank of Latvia	-21.0	41.9	-54.7	4.9	13.7	17.2	-13.2	-13.9	44.3	-31.2	-17.0	21.2	6.4	-26.6	2.1
Kopā Total	-45.9	42.3	-48.0	6.8	20.3	32.7	-8.7	-7.9	37.3	-25.8	-8.5	57.1	-16.8	-25.8	-8.0
Trie ārējie aktīvi Net foreign assets	-43.0	30.0	-71.7	40.7	50.5	-13.3	3.7	-12.1	73.0	-74.5	51.9	11.0	-1.1	-16.2	5.8
Kredīti bankām Loans to banks	-2.8	1.3	31.6	3.9	-1.2	38.8	-22.1	23.7	-30.3	14.8	-38.4	9.3	17.9	-28.3	0.5
Kredīts valdībai (neto) Credit to the Government (net)	-1.5	14.4	-14.4	-37.4	-25.0	6.8	4.2	-20.4	-3.0	29.4	-20.0	37.8	-32.8	21.1	-16.8
Pārējie aktīvi (neto) Other items (net)	1.3	-3.4	6.6	-0.4	-3.9	0.3	5.5	0.9	-2.4	4.5	-2.1	-1.0	-0.7	-2.4	2.4
Kopā Total	-45.9	42.3	-48.0	6.8	20.3	32.7	-8.7	-7.9	37.3	-25.8	-8.5	57.1	-16.8	-25.8	-8.0

9.a KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE¹
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS¹

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2004		
	I	II	III
Banku rezerves Bank reserves	199 646	176 089	176 913
Nacionālā valūta banku kasēs Vault cash in national currency	71 491	72 565	71 197
Noguldījumi Latvijas Bankā Deposits with the Bank of Latvia	128 155	103 524	105 716
Ārzemju aktīvi Foreign assets	2 267 009	2 255 093	2 369 732
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	52 996	51 834	50 769
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	1 513 666	1 485 672	1 582 227
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	677 137	690 856	707 439
Pārējie aktīvi Other assets	23 210	26 731	29 297
Prasības pret centrālo valdību Claims on the central government	272 339	262 110	260 344
Prasības pret vietējām valdībām Claims on the local governments	67 790	69 632	66 739
Prasības pret valsts uzņēmumiem Claims on public enterprises	84 172	85 011	85 274
Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises	84 172	85 011	85 274
Prasības pret privātu uzņēmumiem Claims on private enterprises	1 751 273	1 807 022	1 861 430
Kredīti privātu uzņēmumiem Loans to private enterprises	1 720 974	1 776 485	1 831 401
Pārējās prasības Other claims	30 299	30 537	30 029
Prasības pret privātpersonām Claims on private persons	786 307	818 731	860 165
Neklasificētie aktīvi Unclassified assets	352 810	361 108	370 005
Pamatīdzekļi Fixed assets	115 741	123 854	124 098
Nauda ceļā Items in transit	4 150	6 447	7 600
Pārējie aktīvi Other assets	57 693	56 435	54 979
Prasības pret iekšzemes kredītiestādēm (t.sk. ieguldījumi) Claims on domestic credit institutions (incl. investments)	175 226	174 372	183 328
AKTĪVI PAVISAM TOTAL ASSETS	5 781 346	5 834 796	6 050 602
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets			
Ārzemju / Foreign	352 915	349 046	674 997
Iekšzemes / Domestic	95 076	93 447	96 647

¹ Iepriekš publicētās datu rindas "Prasības pret centrālo valdību (neto)" un "Prasības pret vietējo valdību (neto)" aizvietotas ar datu rindām "Prasības pret centrālo valdību", "Prasības pret vietējām valdībām", "Centrālās valdības noguldījumi" un "Vietējo valdību noguldījumi". Līdz ar to mainījušās arī datu rindas "AKTĪVI PAVISAM" un "PASĪVI PAVISAM".

¹ The former data series "Claims on the central government (net)" and "Claims on the local government (net)" have been replaced with the data series "Claims on the central government", "Claims on the local governments", "Deposits of the central government" and "Deposits of the local governments". Hence, the data series "TOTAL ASSETS" and "TOTAL LIABILITIES" have also changed.

9.b KREDĪTIESTĀŽU KOPSAVILKUMA BILANCE¹
CONSOLIDATED BALANCE SHEET OF CREDIT INSTITUTIONS¹

(perioda beigās; tūkst. latu)
(at end of period; in thousands of lats)

	2004		
	I	II	III
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	574 451	571 630	602 678
Valsts uzņēmumu Public enterprises	35 051	30 406	30 840
Privātuzņēmumu Private enterprises	255 518	252 434	269 615
Privātpersonu Private persons	283 882	288 790	302 223
Termiņnoguldījumi Time deposits	477 889	504 251	522 181
Valsts uzņēmumu Public enterprises	52 602	56 380	67 454
Privātuzņēmumu Private enterprises	152 342	169 313	174 658
Privātpersonu Private persons	272 945	278 558	280 069
Rezidentu noguldījumi ārvalstu valūtā Foreign currency deposits of residents	645 255	669 451	645 787
Valsts uzņēmumu Public enterprises	19 509	22 174	17 364
Privātuzņēmumu Private enterprises	230 302	242 313	218 412
Privātpersonu Private persons	395 444	404 964	410 011
Centrālās valdības noguldījumi Deposits of the central government	19 600	20 176	19 070
Vietējo valdību noguldījumi Deposits of the local governments	48 719	49 244	51 525
Tranzītfondi Transit funds	6 750	6 262	5 742
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	3 029 907	3 038 439	3 217 932
Saistības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks	860 612	864 077	925 217
Saistības pret ārvalstu nebankām Liabilities to foreign non-banks	2 052 032	2 038 613	2 136 929
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	117 263	135 749	155 786
Saistības pret Latvijas Banku Liabilities to the Bank of Latvia	77 210	48 892	49 380
Parāda vērtspapīri Debt securities	51 992	52 038	52 052
Kapitāls un rezerves Equity	492 177	497 412	498 884
Rezidentu Residents	294 635	299 853	300 027
Nerezidentu Non-residents	197 542	197 559	198 857
Uzkrājumi parādiem un saistībām Provisions	68 796	73 359	76 550
Neklasificētie pasīvi Unclassified liabilities	288 600	303 642	308 821
Nauda ceļā Items in transit	74 839	84 127	91 770
Pārējie pasīvi (t.sk. pakārtotās saistības) Other liabilities (incl. subordinated liabilities)	51 500	56 996	54 431
Saistības pret iekšzemes kredītiestādēm Liabilities to domestic credit institutions	162 261	162 519	162 620
PASĪVI PAVISAM TOTAL LIABILITIES	5 781 346	5 834 796	6 050 602
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities			
Ārzemju / Foreign	391 315	385 189	713 543
Iekšzemes / Domestic	56 676	57 304	58 101

¹ Iepriekš publicētās datu rindas "Prasības pret centrālo valdību (neto)" un "Prasības pret vietējo valdību (neto)" aizvietotas ar datu rindām "Prasības pret centrālo valdību", "Prasības pret vietējām valdībām", "Centrālās valdības noguldījumi" un "Vietējo valdību noguldījumi". Līdz ar to mainījušās arī datu rindas "AKTĪVI PAVISAM" un "PASĪVI PAVISAM".

¹ The former data series "Claims on the central government (net)" and "Claims on the local government (net)" have been replaced with the data series "Claims on the central government", "Claims on the local governments", "Deposits of the central government" and "Deposits of the local governments". Hence, the data series "TOTAL ASSETS" and "TOTAL LIABILITIES" have also changed.

10.a KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Prasības pret ārvalstu bankām Claims on foreign banks	1 204.1	1 041.8	1 154.1	1 139.9	1 125.9	1 245.3	1 301.1	1 378.7	1 377.2	1 382.2	1 458.0	1 464.8	1 513.7	1 485.7	1 582.2
Kredīti ārvalstu bankām Loans to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	672.0	587.5	655.9	507.7	625.8	767.6	763.5	749.2	726.9	759.9	834.1	830.2	924.5	847.2	1 041.0
Īstermiņa / Short-term	331.1	245.6	270.0	397.1	267.8	208.6	257.6	307.4	322.2	272.7	266.5	277.7	261.9	304.1	191.3
Ilgtermiņa / Long-term	6.8	3.8	5.6	4.2	4.5	4.5	4.8	10.7	10.4	10.3	12.7	12.5	12.7	12.9	12.6
Parāda vērtspapīri Debt securities	188.1	197.6	215.3	223.7	220.6	257.5	268.1	306.3	312.5	334.1	339.2	338.8	309.0	306.8	321.6
Akcijas Shares	3.2	3.2	3.2	3.2	3.1	3.1	3.1	0.3	0.3	0.3	0.6	0.6	0.6	0.6	0.7
Citas prasības Other claims	2.9	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.0	4.8	5.0	5.0	5.0	5.0	5.0	14.0	15.0
Prasības pret ārvalstu nebankām Claims on foreign non-banks	570.3	615.3	595.8	603.8	585.7	581.9	600.3	609.7	659.3	675.2	689.5	666.3	677.1	690.9	707.4
Kredīti ārvalstu nebankām Loans to foreign non-banks															
Īstermiņa / Short-term	85.6	107.3	120.8	120.0	129.3	125.2	120.1	119.3	137.0	112.8	142.2	156.2	129.2	134.8	142.6
Ilgtermiņa / Long-term	121.7	120.2	129.3	134.7	125.9	131.6	138.8	149.1	155.9	169.0	183.2	194.0	221.9	241.4	270.5
Parāda vērtspapīri Debt securities															
Valdības sektors Government	156.7	180.0	136.8	134.2	116.8	107.0	104.8	125.6	128.8	132.4	125.5	117.8	118.0	112.5	102.0
Privātais sektors Private sector	184.7	186.0	186.9	193.1	191.8	196.2	214.7	192.6	213.6	234.3	211.2	177.2	185.7	178.9	170.5
Akcijas Shares	18.6	18.6	18.7	18.5	18.7	18.7	18.6	18.8	18.8	21.4	21.6	15.3	16.2	16.9	15.3
Citas prasības Other claims	3.0	3.3	3.3	3.3	3.2	3.2	3.2	4.2	5.2	5.2	5.7	5.9	6.1	6.3	6.5
Ārvalstu valūta banku kasēs Vault cash in foreign currencies	46.7	46.8	48.4	46.3	51.2	48.6	52.0	44.8	50.6	48.1	49.5	52.5	53.0	51.8	50.8
Pārējie aktīvi Other assets	35.1	20.2	26.5	37.9	17.8	35.5	48.2	51.4	24.3	21.8	29.0	18.7	23.2	26.7	29.3
Ārzemju aktīvi Foreign assets	1 856.3	1 724.2	1 824.8	1 827.9	1 780.6	1 911.4	2 001.6	2 084.5	2 111.3	2 127.3	2 226.0	2 202.4	2 267.0	2 255.1	2 369.7
Papildpostenis: aktīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust assets	432.3	419.0	495.2	455.3	478.9	845.5	593.7	428.5	658.6	471.0	431.8	565.3	352.9	349.0	675.0

10.b KREDĪTIESTĀŽU ĀRZEMJU AKTĪVI UN ĀRZEMJU PASĪVI
FOREIGN ASSETS AND LIABILITIES OF CREDIT INSTITUTIONS

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Saisības pret ārvalstu bankām Liabilities to foreign banks															
Pieprasījuma / Demand	62.7	136.0	76.8	82.1	93.6	96.6	142.2	87.8	137.3	80.4	132.4	143.9	121.8	146.8	208.6
Īstermiņa / Short-term	258.2	193.7	191.7	234.5	268.7	244.4	240.6	263.6	248.9	269.4	311.9	380.4	390.4	341.8	346.8
Ilgttermiņa / Long-term	189.2	196.1	195.9	201.4	196.1	206.2	236.8	269.3	312.8	316.3	315.9	346.8	348.5	375.5	369.8
Nebanku noguldījumi Non-bank deposits															
Pieprasījuma / Demand	1 387.6	1 288.6	1 391.7	1 368.8	1 361.6	1 488.2	1 564.7	1 693.8	1 666.9	1 645.9	1 755.9	1 730.9	1 817.7	1 814.9	1 816.8
Īstermiņa / Short-term	208.6	225.5	194.9	224.3	209.9	197.4	176.2	174.6	212.6	224.0	206.1	222.0	189.0	177.1	275.1
Ilgttermiņa / Long-term	59.8	59.0	59.6	58.7	59.3	59.2	60.7	51.3	50.4	47.8	46.7	46.2	45.3	46.7	45.1
Pārējie pasīvi ¹ Other liabilities ¹	88.2	82.5	94.9	92.9	94.1	92.8	113.1	113.2	112.3	110.1	131.5	80.8	117.3	135.7	155.8
Ārzemju pasīvi Foreign liabilities	2 254.2	2 181.4	2 205.6	2 262.7	2 283.2	2 384.9	2 534.3	2 653.6	2 741.1	2 693.8	2 900.4	2 951.0	3 029.9	3 038.4	3 217.9
Papildpostenis: pasīvi pārvaldīšanā Memo item: Trust liabilities	452.3	439.2	515.5	476.4	499.6	866.5	618.5	463.4	692.1	506.9	469.2	602.0	391.3	385.2	713.5

¹ T.sk. pakārtotās saistības.

¹ Including subordinated liabilities.

**11. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU NOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	Valsts uzņēmumu noguldījumi Deposits of public enterprises					Privātu uzņēmumu noguldījumi Deposits of private enterprises				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos Deposits in lats	Noguldīti ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos Deposits in lats	Noguldīti ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies
2003										
I	42.8	36.6	79.4	60.8	18.6	343.1	148.5	491.6	304.7	187.0
II	41.2	45.4	86.7	67.4	19.3	338.2	154.2	492.4	314.7	177.7
III	45.3	46.5	91.8	65.0	26.8	350.1	158.8	508.9	321.7	187.2
IV	41.5	48.2	89.6	63.7	25.9	349.1	166.1	515.3	322.7	192.6
V	46.2	49.9	96.0	66.1	29.9	342.2	176.8	519.0	323.4	195.6
VI	45.6	53.8	99.4	67.8	31.6	365.6	149.6	515.1	323.1	192.0
VII	48.5	40.5	89.0	59.6	29.4	396.8	154.8	551.5	325.0	226.6
VIII	41.8	39.1	80.8	52.3	28.5	378.0	156.2	534.3	337.4	196.8
IX	47.3	31.1	78.4	55.9	22.5	389.8	160.3	550.1	345.2	204.9
X	43.9	42.7	86.6	60.4	26.3	409.2	168.0	577.2	361.9	215.3
XI	49.4	42.1	91.5	67.1	24.4	398.3	172.9	571.2	363.2	208.1
XII	47.3	57.4	104.7	79.1	25.6	407.9	197.3	605.2	403.1	202.1
2004										
I	47.4	59.8	107.2	87.7	19.5	411.5	226.6	638.2	407.9	230.3
II	44.9	64.0	109.0	86.8	22.2	430.0	234.1	664.1	421.7	242.3
III	43.1	72.6	115.7	98.3	17.4	427.5	235.2	662.7	444.3	218.4
	Privātpersonu noguldījumi Deposits of private persons					Noguldījumi kopā Total deposits				
	Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits	Termiņ- noguldījumi Time deposits		Noguldīti latos Deposits in lats	Noguldīti ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies		Noguldīti latos Deposits in lats		Noguldīti ārvalstu valūtā Deposits in foreign currencies	
							Summa Amount	%	Summa Amount	%
2003										
I	358.4	390.1	748.5	404.6	343.9	1 319.5	770.1	58.4	549.5	41.6
II	369.4	398.8	768.2	416.5	351.7	1 347.2	798.6	59.3	548.6	40.7
III	384.1	398.1	782.3	426.1	356.2	1 383.0	812.8	58.8	570.1	41.2
IV	395.7	409.1	804.8	442.9	361.9	1 409.7	829.4	58.8	580.4	41.2
V	402.4	409.2	811.5	457.1	354.4	1 426.5	846.6	59.3	579.9	40.7
VI	426.4	413.8	840.2	476.5	363.7	1 454.8	867.4	59.6	587.4	40.4
VII	438.4	420.6	859.0	486.8	372.3	1 499.5	871.3	58.1	628.2	41.9
VIII	450.9	425.9	876.8	490.1	386.8	1 491.9	879.8	59.0	612.1	41.0
IX	448.5	430.5	879.0	493.3	385.7	1 507.5	894.5	59.3	613.1	40.7
X	465.3	437.9	903.3	506.5	396.8	1 567.1	928.8	59.3	638.3	40.7
XI	481.3	440.4	921.7	519.7	402.0	1 584.4	950.0	60.0	634.4	40.0
XII	486.5	461.3	947.8	551.6	396.2	1 657.7	1 033.8	62.4	623.9	37.6
2004										
I	483.7	468.6	952.3	556.8	395.4	1 697.6	1 052.3	62.0	645.3	38.0
II	495.8	476.5	972.3	567.3	405.0	1 745.3	1 075.9	61.6	669.5	38.4
III	513.4	478.9	992.3	582.3	410.0	1 770.6	1 124.9	63.5	645.8	36.5

**12. IEKŠZEMES UZŅĒMUMU UN PRIVĀTPERSONU PIEPRASĪJUMA UN TERMIŅNOGULDĪJUMI BANKĀS (LATOS UN ĀRVALSTU VALŪTĀ)
DEMAND AND TIME DEPOSITS OF DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS (IN LATS AND FOREIGN CURRENCIES)**

(perioda beigās; milj. latu)
(at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Pieprasījuma noguldījumi Demand deposits															
Summa / Amount	744.3	748.8	779.5	786.3	790.7	837.6	883.7	870.7	885.6	918.4	929.0	941.7	942.6	970.7	984.0
% ¹	56.4	55.6	56.4	55.8	55.4	57.6	59.0	58.4	58.8	58.6	58.6	56.8	55.5	55.6	55.6
Termiņnoguldījumi Time deposits															
Ar termiņu 1–6 mēn. Maturity of 1–6 months															
Summa / Amount	224.5	236.3	219.6	239.5	252.6	229.2	217.7	218.3	221.4	237.1	246.5	300.3	337.1	350.0	354.1
% ¹	17.0	17.5	15.9	17.0	17.7	15.8	14.5	14.6	14.7	15.1	15.6	18.1	19.9	20.1	20.0
Ar termiņu 6–12 mēn. Maturity of 6–12 months															
Summa / Amount	203.8	211.0	224.9	227.2	223.5	222.9	228.3	227.0	222.2	226.9	220.2	222.2	220.1	223.2	231.2
% ¹	15.5	15.7	16.2	16.1	15.7	15.3	15.2	15.2	14.7	14.5	13.9	13.4	13.0	12.8	13.0
Ilgtermiņa Long-term															
Summa / Amount	146.9	151.1	158.9	156.7	159.7	165.1	169.8	175.9	178.3	184.7	188.8	193.4	197.8	201.4	201.3
% ¹	11.1	11.2	11.5	11.1	11.2	11.3	11.3	11.8	11.8	11.8	11.9	11.7	11.6	11.5	11.4
Noguldījumi kopā Total deposits	1 319.5	1 347.2	1 383.0	1 409.7	1 426.5	1 454.8	1 499.5	1 491.9	1 507.5	1 567.1	1 584.4	1 657.7	1 697.6	1 745.3	1 770.6

¹ Attiecīgo noguldījumu īpatsvars iekšzemes uzņēmumu un privātpersonu veikto noguldījumu atlikumā.

¹ As percent of total deposits by domestic enterprises and private persons.

13. KREDĪTI IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM
LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	Kredīti valsts uzņēmumiem Loans to public enterprises					Kredīti privātzņēmumiem Loans to private enterprises				
	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā
				In lats	In foreign currencies				In lats	In foreign currencies
2003										
I	30.2	78.2	108.4	63.9	44.5	219.0	1 100.3	1 319.3	596.8	722.5
II	29.4	77.0	106.3	62.5	43.8	227.7	1 132.6	1 360.3	614.4	745.9
III	26.9	75.6	102.5	59.5	43.0	240.2	1 156.1	1 396.4	634.7	761.7
IV	26.9	75.1	102.0	58.7	43.3	227.2	1 194.2	1 421.4	643.6	777.7
V	26.8	74.1	101.0	58.2	42.7	230.5	1 222.9	1 453.4	660.6	792.9
VI	27.6	72.9	100.5	57.4	43.1	235.9	1 248.9	1 484.9	677.7	807.2
VII	26.9	72.9	99.8	57.3	42.6	233.9	1 291.6	1 525.5	697.8	827.7
VIII	28.9	73.8	102.7	58.6	44.2	234.5	1 314.9	1 549.4	713.0	836.4
IX	33.2	72.1	105.3	60.8	44.5	243.9	1 334.8	1 578.7	730.1	848.6
X	22.3	72.5	94.8	50.9	43.9	262.7	1 346.6	1 609.3	752.5	856.8
XI	22.4	72.9	95.2	52.0	43.2	303.7	1 354.0	1 657.6	771.4	886.2
XII	15.7	71.7	87.4	45.5	41.9	322.1	1 371.4	1 693.5	783.5	910.1
2004										
I	11.7	72.4	84.2	42.6	41.6	337.5	1 383.5	1 721.0	802.4	918.6
II	11.1	73.9	85.0	40.7	44.3	352.0	1 424.5	1 776.5	819.6	956.8
III	11.8	73.4	85.3	41.5	43.8	355.4	1 476.0	1 831.4	840.6	990.8
	Kredīti privātpersonām Loans to private persons					Kredīti kopā Total loans				
	Īstermiņa Short-term	Ilgtermiņa Long-term		Izsniegti latos	Izsniegti ārvalstu valūtā		Izsniegti latos		Izsniegti ārvalstu valūtā	
				In lats	In foreign currencies		In lats	%	In foreign currencies	%
						Summa Amount	%	Summa Amount	%	
2003										
I	47.5	389.9	437.4	199.9	237.5	1 865.1	860.6	46.1	1 004.5	53.9
II	53.6	406.4	460.1	205.2	254.9	1 926.7	882.1	45.8	1 044.6	54.2
III	50.8	432.4	483.3	213.2	270.1	1 982.2	907.3	45.8	1 074.8	54.2
IV	50.9	453.8	504.6	221.4	283.2	2 027.9	923.7	45.5	1 104.2	54.5
V	51.8	477.5	529.3	233.9	295.4	2 083.7	952.7	45.7	1 131.0	54.3
VI	54.8	503.5	558.3	245.1	313.3	2 143.7	980.1	45.7	1 163.5	54.3
VII	57.1	535.5	592.6	258.8	333.9	2 217.9	1 013.8	45.7	1 204.1	54.3
VIII	60.0	569.6	629.6	270.5	359.1	2 281.7	1 042.1	45.7	1 239.7	54.3
IX	61.4	593.0	654.3	284.0	370.3	2 338.4	1 075.0	46.0	1 263.4	54.0
X	65.6	621.5	687.1	298.6	388.5	2 391.2	1 101.9	46.1	1 289.2	53.9
XI	68.4	647.7	716.1	307.4	408.8	2 469.0	1 130.7	45.8	1 338.2	54.2
XII	67.3	694.3	761.6	316.9	444.7	2 542.6	1 145.9	45.1	1 396.6	54.9
2004										
I	70.7	715.6	786.3	323.7	462.6	2 591.5	1 168.7	45.1	1 422.7	54.9
II	72.6	746.1	818.7	330.5	488.3	2 680.2	1 190.8	44.4	1 489.4	55.6
III	76.8	783.3	860.2	345.2	514.9	2 776.8	1 227.3	44.2	1 549.5	55.8

14. IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU TERMIŅSTRUKTŪRA
MATURITY PROFILE OF LOANS TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Īstermiņa															
Short-term															
Summa / Amount	296.7	310.7	318.0	304.9	309.2	318.3	317.9	323.4	338.5	350.6	394.4	405.2	419.9	435.8	444.1
% ¹	15.9	16.1	16.1	15.0	14.8	14.9	14.3	14.2	14.5	14.7	16.0	15.9	16.2	16.2	16.0
Ar termiņu 1–5 gadi															
Maturity of 1–5 years															
Summa / Amount	859.1	875.1	894.5	926.4	952.2	986.4	1 023.6	1 044.5	1 057.3	1 068.3	1 051.2	1 050.7	1 056.6	1 084.5	1 130.6
% ¹	46.1	45.4	45.1	45.7	45.7	46.0	46.2	45.8	45.2	44.7	42.6	41.3	40.8	40.5	40.7
Ar termiņu ilgāku par 5 gadiem															
Maturity of over 5 years															
Summa / Amount	709.3	740.9	769.7	796.6	822.3	839.0	876.4	913.8	942.6	972.3	1 023.4	1 086.7	1 115.0	1 159.9	1 202.1
% ¹	38.0	38.5	38.8	39.3	39.5	39.1	39.5	40.0	40.3	40.6	41.4	42.8	43.0	43.3	43.3
Kredīti kopā	1 865.1	1 926.7	1 982.2	2 027.9	2 083.7	2 143.7	2 217.9	2 281.7	2 338.4	2 391.2	2 469.0	2 542.6	2 591.5	2 680.2	2 776.8
Total loans															

¹ Attiecīgo kredītu īpatsvars iekšzemes uzņēmumiem un privātpersonām izsniegto kredītu atlikumā.

¹ As percent of total loans to domestic enterprises and private persons.

15. UZNĒMUMIEM IZSNIEGTO KREDĪTU ATLIKUMI TAUTSAIMNIECĪBĀ
LOANS TO ENTERPRISES IN THE NATIONAL ECONOMY

(2004. gada 1. cet. beigās, milj. latu; struktūra, %)
 (at end of Q1 2004, in millions of lats; structure, %)

	Kredīti latos Loans in lats				Kredīti ārvalstu valūtā Loans in foreign currencies				Tranzītkredīti Transit credit		Kredīti kopā Total loans	
	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%	Īstermiņa	%	Ilgtermiņa	%		%		%
	Short-term		Long-term		Short-term		Long-term					
Kopā Total	188.9	100.0	692.8	100.0	178.4	100.0	853.0	100.0	3.9	100.0	1 917.1	100.0
Lauksaimniecība, medniecība un mežsaimniecība Agriculture, hunting and forestry	20.3	10.7	62.5	9.0	5.0	2.8	20.3	2.4	2.2	56.4	110.2	5.8
Zvejniecība Fishing	0.8	0.4	2.1	0.3	0.6	0.3	5.8	0.7	0	0	9.3	0.5
Ieguves rūpniecība un karjeru izstrāde Mining and quarrying	0.2	0.1	0.8	0.1	0.2	0.1	1.0	0.1	0	0	2.3	0.1
Apstrādes rūpniecība Manufacturing	37.9	20.1	93.8	13.5	39.4	22.1	110.6	13.0	0.3	7.7	282.1	14.7
Elektroenerģija, gāzes un ūdens apgāde Electricity, gas and water supply	6.6	3.5	45.6	6.6	0.7	0.4	37.7	4.4	0.1	2.6	90.7	4.7
Būvniecība Construction	13.8	7.3	48.8	7.1	6.8	3.8	62.8	7.3	0.1	2.6	132.3	6.9
Tirdzniecība Trade	60.1	31.8	136.0	19.6	62.2	34.9	122.7	14.4	0.3	7.7	381.2	19.9
Viesnīcas un restorāni Hotels and restaurants	0.9	0.5	25.3	3.7	0.7	0.4	32.2	3.8	0.1	2.5	59.3	3.1
Transports, glabāšana un sakari Transport, storage and communications	9.1	4.8	46.3	6.7	9.8	5.5	102.4	12.0	0.1	2.6	167.7	8.7
Finanšu starpniecība Financial intermediation	14.1	7.5	95.8	13.8	22.5	12.6	161.0	18.9	0	0	293.5	15.3
Operācijas ar nekustamo īpašumu, noma un cita komercdarbība Real estate, renting and business activities	11.3	6.0	75.9	11.0	12.8	7.2	136.7	16.0	0.3	7.7	237.0	12.4
Pārējie komunālie, sociālie un individuālie pakalpojumi Other community, social and personal service activities	2.8	1.5	28.7	4.1	6.7	3.7	19.0	2.2	0.1	2.5	57.3	3.0
Pārējie pakalpojumi Other services	11.0	5.8	31.2	4.5	11.0	6.2	40.8	4.8	0.3	7.7	94.2	4.9

16.a IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Norēķinu konta debeta atlikums Overdraft	68.1	73.8	83.5	80.6	84.2	86.3	87.4	91.8	96.0	91.5	94.4	91.6	87.2	101.7	116.6
Komerckredīts Commercial credit	673.5	683.4	689.8	700.4	705.9	721.2	721.8	725.2	731.2	742.9	776.2	769.5	777.6	794.6	809.8
Industriālais kredīts Industrial credit	440.4	448.5	462.7	473.4	429.8	440.9	470.2	481.7	486.0	494.2	501.9	527.4	543.0	560.2	572.2
Vērtspapīru pirkšana ar atpārdošanu Reverse repo	23.6	24.8	24.6	25.0	25.0	26.4	28.1	27.2	27.8	28.5	29.2	28.8	28.2	29.2	29.1
Finanšu noma Financial leasing	48.7	51.4	49.3	49.2	48.1	46.7	47.2	47.0	47.8	49.5	51.1	51.3	52.0	52.5	52.8
Kredīts patēriņa preču iegādei Consumer credit	89.1	92.6	96.9	102.2	108.3	114.6	120.2	126.3	130.0	133.7	139.4	143.7	153.8	162.4	157.2
Hipotēku kredīts Mortgage loans	407.0	431.6	451.7	478.0	559.1	583.2	612.7	643.3	675.6	705.9	732.0	772.6	807.5	844.7	901.1
Kredīts pret norēķina dokumentiem Factoring	15.3	15.2	15.8	15.7	17.3	18.2	17.1	20.9	22.0	21.6	21.6	18.4	17.8	20.8	21.2
Tranzītkredīts Transit credit	8.2	8.3	8.0	7.9	7.8	7.9	7.7	7.3	7.9	6.0	5.7	4.8	4.7	4.6	3.9
Pārējie kredīti Other credit	91.2	97.1	99.9	95.5	98.2	98.3	105.5	111.0	114.1	117.4	117.5	134.5	119.7	109.5	112.9
Kredīti kopā Total loans	1 865.1	1 926.7	1 982.2	2 027.9	2 083.7	2 143.7	2 217.9	2 281.7	2 338.4	2 391.2	2 469.0	2 542.6	2 591.5	2 680.2	2 776.8

16.b IEKŠZEMES PRIVĀTPERSONĀM IZSNIEGTO KREDĪTU VEIDI
LENDING TO DOMESTIC PRIVATE PERSONS

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Kredīti mājokļa iegādei Housing loans	241.9	251.4	274.4	289.6	305.9	339.6	365.0	391.1	409.0	431.3	450.1	487.5	502.3	528.5	555.7
Patēriņa kredīti Consumer credit	85.8	89.0	93.8	96.7	102.2	107.8	113.7	120.5	124.4	129.9	134.2	139.2	145.0	152.0	162.4
Pārējie kredīti Other credit	109.7	119.7	115.1	118.3	121.2	110.9	113.9	118.0	120.9	125.9	131.8	134.9	139.0	138.2	142.1
Kredīti kopā Total loans	437.4	460.1	483.3	504.6	529.3	558.3	592.6	629.6	654.3	687.1	716.1	761.6	786.3	818.7	860.2
Izsniegti latos In lats	199.9	205.2	213.2	221.4	233.9	245.1	258.7	270.5	284.0	298.6	307.4	316.9	323.7	330.5	345.2
Izsniegti ārvalstu valūtā In foreign currencies	237.5	254.9	270.1	283.2	295.4	313.2	333.9	359.1	370.3	388.5	408.8	444.7	462.6	488.3	514.9

17.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM LATOS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS IN LATAS

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)												
	Privātpersonu noguldījumi / Deposits from private persons						Uzņēmumu noguldījumi / Deposits from enterprises				Repo darījumi ³ / Repos ³	
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}			Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity			
		Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months	Līdz 1 gadam / Up to 1 year		1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years		
2004												
I	0.50	3.19	4.53	4.05	2.53	x	0.75	2.64	4.19	4.95	–	
II	0.89	2.75	4.87	4.92	2.91	x	0.80	2.45	4.58	3.07	–	
III	0.93	2.98	4.64	5.30	2.92	x	0.96	3.35	3.04	4.65	–	
2. Privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to private persons (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei / Lending for house purchase					Patēriņa kredīti / Consumer credit			Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other lending by initial rate fixation		
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation					Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi / Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem / Over 10 years	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year		Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year				
2004												
I	18.88	8.19	10.14	8.39	8.72	8.53	11.15	14.66	13.59	4.47	4.36	
II	19.02	8.15	9.36	8.37	7.43	8.57	12.69	15.36	15.09	3.83	9.53	
III	20.08	8.23	8.68	8.04	7.98	8.35	11.10	17.43	13.97	4.98	8.27	
3. Uzņēmumiem izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to enterprises (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 1 million euros by initial rate fixation				
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year					
2004												
I	6.32	8.58	8.51	6.09	–	5.96	–	–	–	–	–	
II	7.11	8.35	8.45	7.51	7.69	6.85	–	–	–	–	x	
III	7.22	8.51	8.57	6.76	7.82	7.75	–	–	–	–	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Efektīvā gada izmaksu procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju utt. izmaksas.

⁴ The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

17.a VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM LATOS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE PERSONS IN LATS

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)									
	Privātpersonu / Private persons					Uzņēmumu / Enterprises			Repo darījumi ³ / Repos ³
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}		Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity		
		Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months		Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	
2004									
I	0.50	4.41	6.05	2.53	x	0.75	3.63	5.63	–
II	0.89	4.42	6.16	2.91	x	0.80	3.60	5.56	–
III	0.93	4.45	6.14	2.92	x	0.96	3.71	5.54	–
5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)									
	Kredīti privātpersonām / Loans to private persons					Kredīti uzņēmumiem / Loans to enterprises			
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu / Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu / Consumer credit and other loans, with maturity		Ar termiņu / With maturity			
	Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years
2004									
I	9.36	8.25	8.33	11.34	10.74	7.37	7.54	7.71	7.47
II	9.70	8.21	8.29	13.15	10.70	7.35	7.69	7.66	7.46
III	9.55	8.12	8.28	13.50	10.65	6.43	7.73	7.67	7.52

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

⁴ Including bank overdraft.

**17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM EIRO
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE
PERSONS IN EURO**

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)													
	Privātpersonu noguldījumi / Deposits from private persons						Uzņēmumu noguldījumi / Deposits from enterprises				Repo darījumi ³ / Repos ³		
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}		Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity					
		Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months		Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years			
2004													
I	1.65	2.42	3.54	3.98	2.25	–	0.64	1.83	x	x	–		
II	1.66	2.05	3.03	3.03	2.35	–	0.53	1.63	x	x	–		
III	1.54	2.05	2.94	3.61	2.31	–	0.35	1.94	x	x	–		
2. Privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to private persons (new business)													
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei / Lending for house purchase					Patēriņa kredīti / Consumer credit			Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other lending by initial rate fixation			
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation					Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi / Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem / Over 10 years			Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year				
2004													
I	7.77	6.14	5.45	7.77	–	6.49	7.58	7.70	7.80	4.38	6.16		
II	7.68	5.23	6.56	7.87	7.42	5.70	6.57	7.97	6.78	3.28	7.00		
III	7.99	5.75	5.97	5.73	6.07	5.79	6.49	8.33	6.93	4.52	7.07		
3. Uzņēmumiem izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to enterprises (new business)													
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 1 million euros by initial rate fixation					
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year				
2004													
I	4.68		7.77		7.19		5.42		x		3.24	–	
II	4.87		6.14		7.47		5.19		x		5.01	x	
III	4.48		6.41		7.50		5.36		x		4.55	–	

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Efektīvā gada izmaksu procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saistīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju utt. izmaksas.

⁴ The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

**17.b VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM EIRO
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE
PERSONS IN EURO**

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)											
	Privātpersonu / Private persons					Uzņēmumu / Enterprises			Repo darījumi ³ / Repos ³		
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹		Ar noteikto termiņu / With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}		Pieprasījuma ¹ / Demand ¹			Ar noteikto termiņu / With agreed maturity	
	Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months	Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years			
2004											
I	1.65	3.28	4.09	2.25	–	0.64	2.21	3.03	–		
II	1.66	3.26	4.11	2.35	–	0.53	2.18	2.91	–		
III	1.54	3.16	4.09	2.31	–	0.35	2.11	2.89	–		
5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)											
	Kredīti privātpersonām / Loans to private persons					Kredīti uzņēmumiem / Loans to enterprises					
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu / Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu / Consumer credit and other loans, with maturity			Ar termiņu / With maturity				
	Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years		
2004											
I	7.02	6.26	5.18	5.87	8.00	4.35	6.42	6.62	6.50		
II	7.12	6.00	5.29	5.94	7.22	4.36	6.28	7.14	6.37		
III	6.77	5.91	5.26	5.74	7.47	4.44	6.43	6.88	6.31		

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

⁴ Including bank overdraft.

17.c

**VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM ASV DOLĀROS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE
PERSONS IN US DOLLARS**

(%)

1. Noguldījumu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on deposits (new business)												
	Privātpersonu noguldījumi / Deposits from private persons						Uzņēmumu noguldījumi / Deposits from enterprises				Repo darījumi ³ / Repos ³	
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity			Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}		Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity				
		Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months		Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–2 gadi / Over 1 and up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years		
2004												
I	2.30	1.30	2.14	4.55	1.17	–	0.52	0.86	x	–	–	–
II	2.16	1.22	2.65	3.61	1.36	–	0.40	0.91	x	x	–	–
III	2.07	1.17	2.15	3.45	1.37	–	0.42	1.18	x	–	–	–
2. Privātpersonām izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to private persons (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Kredīti mājokļa iegādei / Lending for house purchase					Patēriņa kredīti / Consumer credit				Citi kredīti procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other lending by initial rate fixation	
		Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation					Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴	Procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / By initial rate fixation		Efektīvā gada izmaksu procentu likme ⁴ / Annual percentage rate of charge ⁴	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	5–10 gadi / Over 5 and up to 10 years	Ilgāk par 10 gadiem / Over 10 years	Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year		Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year				
2004												
I	7.07	5.70	8.67	5.58	4.51	6.48	5.96	6.44	6.22	4.66	6.85	–
II	7.03	4.89	5.44	4.74	6.32	5.27	6.12	8.27	6.44	4.03	7.58	–
III	6.80	5.68	5.75	5.39	4.98	6.15	6.75	8.24	7.00	4.88	6.70	–
3. Uzņēmumiem izsniegto kredītu procentu likmes (jaunajiem darījumiem) / Interest rates on loans to enterprises (new business)												
	Norēķinu konta debeta atlikums ¹ / Bank overdraft ¹	Citi kredīti, kuru apjoms nepārsniedz 0.2 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans up to 0.2 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti ar apjomu no 0.2 milj. eiro līdz 1 milj. eiro procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 0.2 million euros and up to 1 million euros by initial rate fixation			Citi kredīti, kuru apjoms pārsniedz 1 milj. eiro, procentu likmes darbības sākotnējā perioda dalījumā / Other loans over 1 million euros by initial rate fixation				
		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year		Mainīgā likme, līdz 1 gadam / Floating rate and up to 1 year	Ilgāk par 1 gadu / Over 1 year			
2004												
I	2.72	5.09	4.63	4.59	x	4.07	–	–	–	–	–	–
II	2.85	4.66	5.85	4.59	6.80	3.67	–	–	–	–	–	–
III	3.11	6.26	6.25	5.27	6.58	4.33	–	–	–	–	–	x

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Efektīvā gada izmaksu procentu likme nosedz kredīta kopējās izmaksas. Kopējās izmaksas sastāv no procentu izmaksu daļas un citu (saisīto) izmaksu daļas, piemēram, maksa par izziņām, administrācijas, dokumentu sagatavošanas, garantiju utt. izmaksas.

⁴ The annual percentage rate of charge covers the total cost of a loan. The total cost comprises an interest rate component and a component of other (related) charges, such as the cost of inquiries, administration, preparation of documents, guarantees, etc.

**17.c VIDĒJĀS SVĒRTĀS PROCENTU LIKMES BANKU DARĪJUMOS AR IEKŠZEMES UZŅĒMUMIEM UN PRIVĀTPERSONĀM ASV DOLĀROS
WEIGHTED AVERAGE INTEREST RATES CHARGED BY BANKS IN TRANSACTIONS WITH DOMESTIC ENTERPRISES AND PRIVATE
PERSONS IN US DOLLARS**

(%)

4. Noguldījumu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on deposits (outstanding amounts)										
	Privātpersonu / Private persons					Uzņēmumu / Enterprises				Repo darījumi ³ / Repos ³
	Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity		Ar brīdinājuma termiņu par izņemšanu ^{1,2} / Redeemable at notice ^{1,2}		Pieprasījuma ¹ / Demand ¹	Ar noteikto termiņu / With agreed maturity			
		Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years	Līdz 3 mēnešiem / Up to 3 months	Ilgāk par 3 mēnešiem / Over 3 months		Līdz 2 gadiem / Up to 2 years	Ilgāk par 2 gadiem / Over 2 years		
2004										
I	2.30	2.24	4.58	1.17	–	0.52	1.43	2.78	–	–
II	2.16	2.23	4.63	1.36	–	0.40	1.62	2.64	–	–
III	2.07	2.21	4.59	1.37	–	0.42	1.56	2.64	–	–
5. Kredītu procentu likmes (atlikumiem) / Interest rates on loans (outstanding amounts)										
	Kredīti privātpersonām / Loans to private persons					Kredīti uzņēmumiem / Loans to enterprises				
	Kredīti mājokļa iegādei ar termiņu / Lending for house purchase, with maturity			Patēriņa un pārējie kredīti ar termiņu / Consumer credit and other loans, with maturity		Ar termiņu / With maturity				
	Līdz 1 gadam / Up to 1 year	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	Līdz 1 gadam ⁴ / Up to 1 year ⁴	1–5 gadi / Over 1 and up to 5 years	Ilgāk par 5 gadiem / Over 5 years	
2004										
I	6.19	6.21	6.70	7.00	6.45	5.81	4.76	6.46	6.07	6.07
II	6.73	6.08	6.62	6.99	6.35	5.38	4.83	6.23	5.98	5.98
III	6.15	5.97	6.43	6.78	6.33	5.44	4.92	6.12	5.91	5.91

¹ Šajā instrumentu kategorijā jauno darījumu apjoms un atlikums sakrīt. Perioda beigu dati.

¹ For this instrument category, new business and outstanding amounts coincide. End-of-period.

² Šajā instrumentu kategorijā privātpersonu un uzņēmumu dati summēti un iekļauti privātpersonu sektorā.

² For this instrument category, private persons and enterprises are merged and allocated to the private persons' sector.

³ Repo darījumi nav veikti.

³ No repos have been transacted.

⁴ Ietverot norēķinu konta debeta atlikumu.

⁴ Including bank overdraft.

18. STARPBANKU TIRGŪ IZSNIETIE KREDĪTI UN KREDĪTI ĀRVALSTU KREDĪTIESTĀDĒM
LENDING IN THE INTERBANK MARKET AND LOANS TO FOREIGN CREDIT INSTITUTIONS

(milj. latu)
(in millions of lats)

	Kredīti iekšzemes kredītiestādēm Loans to domestic credit institutions										Kredīti kopā Total loans	
	Latos In lats				Ārvalstu valūtā In foreign currencies							
	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.	Uz nakti	Līdz 1 mēn.	1–3 mēn.	Ilgāk par 3 mēn.				
	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months	Overnight	Up to 1 month	1–3 months	Over 3 months				
2003												
I	330.0	72.3	6.7	0.1	409.1	232.1	58.6	5.1	–	295.8	704.9	
II	288.8	67.9	2.3	0.4	359.4	219.3	50.4	1.8	0.3	271.8	631.2	
III	407.2	65.5	9.9	0.5	483.1	246.1	63.8	4.9	–	314.8	797.9	
IV	382.2	54.1	6.2	0.6	443.1	261.8	44.8	5.6	1.2	313.4	756.5	
V	442.1	43.2	4.3	–	489.6	325.8	43.4	2.8	–	372.0	861.6	
VI	453.2	41.0	4.6	–	498.8	281.5	29.2	3.1	0.8	314.6	813.4	
VII	424.1	91.6	1.2	1.7	518.6	295.0	23.8	3.8	1.8	324.4	843.0	
VIII	458.5	40.8	4.9	0.9	505.1	388.6	32.7	1.1	1.7	424.1	929.2	
IX	515.5	40.3	3.1	–	558.9	384.6	36.3	3.8	2.5	427.2	986.1	
X	337.2	57.0	3.4	0.7	398.3	417.2	59.3	2.0	1.0	479.5	877.8	
XI	247.5	33.8	6.9	0.7	288.9	287.3	74.3	4.6	0.7	366.9	655.8	
XII	386.8	72.1	10.7	–	469.6	332.6	54.3	3.5	–	390.4	860.0	
2004												
I	347.7	93.0	1.7	–	442.4	380.5	70.4	2.0	–	452.9	895.3	
II	395.1	106.0	3.6	0.9	505.6	353.1	37.2	1.9	0.8	393.0	898.6	
III	407.2	68.7	1.5	–	477.4	444.4	38.1	–	–	482.5	959.9	
	Kredīti ārvalstu kredītiestādēm Loans to foreign credit institutions									Kredīti kopā Total loans		
	Uz nakti Overnight	Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1–3 mēn. 1–3 months	Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months								
2003												
I	8 124.4	416.9	124.2	3.0	8 668.5	9 373.4						
II	6 763.4	335.0	12.0	0.3	7 110.7	7 741.9						
III	7 185.4	434.5	72.9	7.7	7 700.5	8 498.4						
IV	7 496.5	606.5	76.9	2.7	8 182.6	8 939.1						
V	7 263.7	326.4	81.0	3.9	7 675.0	8 536.6						
VI	7 963.6	509.6	32.0	6.0	8 511.2	9 324.6						
VII	10 075.3	251.3	43.6	8.8	10 379.0	11 222.0						
VIII	9 246.7	394.0	37.1	8.7	9 686.5	10 615.7						
IX	9 310.9	269.1	94.9	8.3	9 683.2	10 669.3						
X	10 302.8	248.5	67.4	4.3	10 623.0	11 500.8						
XI	7 986.8	329.6	64.0	2.9	8 383.3	9 039.1						
XII	7 887.5	484.1	43.5	34.2	8 449.3	9 309.3						
2004												
I	8 346.1	499.7	25.9	2.3	8 874.0	9 769.3						
II	7 942.7	443.9	22.6	1.4	8 410.6	9 309.2						
III	10 327.5	639.0	24.8	4.6	10 995.9	11 955.8						

19.a KREDĪTU PROCENTU LIKMES STARP BANKU TIRGŪ
INTEREST RATES IN THE INTERBANK MARKET

(% gadā)
 (% per annum)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Latos izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in lats															
Uz nakti Overnight	2.6	2.5	2.5	2.8	3.1	2.8	2.7	2.8	3.1	2.7	3.7	3.2	3.5	2.8	3.4
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	2.8	2.8	2.8	3.0	3.1	3.0	2.8	3.0	3.2	2.8	3.7	3.3	3.5	3.0	3.5
1-3 mēn. 1-3 months	2.7	2.6	2.9	3.1	3.2	3.2	3.1	3.2	3.2	2.8	3.5	3.5	3.5	3.7	3.3
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	2.8	2.7	2.8	3.1	-	2.5	3.0	3.1	-	3.4	3.0	-	-	3.1	-
Ārvalstu valūtā izsniegto kredītu vidējās svērtās procentu likmes Weighted average interest rates on loans in foreign currencies															
Uz nakti Overnight	1.7	1.8	1.8	1.8	1.7	1.6	1.6	1.4	1.7	1.6	1.7	1.6	1.4	1.5	1.6
Līdz 1 mēn. Up to 1 month	1.6	1.6	1.5	1.5	2.1	1.7	1.9	2.2	1.9	1.9	1.7	1.6	1.4	1.9	1.9
1-3 mēn. 1-3 months	1.8	1.4	1.7	1.6	1.5	2.0	2.0	1.6	1.9	1.1	2.3	1.5	1.6	3.0	-
Ilgāk par 3 mēn. Over 3 months	-	1.4	-	2.2	-	3.7	1.9	1.4	2.4	2.1	1.4	-	2.1	1.5	-

19.b LATVIJAS BANKAS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(% gadā)
 (% per annum)

Spēkā stāšanās datums Effective date (dd.mm.yyyy.)	Latvijas Bankas refinansēšanas likme Bank of Latvia refinancing rate	Lombarda kredītu procentu likmes Lombard rates			Termiņnoguldījumu procentu likmes Interest rates on time deposits	
		Līdz 10. dienai Up to the 10th day	11.-20. dienā 11th-20th day	Ilgāk par 20 dienām Over 20 days	7 dienu 7-day deposits	14 dienu 14-day deposits
		17.03.2000.	3.5	5.5	6.5	7.5
19.11.2001.	x	x	x	x	3.0	3.25
17.05.2002.	x	x	x	x	2.5	2.75
16.09.2002.	3.0	5.0	6.0	7.0	2.0	2.25
11.03.2004.	3.5	x	x	x	x	x

19.c LATVIJAS BANKAS ORGANIZĒTAJĀS REPO UN ĪSTERMIŅA VALŪTAS MIJMAIŅAS DARĪJUMU IZOLĒS NOTEIKTĀS PROCENTU LIKMES
INTEREST RATES IN BANK OF LATVIA TENDERS OF REPURCHASE AGREEMENTS AND SHORT-TERM CURRENCY SWAP CONTRACTS

(% gadā)
 (% per annum)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Repo darījumu vidējā svērtā procentu likme Weighted average repo rate	2.8	2.8	2.8	2.8	2.9	2.8	2.8	2.8	3.0	2.8	3.6	3.3	3.3	3.1	3.4
Īstermiņa valūtas mijmaiņas izsoļu vidējā svērtā procentu likme Weighted average interest rate on short-term currency swaps	2.6	2.6	2.7	2.8	2.8	2.9	2.9	3.0	3.0	3.0	3.3	3.3	3.2	3.3	3.5

20. GALVENIE ĀRVALSTU VALŪTAS PIRKŠANAS UN PĀRDOŠANAS DARĪJUMI (VEIDU UN DALĪBNIKU DALĪJUMĀ)¹
PRINCIPAL FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS IN THE BANKING SECTOR (BY TYPE AND COUNTERPARTY)¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Darījumu veidi Type of transaction															
Valūtas tagadnes darījumi Spot exchange contracts	16 746.8	17 138.5	27 539.4	19 122.6	21 187.4	29 295.6	43 610.5	33 336.4	29 572.1	37 320.6	30 249.3	54 426.8	57 389.0	61 702.2	59 839.5
Biržā netirgotie valūtas nākotnes darījumi Forward exchange contracts	167.4	268.9	150.3	175.9	234.5	240.0	355.4	233.3	182.2	200.6	263.4	366.3	508.1	549.9	395.3
Valūtas mījmaiņas darījumi Currency swap arrangements	6 726.8	7 200.8	9 524.5	8 846.8	10 554.0	12 005.0	20 480.5	17 250.1	14 417.4	14 685.6	14 122.8	18 406.4	20 795.9	26 062.0	28 775.9
Darījumu dalībnieki Counterparties															
Rezidentu kredītiestādes Resident credit institutions	2 188.3	2 096.8	2 552.5	1 753.4	2 188.0	2 827.1	4 260.3	3 626.7	4 281.4	4 576.8	3 957.6	5 680.6	4 979.3	5 733.9	4 982.1
Rezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Resident non-banks (except private persons)	569.5	931.1	1 689.6	1 892.2	2 561.2	3 108.3	3 781.6	3 831.9	756.1	742.3	927.6	984.8	856.2	1 069.7	846.0
Nerezidentu kredītiestādes Non-resident credit institutions	10 675.6	11 297.8	17 080.1	13 054.0	14 216.1	17 976.0	28 914.0	23 119.5	21 920.0	25 648.0	21 807.4	33 929.7	38 532.2	42 751.4	44 769.1
Nerezidentu nebankas (izņemot privātpersonas) Non-resident non-banks (except private persons)	10 207.6	10 282.5	15 892.1	11 445.7	13 010.6	17 629.3	27 490.4	20 241.7	17 214.3	21 239.7	17 942.9	32 604.4	34 325.3	38 759.0	38 413.5
Privātpersonas Private persons	648.3	504.1	393.3	390.3	455.0	448.2	405.4	406.6	347.5	530.6	342.4	401.3	333.5	434.5	344.5

¹ Latvijas banku sektorā veikto valūtas darījumu apjomi pārreķināti latos, izmantojot Latvijas Bankas noteikto attiecīgās ārvalstu valūtas attiecīgā mēneša pēdējās dienas kursu.

¹ Amounts are translated in lats by applying Bank of Latvia exchange rates as set on the last day of the month.

21. ĀRVALSTU VALŪTU PIRKŠANA UN PĀRDOŠANA¹ FOREIGN EXCHANGE TRANSACTIONS¹

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
USD															
Apjoms / Amount	12 209.1	12 157.7	18 325.2	13 041.6	14 737.0	18 880.4	29 053.7	22 672.3	20 233.8	22 918.0	19 508.9	34 319.2	36 377.7	38 625.4	41 091.7
% ²	50.2	48.7	49.1	45.9	45.8	45.2	45.0	44.4	45.5	43.6	43.6	46.8	46.5	44.0	46.3
EUR															
Apjoms / Amount	6 718.9	7 220.3	12 022.9	8 563.4	10 970.2	12 191.1	21 846.3	16 377.2	12 083.3	12 803.9	12 140.5	16 337.1	16 114.3	20 806.3	19 197.4
% ²	27.6	28.9	32.2	30.2	34.1	29.2	33.8	32.1	27.2	24.4	27.2	22.3	20.6	23.7	21.7
RUB															
Apjoms / Amount	1 312.7	1 705.8	2 583.3	3 059.3	2 931.5	4 062.4	4 205.1	3 897.7	5 165.9	6 703.1	5 086.3	14 871.4	17 125.8	16 442.7	15 543.5
% ²	5.4	6.9	6.9	10.8	9.1	9.7	6.5	7.6	11.6	12.8	11.4	20.3	21.9	18.7	17.5
Pārējās valūtas Other currencies															
Apjoms / Amount	4 083.5	3 874.4	4 390.4	3 734.4	3 536.8	6 662.7	9 478.8	8 091.6	6 989.2	10 064.3	7 975.9	7 739.0	8 553.6	11 892.0	12 888.7
% ²	16.8	15.5	11.8	13.1	11.0	15.9	14.7	15.9	15.7	19.2	17.8	10.6	11.0	13.6	14.5
Kopā Total	24 324.2	24 958.2	37 321.8	28 398.8	32 175.4	41 796.6	64 583.8	51 038.8	44 472.2	52 489.4	44 711.7	73 266.8	78 171.4	87 766.4	88 721.3

¹ Darījumu apjomi pārrēķināti latos, izmantojot ārvalstu valūtas pirkšanas un pārdošanas kursa vidējo svērto rādītāju.

¹ Amounts are translated in lats by applying the weighted average rate calculated from the respective buying and selling rates.

² Attiecīgajā ārvalstu valūtā veikto darījumu īpatsvars ārvalstu valūtas darījumu kopapjomā.

² As percent of the total.

22. LATVIJAS BANKAS NOTEIKTIE ĀRVALSTU VALŪTU KURSI (VIDĒJI MĒNESĪ) MONTHLY AVERAGES OF THE EXCHANGE RATES SET BY THE BANK OF LATVIA

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
EUR	0.6209	0.6288	0.6301	0.6332	0.6539	0.6603	0.6507	0.6445	0.6422	0.6541	0.6522	0.6687	0.6763	0.6753	0.6662
USD	0.5866	0.5833	0.5838	0.5842	0.5696	0.5649	0.5717	0.5767	0.5740	0.5583	0.5577	0.5456	0.5370	0.5347	0.5431
GBP	0.9460	0.9442	0.9249	0.9194	0.9208	0.9375	0.9299	0.9208	0.9211	0.9351	0.9420	0.9534	0.9750	0.9968	0.9927
100 JPY	0.4937	0.4880	0.4926	0.4877	0.4848	0.4776	0.4820	0.4848	0.4972	0.5091	0.5114	0.5058	0.5042	0.5024	0.4997

23. VIDĒJIE SVĒRTIE ĀRVALSTU VALŪTU SKAIDRĀS NAUDAS MAIŅAS KURSI
WEIGHTED AVERAGE EXCHANGE RATES (EXCLUDING NON-CASH ITEMS)

(Ls pret ārvalstu valūtu)
(LVL vs foreign currency)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
EUR															
Pērk / Buy	0.617	0.620	0.624	0.627	0.648	0.653	0.644	0.638	0.637	0.647	0.646	0.661	0.669	0.668	0.658
Pārdod / Sell	0.621	0.625	0.628	0.631	0.653	0.658	0.649	0.642	0.640	0.651	0.649	0.665	0.673	0.676	0.662
USD															
Pērk / Buy	0.581	0.577	0.577	0.577	0.561	0.559	0.567	0.572	0.567	0.553	0.552	0.538	0.530	0.528	0.537
Pārdod / Sell	0.584	0.579	0.579	0.580	0.563	0.561	0.569	0.574	0.569	0.555	0.553	0.540	0.532	0.531	0.538
GBP															
Pērk / Buy	0.936	0.927	0.910	0.906	0.905	0.924	0.917	0.908	0.909	0.922	0.927	0.938	0.961	0.981	0.976
Pārdod / Sell	0.942	0.933	0.915	0.912	0.914	0.931	0.923	0.914	0.912	0.926	0.931	0.941	0.965	0.986	0.984
100 JPY															
Pērk / Buy	0.483	0.481	0.473	0.478	0.474	0.468	0.470	0.473	0.477	0.497	0.489	0.504	0.490	0.484	0.483
Pārdod / Sell	0.487	0.479	0.476	0.475	0.471	0.468	0.467	0.479	0.487	0.507	0.485	0.499	0.495	0.488	0.496

24. LATA REĀLĀ EFEKTĪVĀ KURSA¹ INDEKSS
INDEX OF THE REAL EFFECTIVE EXCHANGE RATE OF THE LATS¹

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Pret galveno tirdzniecības partnervalstu ² valūtām Against a basket of foreign currencies ²	125.7	124.3	124.2	124.3	121.9	121.6	122.6	122.2	122.9	122.2	122.9	120.5	120.6	121.1	123.0
Pret attīstīto valstu valūtām Against currencies of developed countries	135.4	133.6	133.5	133.9	131.0	130.5	132.1	131.7	132.0	131.0	132.0	129.2	129.5	129.9	132.3
Pret attīstības valstu valūtām Against currencies of transition economies	108.1	107.3	107.2	106.8	105.2	105.2	105.5	104.9	106.3	106.3	106.3	104.8	104.5	105.0	106.0

¹ Izmantoti mēneša vidējie valūtu kursi, kas noteikti kā nacionālās valūtas vienības vērtība, izteikta attiecīgajā ārvalstu valūtā. Lata reālā efektīvā kursa indeksa bāze ir 1995. gada decembris (1995 = 100).

¹ Calculated from average monthly exchange rates, which are the price of the domestic currency unit in foreign currency. The basis for the index of the lats real effective exchange rate is December 1995 (1995 = 100).

² Aprēķinā iekļautas 13 galvenās tirdzniecības partnervalstis, t.sk. 9 attīstītās valstis (ASV, Dānija, Francija, Itālija, Lielbritānija, Nīderlande, Somija, Vācija un Zviedrija) un 4 attīstības valstis (Igaunija, Krievija, Lietuva un Polija).

² The basket of currencies is comprised of the currencies of 13 countries (9 developed countries: Denmark, Finland, France, Germany, Italy, the Netherlands, Sweden, the United Kingdom and the US; and four transition economies: Estonia, Lithuania, Poland and Russia) that account for the largest share of Latvia's foreign trade.

25. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU STRUKTŪRA
STRUCTURE OF GOVERNMENT SECURITIES

(perioda beigās; milj. latu)
 (at end of period; in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Apgrozībā esošo valsts vērtspapīru kopapjoms Stock of government securities outstanding	293.4	311.5	342.4	342.2	354.9	365.0	365.4	389.6	407.4	414.2	370.8	375.8	375.4	382.4	382.4
Rezidenti Residents	290.7	307.8	331.4	331.3	344.0	350.5	356.4	380.6	398.5	404.6	361.2	366.2	366.0	378.6	379.0
Latvijas Banka Bank of Latvia	72.1	88.6	120.5	121.7	123.9	156.7	139.6	161.7	133.6	142.2	101.5	114.9	130.6	123.1	124.1
Latvijas bankas Latvian banks	152.8	157.2	138.7	144.4	150.6	127.3	145.2	145.7	175.5	164.8	182.5	176.1	159.3	178.0	176.2
Valsts uzņēmumi Public enterprises	2.6	0	1.3	0.9	1.0	1.0	1.0	0.5	0.1	0.1	0.1	0.2	0.2	0	0
Privātuzņēmumi Private enterprises	26.4	29.1	31.9	33.9	34.9	31.4	31.6	33.7	34.5	35.4	34.8	34.0	34.6	35.1	35.4
Pārējie Other	36.8	32.9	39.0	30.4	33.6	34.1	39.0	39.0	54.8	62.1	42.3	41.0	41.3	42.4	43.3
Nerezidenti Non-residents	2.7	3.7	11.0	10.9	10.9	14.5	9.0	9.0	8.9	9.6	9.6	9.6	9.4	3.8	3.4
OECD valstu bankas Banks in the OECD countries	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	1.3	2.0	2.0	2.0	1.7	1.7	1.3
Uzņēmumi Enterprises	0.1	0.1	2.1	2.2	2.2	5.8	2.1	2.1	2.0	2.0	2.0	2.0	2.1	2.1	2.1
Pārējie Other	1.3	2.3	7.6	7.4	7.4	7.4	5.6	5.6	5.6	5.6	5.6	5.6	5.6	0	0

26. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZNĒMUMA VĒRTSPAPĪRU EMISIJA
ISSUE OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)		Izsoļu skaits	Dalībnieku skaits	Piedāvājums (tūkst. latu)	Pieprasījums (tūkst. latu)	Emisijas apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)	
Maturity (months)		Number of auctions	Number of participants	Supply (in thousands of lats)	Demand (in thousands of lats)	Issue (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)	
6	2003							
	III	1	5	3 600	11 812	3 600	3.04	
	X	1	4	4 800	9 400	4 800	3.24	
	2004							
	II	1	6	4 000	9 950	4 000	3.19	
12	2003							
	V	1	8	6 400	19 020	6 400	3.09	
	VIII	1	6	9 600	23 208	6 408	3.06	
	IX	1	6	9 600	14 597	9 600	3.37	
	XII	1	8	9 600	13 010	4 500	3.49	
36	2003							
	VIII	1	9	12 000	14 615	12 000	3.875 ¹	
	XI	2	6	24 000	12 711	1 655	3.875 ¹	
60	2003							
	I	1	10	20 000	30 015	20 000	5.625 ¹	
120	2003							
	II	1	11	20 000	71 380	20 000	5.125 ¹	
	III	1	11	20 000	55 803	20 000	5.125 ¹	
	IV	1	11	16 000	26 163	12 673	5.125 ¹	
	VI	1	11	16 000	23 015	6 114	5.125 ¹	
	IX	1	6	12 000	11 346	8 946	5.125 ¹	
	X	1	10	16 000	23 150	1 470	5.125 ¹	
	2004							
		III	1	11	12 000	28 100	5 500	4.750 ¹

¹ Fiksētā ienākuma likme.

¹ Coupon rate.

27. VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU IZSOĻU REZULTĀTI
AUCTIONS OF GOVERNMENT SECURITIES

Termiņš (mēneši)	Izsoles datums	Dalībnieku skaits	Pieprasījums (tūkst. latu)	Pirkuma apjoms (tūkst. latu)	Vidējā svērtā diskonta likme (%)
Maturity (months)	Date (dd.mm.yyyy.)	Number of participants	Demand (in thousands of lats)	Purchase (in thousands of lats)	Weighted average discount rate (%)
6	25.02.2004.	6	9 950	4 000	3.19
	Kopā / Amount	–	9 950	4 000	3.19 ¹
120	31.03.2004.	11	28 100	5 500	4.86 ²
	Kopā / Amount	–	28 100	5 500	4.86 ³
	Pavisam / Total	–	38 050	9 500	–

¹ Attiecīgā termiņa parādzīmju 2004. gada 1. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto diskonta likmju vidējais lielums.

² The average of the weighted average discount rates on Treasury bills of the respective maturity at auctions held during the first quarter of 2004.

³ Vidējā svērtā peļņas likme.

² Weighted average yield.

¹ Attiecīgā termiņa obligāciju 2004. gada 1. ceturkšņa izsoļu vidējo svērto peļņas likmju vidējais lielums.

³ The average of the weighted average yields on bonds of the respective maturity at auctions held during the first quarter of 2004.

28. LATVIJAS BANKAS VEIKTIE DARĪJUMI VALSTS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA VĒRTSPAPĪRU OTRREIZĒJĀ TIRGŪ
THE BANK OF LATVIA'S TRANSACTIONS IN THE SECONDARY MARKET FOR GOVERNMENT SECURITIES

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Nopirktie vērtspapīri Securities purchased	0	17.2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	20.4	0

29. IEKŠZEMES KOPPRODUKTA DINAMIKA¹
DYNAMICS OF GROSS DOMESTIC PRODUCT¹

	2001	2002	2003				2004		
			1. cet. Q1	2. cet. Q2	3. cet. Q3	4. cet. Q4	1. cet. Q1		
Faktiskajās cenās; milj. latu At current prices; in millions of lats	5 168.3	5 691.1	6 322.5	1 412.6	1 545.8	1 605.2	1 758.8	1 603.0	
Salīdzināmajās cenās ² ; milj. latu At constant prices ² ; in millions of lats	5 061.0	5 387.3	5 788.9	1 397.3	1 437.3	1 449.5	1 504.8	1 519.6	
Pārmaiņas salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Annual growth rate (%)		8.0	6.4	7.5	8.8	6.2	7.3	7.5	8.8
Pievienotā vērtība Value added		8.3	6.5	7.2	8.6	6.0	7.0	7.2	8.8
Preču sektors Goods-producing sector		8.4	8.1	8.1	10.4	6.8	9.5	6.0	9.8
Pakalpojumu sektors Service sector		8.3	5.9	6.8	7.9	5.7	6.0	7.7	8.4

¹ Dati precizēti.

¹ Data have been revised.

² 2000. gada vidējās cenas.

² Average prices in 2000.

30. STRĀDĀJOŠO MĒNEŠA VIDĒJĀS BRUTO DARBA SAMAKSAS, PATĒRIŅA CENU INDEKSA UN BEZDARBA LĪMEŅA PĀRMAIŅAS
CHANGES IN THE AVERAGE MONTHLY GROSS WAGES, THE CONSUMER PRICE INDEX AND UNEMPLOYMENT

	2003												2004		
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III
Vidējā darba samaksa Average wage															
Ls mēnesī LVL per month	173.98	173.04	184.55	189.39	187.37	197.62	202.85	190.26	192.84	194.19	196.89	225.91	191.76	195.67	201.31
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	109.0	109.1	111.5	112.7	110.5	112.7	111.0	111.1	114.7	112.6	110.1	111.3	110.2	113.1	109.1
Patēriņa cenu indekss Consumer price index															
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year basis (%)	101.4	102.1	102.2	102.5	102.5	103.7	103.8	103.5	103.1	103.3	103.6	103.6	103.9	104.3	104.8
Salīdzinājumā ar iepriekšējo mēnesi (%) Month-on-month basis (%)	100.9	100.3	100.5	100.3	100.2	100.7	99.7	98.9	100.5	100.9	100.5	100.2	101.2	100.7	101.0
Patēriņa cenu gada pamatinflācijas indekss (neieskaitot neapstrādātās pārtikas cenas; %) Annual core inflation index (unprocessed food prices excluded; %)	101.5	101.8	101.4	102.1	102.3	103.1	102.7	102.7	102.6	102.8	102.6	102.8	103.0	104.0	104.8
Reālās darba samaksas indekss (salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu; %) Real wage index (year-on-year basis; %)	107.5	106.9	109.1	110.0	107.8	108.6	106.9	107.4	111.3	109.0	106.3	107.5	106.1	108.4	104.1
Reģistrēto bezdarbnieku skaits Number of registered unemployed persons															
Mēneša beigās At end of month	91 580	93 617	94 093	93 393	91 617	90 612	90 064	90 199	89 849	89 366	90 214	90 551	92 874	94 862	96 669
Salīdzinājumā ar iepriekšējā gada atbilstošo periodu (%) Year-on-year changes (%)	97.5	96.6	96.4	96.8	97.0	96.9	95.3	95.8	97.6	98.2	99.4	100.9	101.4	101.3	102.7

31. LATVIJAS ĀRĒJĀS TIRDZNICĪBAS BILANCE
LATVIAN FOREIGN TRADE BALANCE

(milj. latu; eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
(in millions of lats; exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2003												2004					
	1. cet. Q1			2. cet. Q2			3. cet. Q3			4. cet. Q4			1. cet. Q1					
Eksports / Exports	1 650.6			369.9			426.4			416.8			437.5			457.2		
Imports / Imports	2 989.2			634.5			746.1			785.8			822.7			792.1		
Bilance / Balance	-1 338.5			-264.6			-319.8			-369.0			-385.2			-334.8		
	2003												2004					
	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII	I	II	III			
Eksports / Exports	112.8	123.0	134.1	142.8	131.3	152.3	143.9	129.3	143.6	155.5	142.2	139.8	137.1	150.7	169.5			
Imports / Imports	188.5	206.4	239.6	244.8	231.7	269.6	257.0	254.0	274.8	285.3	256.8	280.6	222.0	250.7	319.4			
Bilance / Balance	-75.7	-83.4	-105.5	-102.0	-100.4	-117.4	-113.1	-124.7	-131.2	-129.8	-114.6	-140.8	-84.9	-100.1	-149.9			

32. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS EKSPORTĀ
MAIN EXPORT GOODS OF LATVIA

(FOB cenās)
(in FOB prices)

	2002		2003		2004	
					1. cet. Q1	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	1 408.8	100.0	1 650.6	100.0	457.2	100.0
Dzīvnieki un lopkopības produkcija Live animals and animal products	23.7	1.7	28.0	1.7	7.3	1.6
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	100.8	7.1	94.1	5.7	25.4	5.6
Minerālie produkti Mineral products	24.1	1.7	26.4	1.6	9.8	2.2
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	81.5	5.8	96.7	5.9	28.4	6.2
Koksne un tās izstrādājumi Wood and articles of wood	472.8	33.6	581.8	35.2	164.3	35.9
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	38.4	2.7	28.5	1.7	7.8	1.7
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	180.1	12.8	208.7	12.6	55.9	12.2
Akmens, ģipša, cementa, stikla, keramikas izstrādājumi Articles of stone, plaster, cement, glassware and ceramic products	30.5	2.2	34.0	2.1	10.5	2.3
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	185.4	13.2	207.4	12.6	53.5	11.7
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	91.0	6.4	116.8	7.1	30.7	6.7
Transportlīdzekļi Transport vehicles	26.6	1.9	34.2	2.1	9.8	2.1
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	83.0	5.9	97.3	5.9	27.2	6.0
Pārējās preces Other goods	70.9	5.0	96.7	5.8	26.6	5.8

33. SVARĪGĀKĀS PRECES LATVIJAS IMPORTĀ
MAIN IMPORT GOODS OF LATVIA

(CIF cenās)
(in CIF prices)

	2002		2003		2004	
					1. cet. Q1	
	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%	Milj. latu Mil lats	%
Kopā Total	2 497.4	100.0	2 989.2	100.0	792.1	100.0
Augu valsts produkti Vegetable products	82.2	3.3	87.5	2.9	25.6	3.2
Pārtikas rūpniecības produkti (ieskaitot alkoholiskos un bezalkoholiskos dzērienus un tabaku) Prepared foodstuffs (incl. alcoholic and non-alcoholic beverages and tobacco products)	165.3	6.6	180.7	6.0	43.8	5.5
Minerālie produkti Mineral products	243.2	9.7	296.9	9.9	81.0	10.2
Ķīmiskās rūpniecības un tās saskarnozaru produkcija Products of the chemical and allied industries	261.1	10.5	300.5	10.1	88.5	11.2
Plastmasas un izstrādājumi no tām; kaučuks un gumijas izstrādājumi Plastics and articles thereof; rubber and articles thereof	124.0	5.0	153.4	5.1	38.6	4.9
Koksnes papīrmasa; papīrs un kartons Pulp of wood; paper and paperboard	107.7	4.3	112.8	3.8	29.4	3.7
Tekstilmateriāli un tekstilizstrādājumi Textiles and textile articles	171.5	6.9	193.9	6.5	47.9	6.0
Metāli un to izstrādājumi Base metals and articles of base metals	210.8	8.4	277.3	9.3	75.7	9.6
Mašīnas un mehānismi; elektriskās iekārtas Machinery and mechanical appliances; electrical equipment	530.8	21.2	629.6	21.1	151.4	19.1
Transportlīdzekļi Transport vehicles	244.5	9.8	313.6	10.5	92.0	11.6
Dažādas rūpniecības preces Miscellaneous manufactured articles	75.0	3.0	96.7	3.2	19.6	2.5
Pārējās preces Other goods	281.3	11.3	346.3	11.6	98.6	12.5

34. PARTNERVALSTIS LATVIJAS ĀRĒJĀ TIRDZNIECĪBĀ
LATVIAN FOREIGN TRADE PARTNERS

(eksports – FOB cenās, imports – CIF cenās)
 (exports – in FOB prices, imports – in CIF prices)

	2003					2004				
						1. cet. Q1				
	Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total		Milj. latu Mil lats			Īpatsvars (%) % of the total	
	Eksports Exports	Imports Imports	Balance Balance	Eksports Exports	Imports Imports	Eksports Exports	Imports Imports	Balance Balance	Eksports Exports	Imports Imports
Kopā Total	1 650.6	2 989.2	-1 338.5	100.0	100.0	457.2	792.1	-334.8	100.0	100.0
Eiropas Savienība European Union	1 020.8	1 523.2	-502.4	61.8	51.0	278.0	384.4	-106.4	60.8	48.5
t.sk. Vācija incl. Germany	245.3	479.8	-234.5	14.9	16.1	63.7	120.0	-56.3	13.9	15.1
Zviedrija Sweden	174.2	187.1	-12.9	10.6	6.3	55.4	49.7	5.7	12.1	6.3
Lielbritānija United Kingdom	256.6	67.3	189.3	15.5	2.3	62.4	20.5	41.9	13.6	2.6
Somija Finland	44.3	220.9	-176.6	2.7	7.4	12.9	53.4	-40.5	2.8	6.7
Dānija Denmark	99.0	101.9	-2.9	6.0	3.4	30.7	22.7	8.0	6.7	2.9
Nīderlande Netherlands	53.7	92.6	-38.9	3.3	3.1	13.8	25.8	-12.0	3.0	3.3
Itālija Italy	43.3	130.3	-87.0	2.6	4.4	12.0	31.2	-19.2	2.6	3.9
Francija France	36.6	84.1	-47.5	2.2	2.8	9.9	23.7	-13.8	2.2	3.0
NVS CIS	162.4	433.7	-271.3	9.8	14.5	39.1	135.3	-96.1	8.6	17.1
t.sk. Krievija incl. Russia	88.8	260.7	-171.9	5.4	8.7	20.1	78.6	-58.5	4.4	9.9
Pārējās valstis Other countries	467.4	1 032.3	-564.9	28.4	34.5	140.1	272.4	-132.3	30.6	34.4
t.sk. Lietuva incl. Lithuania	135.1	289.7	-154.6	8.2	9.7	38.4	76.1	-37.7	8.4	9.6
Igaunija Estonia	108.5	191.8	-83.3	6.6	6.4	36.8	53.5	-16.7	8.1	6.8
ASV USA	47.7	52.0	-4.3	2.9	1.7	19.6	9.7	9.9	4.3	1.2
Polija Poland	24.6	152.7	-128.1	1.5	5.1	8.4	39.8	-31.4	1.8	5.0

35. NORĒĶINIEM IZMANTOJAMO NEBANKU KONTU SKAITS UN TO ATLIKUMI (INSTITŪCIJU DALĪJUMĀ)
NON-BANK ACCOUNTS (INSTITUTIONAL FRAMEWORK)

(perioda beigās)
(at end of period)

	Institūcijas Institutions		Nebanku konti Non-bank accounts		
	Institūciju skaits Number of institutions	Filiāļu skaits ¹ Number of branches ¹	Skaits (tūkst.) Number (in thousands)	Atlikums (milj. latu) Balance (in millions of lats)	
				Debets Debit	Kredits Credit
2002					
Centrālā banka Central bank	1	6	0.1	–	11.5
Bankas ² Banks ²	23	590	2 041.3	77.2	2 011.4
Pasts Post office	1	969	78.1	–	2.1
2003					
Centrālā banka Central bank	1	6	0.1	–	16.5
Bankas ² Banks ²	23	604	2 207.2	121.6	2 480.9
Pasts Post office	1	964	94.9	–	4.0

¹ Visas institūcijas filiāles (norēķinu grupas un punkti); galvenā mītne tiek uzskatīta par filiāli, ja tā pieņem maksājumus.

¹ All branches of the institution; the head office of the institution is considered as a branch if it offers payment services.

² T.sk. ārvalstu banku filiāles.

² Including branches of foreign banks.

**36. LATVIJĀ LIETOTIE MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻI (SKAITS)
PAYMENT INSTRUMENTS IN LATVIA (VOLUME)**

(tūkstošos)
(in thousands)

	2002			2003		
	Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās		Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās	
	Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies		Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies	
Kredīt pārvedumi elektroniskā veidā ¹ Electronic credit transfers ¹	36 005.8	4 853.7	40 859.5	41 476.0	5 940.2	47 416.2
t.sk. starpbanku kredīt pārvedumi ¹ incl. interbank credit transfers ¹	35.5	211.2	246.7	30.2	281.9	312.2
elektroniskie bankas pakalpojumi electronic banking	6 686.1	1 291.0	7 977.1	8 357.3	1 409.6	9 766.9
bankas pakalpojumi globālajā datortīklā internet banking	2 967.2	731.3	3 698.6	5 941.3	1 403.9	7 345.2
bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni telephone banking	71.4	6.5	77.9	90.6	8.4	99.0
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments by payment cards	11 979.8	962.9	12 942.7	19 326.0	1 026.0	20 352.0
Maksājumi ar mazumtirdzniecības kartēm Payments by retailer cards	2 954.6	–	2 954.6	3 216.0	50.6	3 266.5
Čeki Cheques	0.1	60.0	60.0	0.1	49.6	49.6
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	163.2	0.1	163.3	362.6	0	362.6
Skaidrās naudas iemaksas/izmaksas ¹ Cash deposits/withdrawals ¹	45 261.3	2 526.5	47 787.8	49 844.0	2 923.6	52 767.6
t.sk. izmaksas no bankomātiem incl. withdrawals from ATMs	20 602.7	6.9	20 609.6	26 035.3	10.3	26 045.6
Pasta maksājumi Postal payments	21 933.4	53.2	21 986.6	21 652.1	51.3	21 703.4
elektroniskā veidā electronic	344.6	–	344.6	14 332.9	51.3	14 384.2
papīra dokumenta veidā paper-based	21 588.8	53.2	21 642.0	7 319.2	–	7 319.2
Pasta tiešais debets Postal direct debit	1.7	–	1.7	1.9	–	1.9
Pasta skaidrās naudas iemaksas/izmaksas Postal cash deposits/withdrawals	23 975.5	–	23 975.5	23 567.0	–	23 567.0

¹ T.sk. Latvijas Bankas dati.

¹ Including data of the Bank of Latvia.

37. LATVIJĀ LIETOTIE MAKSĀŠANAS LĪDZEKĻI (APJOMS)
PAYMENT INSTRUMENTS IN LATVIA (VALUE)

(milj. latu)
(in millions of lats)

	2002			2003		
	Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās		Maksāšanas līdzekļi latos	Maksāšanas līdzekļi ārvalstu valūtās	
	Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies		Payment instruments in lats	Payment instruments in foreign currencies	
Kredītpārvedumi elektroniskā veidā ¹ Electronic credit transfers ¹	51 795.3	276 955.2	328 750.5	63 615.9	434 705.8	498 321.7
t.sk. starpbanku kredītpārvedumi ¹ incl. interbank credit transfers ¹	15 728.2	144 354.8	160 083.0	22 372.1	255 467.5	277 839.5
elektroniskie bankas pakalpojumi electronic banking	9 381.9	34 208.4	43 590.3	11 542.9	42 645.7	54 188.7
bankas pakalpojumi globālajā datortīklā internet banking	1 580.3	35 395.1	36 975.5	3 083.3	59 445.5	62 528.8
bankas pakalpojumi, izmantojot tālruni telephone banking	51.7	21.3	73.0	49.2	98.0	147.2
Maksājumi ar norēķinu kartēm Payments by payment cards	119.9	101.5	221.4	190.5	129.0	319.5
Maksājumi ar mazumtirdzniecības kartēm Payments by retailer cards	40.9	–	40.9	58.1	4.7	62.8
Čeki Cheques	0	21.1	21.1	0	22.4	22.4
Tiešā debeta maksājumi Direct debits	5.5	0.2	5.6	16.2	0	16.2
Skaidrās naudas iemaksas/izmaksas ¹ Cash deposits/withdrawals ¹	10 110.7	2 779.7	12 890.5	11 918.2	2 974.1	14 892.3
t.sk. izmaksas no bankomātiem incl. withdrawals from ATMs	890.5	5.6	896.1	1 237.0	8.0	1 245.0
Pasta maksājumi Postal payments	520.5	1.2	521.7	541.5	1.9	543.3
elektroniskā veidā electronic	26.7	–	26.7	180.8	1.9	182.7
papīra dokumenta veidā paper-based	493.8	1.2	495.0	360.6	–	360.6
Pasta tiešais debets Postal direct debit	0	–	0	0	–	0
Pasta skaidrās naudas iemaksas/izmaksas Postal cash deposits/withdrawals	482.1	–	482.1	517.6	–	517.6

¹ T.sk. Latvijas Bankas dati.

¹ Including data of the Bank of Latvia.

**38. BANKU UN MAZUMTIRDZniecības KARŠU, BANKOMĀTU UN NORĒĶINU KARŠU PIEŅEMŠANAS VIETU UN TĪKLU SKAITS
NUMBER OF BANK AND RETAILER CARDS, ATMs AND POSs, ATM AND POS NETWORKS**

(perioda beigās; veselos skaitļos)
(at end of period; in whole figures)

	2002	2003
Banku kartes Bank cards	1 021 464	1 176 158
Kredītkartes Credit cards	9 492	7 950
Debetkartes ar pārsnieguma iespējām Debit cards with overdraft facility	449 492	556 918
Debetkartes Debit cards	404 546	561 052
Kartes skaidrās naudas izņemšanai Cards for cash withdrawals	157 934	50 238
Mazumtirdzniecības kartes Retailer cards	73 072	108 564
Bankomāti ATMs	842	868
Bankomātu tīkli ¹ ATM networks ¹	6	5
Norēķinu karšu pieņemšanas vietas POSs	8 326	10 268
Elektroniskās Electronic (EFTPOS)	7 389	9 329
Reljefa spiedņi Imprinters	937	939
Norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli ² POS networks ²	5	3

¹ Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" bankomātu tīkli; sākot ar 2003. gadu – banku un SIA "Banku servisa centrs" bankomātu tīkli.

¹ ATM networks of banks, company *Banku servisa centrs* and JSC *Baltijas karšu centrs*, since 2003 – ATM networks of banks and company *Banku servisa centrs*.

² Banku, SIA "Banku servisa centrs" un a/s "Baltijas karšu centrs" norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli; sākot ar 2003. gadu – banku un SIA "Banku servisa centrs" norēķinu karšu pieņemšanas vietu tīkli.

² POS networks of banks, company *Banku servisa centrs* and JSC *Baltijas karšu centrs*, since 2003 – POS networks of banks and company *Banku servisa centrs*.

Latvijas Banka
K. Valdemāra ielā 2a, Rīgā, LV-1050
Tālrunis: 702 2300 Fakss: 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Reģistrācijas apliecība Nr. 1450
Iespiests "Premo"

Bank of Latvia
K. Valdemāra ielā 2a, Rīga, LV-1050, Latvia
Tel.: +371 702 2300 Fax: +371 702 2420
<http://www.bank.lv>
info@bank.lv
Certificate of Registration No. 1450
Printed by *Premo*